

FON UYGULAMALARI

- **Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu**
- **Tütün Fonu**
- **Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu**
- **Madencilik Fonu**
- **Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu**
- **Çevre Kirliliğini Önleme Fonu**

Dr. Fazıl AYDIN
Maliye Bakanlığı
Gelir İdaresi Başkanlığı
Gelir İdaresi Daire Başkanı

TÜRMOB YAYINLARI- 302
ANKARA - 2006
Sirküler Rapor Serisi
Seri No: 2006 - 12

TÜRMOB Adına Sahibi
Mehmet TİMUR

Sorumlu Yazışleri Müdürü
Ali E. DOĞANOĞLU

Dizgi - Düzenleme

TÜRMOB
Basın - Yayın Servisi

Yayın Türü

Yaygın Süreli

Baskı

Matsa Basımevi
İvedik Org. San. Matbaacılar Sitesi 558 Sk. D Blok No:42-46 ANKARA
(0.312) 395 20 54

Baskı Tarihi

01 Aralık 2006

TÜRMOB Basın Yayın Dağıtım İşletmesi tarafından yayınlanmaktadır
TÜRMOB - Gençlik Cad. No:107 Anıttepe/ANKARA

Sirküler Rapor kitaplarında yer alan yazılarda ileri sürülen görüşler
yalnızca yazarlarına aittir Yayıncı kuruluş TÜRMOB'u bağlamaz.

ÖNSÖZ

Bilgi ve iletişimin ön plana çıktığı bir çağı yaşıyoruz. Muhasebecilik, Mali Müşavirlik mesleği doğası gereği bilgiye ve bilgininde sürekli güncel olmasına dayanmaktadır. Bu yapısı itibariyle mesleğimiz çağımızın en önemli mesleklerinden birisi haline gelmiştir. TÜRMOB ve Odalarımız, meslektaşlarımızın ihtiyaç duyduğu bilgi ve eğitimi karşılaması temel öncelikleri arasındadır.

Meslektaşlarımızın ve aday meslek mensuplarımızın ihtiyaç duyacakları bilgiye, en kolay şekilde ulaşmalarını sağlamak, TÜRMOB'un temel hedeflerinden birisidir. Geniş bir yayın yelpazesi ile bu eğitim ve bilgilenebilirliğe yönelik ihtiyacı karşılamaya çalışıyoruz. **Sirküler Rapor** yayınımla mevzuatta meydana gelen değişiklikleri ve uygulamaya yönelik bilgilendirmeyi sağlama gayreti içindeyiz.

Sirküler kitaplarımız, bir plan doğrultusunda hazırlanarak, her ay bir kitap olarak sizlere ulaştırılmaktadır. Kitaplarımız bir okuma komisyonu tarafından incelendikten sonra basılarak sizlerin istifadesine sunulmaktadır.

Siz değerli meslektaşlarımızın ve stajyerlerimizin beğeni ve takdirini toplayacağına inandığımız 2006-12 Seri Numaralı bu kitabı; Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir İdaresi Daire Başkanı Dr. Fazıl Aydın tarafından hazırlanan "**Fon Uygulamaları**" isimli eser oluşturuyor. Bu çalışma bir kaynak kılavuz niteliğinde olup konuyu örnekleri ile açıklamaktadır.

Kitabın, meslek camiamıza ve uygulamacılara faydalı olmasını diliyorum.

Nail SANLI
Genel Sekreter

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEM FONU

I. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU	
KESİNTİSİNE TABİ İŞLEMLER	3
1. Krediler	3
2. Kredi olarak Değerlendirilecek KKDF Kesintisine Tabi Tutulan İşlemler	4
2.1. Gayri Nakdi Krediler	4
2.2. Kredi Kartı Borç Taksitlendirmeleri ve Kredi Kartı Nakit Avansı	4
2.3. Döviz Endeksli ve Diğer Endeksli Krediler	5
2.4. Katılım Bankalarının Kullandığı Fonlar	6
3. Yurt Dışından Sağlanan Krediler	7
4. Yurt Dışından Sağlanan Kredi Olarak Nitelendirilerek KKDF Kesintisine Tabi Tutulan İşlemler	9
4.1. Fiduciary İşlemler	9
4.2. Prefinansman Kredileri	9
4.3. Döviz Üzerinden Düzenlenen Senetlerin Yurt Dışındaki Bankalara İskonto Ettirilmesi	10
4.4. Yabancı Ortak Tarafından Yurtdışından Gönderilen Sermaye Avansları	11
4.5. Yurtdışından Türk Lirası Kredi Sağlanması	13
4.6. İhracat Faktoringi	13
4.7. Postfinansman Kredileri	14
5. Kabul Kredili, Vadeli Akreditif ve Mal Mukabili Ödeme Şekillerine Göre Yapılan İthalat	14
5.1. Mal Mukabili Ödeme Şekline Göre Yapılan İthalat	15
5.2. Kabul Kredili Ödeme Şekline Göre Yapılan İthalat	16
6. Kabul Kredili, Mal Mukabili ve Vadeli Akreditif Ödeme Şekillerine Göre Yapılan İthalat Kapsamında KKDF Kesintisine Tabi Tutulan İşlemler	17
6.1. Hariçte İşleme Rejimi Kapsamında Yapılan İthalat	17

6.2. İhracatı Teşvik Belgesi ve Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamında Yapılan İthalat İşlemleri	17
II. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ ORANLARI	19
1. Yürürlükte Olan KKDF Kesintisi Oranları	19
2. 12/5/1988 Tarihinden İtibaren Uygulanan KKDF Kesintisi Oranları	19
III. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ YAPMAK ZORUNDA OLANLAR	20
1. 84/8660 Sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kurulması Hakkında Karara Göre Fon Kesintisi Yapmak ve Ödemekle Yükümlü Olanlar	20
2. 88/12944 Sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Karara Göre KKDF Kesintisi Yapmak ve Ödemek Zorunda Olanlar	22
3. 12.05.1988 Tarih ve 88/12944 Sayılı Kararnameye İlişkin Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğe Göre KKDF Kesintisi Yapmak Zorunda Olanlar	25
3.1. KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 4 üncü Maddesinde Yer Alan Düzenlemeler	25
3.2. KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 9 uncu Maddesinde Yer Alan Düzenlemeler	27
4. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinde Yer Alan Düzenlemeler	28
IV. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİNİN ÖDENMESİNDE SORUMLULUK	30
1. Bankaların KKDF Sorumluluğu	30
1.1. Yurt Dışından Sağlanan Kredilere Aracılık Edilmesi Durumunda Bankaların KKDF Sorumluluğu	30
1.2. Kredili İthalat İşlemlerinde Bankaların KKDF Sorumluluğu	31
1.3. Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Fon Kesintisi İstisnası Uygulanan Kredilerde Bankaların KKDF Sorumluluğu	32
1.4. İhracat Taahhütlerinin Kapatılmasında Kullanılan Gümrük Beyannamelerinin Sahte Olduğunun Tespiti Halinde Bankaların KKDF Sorumluluğu	33

2.	Katılım Bankalarının (Özel Finans Kurumları) KKDF Sorumluluğu	34
3.	Finansman Şirketlerinin KKDF Sorumluluğu	35
4.	Gümrük İdaresinin KKDF Sorumluluğu	36
4.1.	Geçici İthalat Rejimi Kapsamında Yurda Getirilen Malların Kesin İthalinde Gümrük İdaresinin KKDF Sorumluluğu	36
4.2.	İhracatı Teşvik Belgesi ve Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamında Yapılan Kredi İthalat İşlemlerinde İhracat veya Taahhüdün Gerçekleşmemesi Durumunda Gümrük İdaresinin KKDF Sorumluluğu	36
4.3.	Belirli Bazı Şartların Arandığı İthalat İşlemlerine İlişkin Olarak Açılan Akreditiflerde Gümrük İdaresinin KKDF Sorumluluğu	37
V.	KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ İSTİSNALARI	38
I.	KKDF KESİNTİSİ İSTİSNASI İLE İLGİLİ BAKANLAR KURULU KARARLARI	39
1.	88/12944 Sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Karar	39
2.	95/7267 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	39
3.	96/9006 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	41
II.	KKDF KESİNTİSİ İSTİSNASI İLE İLGİLİ T.C.MERKEZ BANKASI TEBLİĞLERİ	41
1.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğ	41
2.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 8 Sıra No.lu Tebliğ	44
3.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 9 Sıra No.lu Tebliğ	44
4.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ	44
5.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğ	47
6.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 12 Sıra No.lu Tebliğ	48
7.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 13 Sıra No.lu Tebliğ	49
8.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 16 Sıra No.lu Tebliğ	49
9.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 17 Sıra No.lu Tebliğ	50
10.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 19 Sıra No.lu Tebliğ	50
11.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 20 Sıra No.lu Tebliğ	51
12.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 21 Sıra No.lu Tebliğ	51
13.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 22 Sıra No.lu Tebliğ	52
14.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 23 Sıra No.lu Tebliğ	53
15.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 25 Sıra No.lu Tebliğ	54
16.	Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 28 Sıra No.lu Tebliğ	54

17. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 32 Sıra No.luTebliğ	.55
III. KKDF KESİNTİSİ İSTİSNASI İLE İLGİLİ OLARAK 01.01.2002	
TARİHİNDEN SONRA YAPILAN DÜZENLEMELER	.56
1. 4743 Sayılı Mali Sektöre Olan BorçlarınYeniden Yapılandırılması	
ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun	.57
2. 22/12/2003 Tarihli ve 2003/6660 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	.58
3. 22/03/2004 Tarihli ve 2004/7131 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	.58
4. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin Ürün Alımı İçin Yurtdışından ve	
Yurtdışından Kullanacağı Krediler ile 2699 Sayılı Umumi	
Mağazalar Kanunu Uyarınca Düzenleyici Makbuz	
Senetlerini Teminat Olarak Gösteren Gerçek veya Tüzel	
Kişilere Kullanılacak Kredilerde Fon Kesintisi İstisnası	.59
5. 21/07/2004 Tarihli ve 2004/7668 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	.60
IV. TOPLU OLARAK KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME	
FONU KESİNTİSİ İSTİSNALARI	.61
V. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ	
İSTİSNALARI	.66
1. Münhasıran Tarıma Yönelik Olarak Kullanılan Kredilerde	
KKDF İstisnası	.66
1.1. İstisna Düzenlenmesi	.66
1.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.66
2. Konut ve Yapı Tasarufu Kredileri ile Gerçek Kişilere Kendi	
İhtiyaçları için Kullanılan Konut İnşaat Kredilerinde	
KKDF İstisnası	.68
2.1. İstisna Düzenlenmesi	.68
2.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.68
i. İstisnadan Yararlanacak Olanlar	.69
1. Gerçek Kişiler	.69
2. Konut Yapı Kooperatifleri	.70
ii. İstisna Uygulaması	.70
3. Yurtiçi Bankalararası Krediler ile Finansman Şirketlerinin	
Bankalardan Kullandığı Kredilerde KKDF İstisnası	.72
3.1. İstisna Düzenlenmesi	.72
3.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.72
4. Hazine Kaynaklı Fonlardan Kullanılan Kredilerde	
KKDF İstisnası	.73

4.1. İstisna Düzenlenmesi	.73
4.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.73
5. Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabı ile Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar Hesabına Alınan Kredilerde KKDF İstisnası	.74
5.1. İstisna Düzenlenmesi	.74
5.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.74
6. Bankalarca Yurtdışında Yerleşik Kişilere Açılacak Kredilerde KKDF İstisnası	.77
6.1. İstisna Düzenlenmesi	.77
6.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.77
7. Kurucu Bankalarca Yatırım Fonlarına Verilen Avanslarda KKDF İstisnası	.78
7.1. İstisna Düzenlenmesi	.78
7.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.78
8. Yurtdışındaki İşlerle İlgili Olarak Yurtiçindeki Bankalardan veya Yurtdışından Alınacak Döviz Kredilerinde KKDF İstisnası	.78
8.1. İstisna Düzenlenmesi	.78
8.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.79
i. Yurtdışındaki İşlerin Kapsamı	.79
ii. Yurtdışında İş Yapan Türk Müteşebbisinin Belirlenmesi	.80
9. Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında İşlenmesi Sonucu Elde Edilen İkincil İşlem Görmüş Ürünlerin İthalatının Finansmanı Amacıyla Kullanılan Kredilerde KKDF İstisnası	.81
9.1. İstisna Düzenlenmesi	.81
9.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.81
10. İlgili Kanun Hükümlerine Göre İşlemleri Fonlardan Muaf Olan Kurum ve Kuruluşlar ile Hazine ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Kullandığı Kredilerde KKDF İstisnası	.82
10.1. İstisna Düzenlenmesi	.82
10.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.82
11. T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu'nun Kullandıkları Kredilerde (Müessese, teşebbüs ve iştirakleri hariç) KKDF İstisnası	.84
11.1. İstisna Düzenlenmesi	.84
11.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.85
12. Bağlı Muamele veya Takas İşlemlerinde KKDF İstisnası	.86
12.1. İstisna Düzenlenmesi	.86

12.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.86
i. Bağlı Muamele İşlemlerinde İstisna Uygulaması	.86
ii. Takas ve Özel Takas İşlemlerinde İstisna Uygulaması	.87
13. Bankalarca Yapılan Vadeli İhracat Alacakları ile İlgili İskonto İşlemlerinden Senetleri Reeskonta Kabul Edilenlerde KKDF İstisnası	.88
13.1. İstisna Düzenlenmesi	.88
13.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.89
14. Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Kullanılan Kredilerde KKDF İstisnası	.89
14.1. İstisna Düzenlenmesi	.89
14.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.89
15. Türkiye İhracat Kredi Bankasıyla Yurtdışından Sağlanan Krediler ile Bankalarca Yurtdışından Sağlanan Kredilerden Türkiye İhracat Kredi Bankasına Kullanılan Kısımda KKDF İstisnası	.91
15.1. İstisna Düzenlenmesi	.91
15.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.91
16. Yurtdışındaki İhracat Kredi veya İhracat Kredisi Sigorta Kurumları ile Bu Ülkelerin Kredi Garanti Programları Çerçevesinde, Yapılacak İthalatın Finansmanında Kullanılmak Üzere Bankaların Borçlu Sıfatıyla Sağladıkları Kredilerde KKDF İstisnası	.92
16.1. İstisna Düzenlenmesi	.92
16.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.92
17. Bankalar Tarafından Yurtdışından Sağlanan Kredilerin (Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Kullanılan Kısmı ile İhracatı Teşvik Belgesine Bağlanmış İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetler Dahil) Finansmanında Kullanılan Kısımda KKDF İstisnası	.93
17.1. İstisna Düzenlenmesi	.93
17.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.93
18. Kuyumculukla İştilgal Eden Gerçek ve Tüzel Kişilerce Kullanılan Altın Kredilerinde KKDF İstisnası	.94
18.1. İstisna Düzenlenmesi	.94
18.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	.94
19. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.Ş. nezdinde Kurulan Borsa ve Para Piyasası İşlemlerinde KKDF İstisnası	.95
19.1. İstisna Düzenlenmesi	.95

19.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	95
20. Türkiye’de Yerleşik Kişilerce Yurtdışından Sağlanan, Ortalama Vadesi Asgari 1 Yıl Olan Döviz ve Altın Kredilerinde (Fiduciary işlemler hariç) KKDF İstisnası	96
20.1. İstisna Düzenlenmesi	96
20.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	96
21. Kitap İthalatının Finansmanı İçin Kullanılan Kredilerde KKDF İstisnası	99
21.1. İstisna Düzenlenmesi	99
21.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	99
22. Finansman Şirketlerince, Münhasıran Tarıma Yönelik Mal Alımı İçin Tarım Kooperatifleri Üyesi Çiftçilere Kullanılan Kredilerde KKDF İstisnası	99
22.1. İstisna Düzenlenmesi	99
22.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	100
23. Faktoring Şirketleri Tarafından Yurtdışından İhracat Faktoringi Amacıyla Sağlanan ve Bu Amaçla Kullanılan Fonlarda KKDF İstisnası	101
23.1. İstisna Düzenlenmesi	101
23.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	101
24. Türkiye’de Yerleşik Kişiler Tarafından, Hisselerinin Çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na Ait Olan Bir Bankanın Yurtdışı Şubelerinden Ortalama Vadesi Asgari 1 Yıl Olarak Sağlanmış Olan Döviz Kredilerinden, Hisselerinin Çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na Ait Başka Bir Bankaca Devir Alınanlarda KKDF İstisnası	102
24.1. İstisna Düzenlenmesi	102
24.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	102
25. 4389 Sayılı Bakanlar Kanununun Devir ve Birleşmeye İlişkin Hükümleri Çerçevesinde Devredilen, Devralan veya Birleşen Bankalar ile İlgili KKDF İstisnası	103
25.1. İstisna Düzenlenmesi	103
25.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	103
26. 4743 sayılı Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Kapsamında Yapılan İşlemlerde KKDF İstisnası	104
26.1. İstisna Düzenlenmesi	104

26.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	105
27. Asgari Vadesi Bir Yıl Ve Üzerinde Olup, Yurt Dışından Alınan Döviz Kredileri ve Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Kullanılan Kredilerden; Vadesi Dolmadan Önce Krediyi Kullananlar Tarafından, Kısmen veya Tamamen Sermaye Artırımında Kullanılmak Suretiyle Kapatılması veya Sermaye Artırımında Kullanılmak Üzere Gerçek veya Tüzel Kişilere Devir ve Temlikinin Yapılması Halinde KKDF İstisnası	107
27.1. İstisna Düzenlenmesi	107
27.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	107
28. KOSGEB İle T.C. Ziraat Bankası, T. Halk Bankası ve T. Vakıflar Bankası Arasında Yapılacak Protokoller Çerçevesinde Kullanılan Kredilerde KKDF İstisnası	108
28.1. İstisna Düzenlenmesi	108
28.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	109
29. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin Ürün Alımı İçin Yurtdışından ve Yurtdışından Kullanacağı Krediler İle 2699 Sayılı Umumi Mağazalar Kanunu Uyarınca Düzenleyeceği Makbuz Senetlerini Teminat Olarak Gösteren Gerçek veya Tüzel Kişilere Kullanılacak Kredilerde KKDF İstisnası	109
29.1. İstisna Düzenlenmesi	109
29.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	109
30. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 7 nci Maddesi Uyarınca, İstanbul Altın Borsasında İşlem Görmek Üzere Anılan Kararın 2 nci Maddesinde Belirtilen Özelliklere Sahip İşlenmemiş Kıymetli Madenlerin İthalinde KKDF İstisnası	111
30.1. İstisna Düzenlenmesi	111
30.2. İstisna Düzenlenmesi ile İlgili Açıklama	111
VI. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU BİLDİRİMİ VE ÖDEME ŞEKLİ	111
1. 01.01.2002 Tarihinden Önceki Uygulama	111
2. 01.01.2002 Tarihinden Sonraki Uygulama	114
2.1. KKDF Bildirimi	114
2.2. KKDF Bildirimi Eki Cetveller	116
2.2.1. Bankalar Tarafından Verilecek KKDF Bildirimi Eki Cetveller	116
2.2.1.1. 1 Numaralı Cetvel	116

2.2.1.2. 1-A Numaralı Cetvel	118
2.2.2. Tüketici Finansman Şirketleri Tarafından Verilecek KKDF Bildirimi Eki Cetvel	119
2.2.3. Özel Finans Kurumları(Katılım Bankaları) Tarafından Verilecek KKDF Bildirimi Eki Cetvel	120
2.3. KKDF Ödemesi	122
2.3.1. Süresinde Ödenmeyen KKDF Kesintilerinin Tahsil Edilmesi	123
2.3.2. İhracatın Finansmanı Amacıyla Kullanılan Kredilerde İhracat veya Taahhüdün Gerçekleşmemesi Durumunda KKDF Kesintisinin Tahsili	124
2.3.3. İhracatı Teşvik Belgesi ve Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamında Yapılan Kredili İthalatta Taahhüdün Gerçekleşmemesi Durumunda KKDF Kesintisinin Tahsili	127
2.3.4. Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Fazla Kredi Kullanılması Durumunda KKDF Kesintisinin Tahsili	127
VII. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONUNDA	
CEZAI FAİZ UYGULAMASI	128
1. BAKANLAR KURULU KARARI İLE YAPILAN DÜZENLEMELER	128
1.1. 12.05.1988 tarihli 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Karar	128
1.2. 09.08.1989 tarihli ve 89/14410 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı . . .	129
1.3. 19.08.1990 tarihli ve 90/454 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	130
1.4. 12.02.1993 tarihli ve 93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	130
1.5. 11.09.1995 tarihli ve 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	132
1.6. 16.10.1996 tarihli ve 96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı	133
1.7. 28.09.2000 tarihli ve 2000/1387 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı . . .	136
2. T.C. MERKEZ BANKASI TEBLİĞLERİ İLE YAPILAN DÜZENLEMELER	136
2.1. KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğ	136
2.2. KKDF Hakkında 8 Sıra No.lu Tebliğ	137
2.3. KKDF Hakkında 9 Sıra No.lu Tebliğ	137
2.4. KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ	138
3. CEZAI FAİZ ORANI BELİRLEME YETKİSİ	138
4. CEZAI FAİZ ORANLARI	140

VIII. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU MEVZUATI	145
1. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONUNA İLİŞKİN BAKANLAR KURULU KARARLARI	145
2. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU TEBLİĞLERİ	147
3. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU UYGULAMASINA İLİŞKİN İÇ GENELGE	148

BÖLÜM II DİĞER FONLAR

I. TÜTÜN FONU	151
1. GENEL BİLGİ	151
2. TÜTÜN FONU KURULMASI VE YÖNETİMİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER	151
2.1. Tütün Fonunun Kurulmasına İlişkin Düzenleme	151
2.2. Tütün Fonu İle İlgili Diğer Düzenlemeler	152
3. 4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME	152
4. TÜTÜN FONU TAHSİLATININ YAPILMASI	153
5. TÜTÜN FONU KESİNTİ TUTARLARI	153
5.1. Tütün Fonu Kesintisi İle İlgili Düzenlemeler	153
6. Tütün Fonu Kesinti Tutarları	154
II. KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU	156
1. KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU KURULMASI VE YÖNETİMİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER	156
1.1. Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu Kurulmasına İlişkin Düzenleme	156
1.2. Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu İle İlgili Diğer Düzenlemeler	156
2. 4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME	157
3. KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU TAHSİLATININ YAPILMASI	157
4. KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU ORANI	158
5. MÜLGA KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU KAPSAMINA GİREN KOOPERATİFLER	158
6. MÜLGA KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU	

	TAHSİLİNE YETKİLİ VERGİ DAİRESİ	158
7.	MÜKELLEFLERCE YAPILACAK İŞLEMLER	159
7.1.	Beyan Şekli	159
-	Mülga Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu Bildirimi	160
7.2.	Ödeme İşlemi	161
7.3.	Vadesinde Ödenmeyen Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu İle İlgili İşlemler	161
III.	MADENCİLİK FONU	161
1.	MADENCİLİK FONU KURULMASI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER	161
1.1.	Madencilik Fonu Kurulmasına İlişkin Düzenleme	161
1.2.	Madencilik Fonu İle İlgili Diğer Düzenlemeler	161
2.	4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME	162
3.	MADENCİLİK FONU TAHSİLATININ YAPILMASI	163
4.	MADENCİLİK FONU ORANI	164
5.	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞININ 2002/2 SERİ NO.LU UYGULAMA İÇ GENELGESİNDE YER ALAN DÜZENLEME	164
5.1.	Madencilik Fonu İşlemlerini Yapmaya Yetkili Vergi Dairesi	164
5.2.	Mükellefler Tarafından Yapılacak İşlemler	165
IV.	TRAFİK HİZMETLERİ GELİŞTİRME FONU	165
1.	TRAFİK HİZMETLERİ GELİŞTİRME FONU KURULMASI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER	165
1.1.	Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu Kurulmasına İlişkin Düzenleme	165
1.2.	Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu İle İlgili Diğer Düzenlemeler	166
2.	4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME	166
3.	TRAFİK HİZMETLERİ GELİŞTİRME FONUNUN TAHSİLATININ YAPILMASI	167
4.	MÜKELLEFLER TARAFINDAN YAPILACAK İŞLEMLER	167
4.1.	Ticari Araçlarda Reklam Bulundurulmasına İzin Verilen Reklam Bedellerine Ait İşlemler	168
4.2.	Ticari Plaka Almaya Hak Kazananlar Tarafından Ödenen Paralara Ait İşlemler	168
4.3.	Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu ile İlgili Bildirim	168
5.	SÜRESİNDE BİLDİRİMDE BULUNMAYAN MÜKELLEFLER HAKKINDA YAPILACAK İŞLEMLER	171

6.	TAHSİLAT İŞLEMLERİ	171
7.	VADESİNDE ÖDENMEYEN TRAFİK HİZMETLERİ GELİŞTİRME FONU İLE İLGİLİ İŞLEMLER	171
V.	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU	171
1.	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU KURULMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER	171
1.1.	Çevre Kirliliğini Önleme Fonu Kurulmasına İlişkin Düzenleme ..	171
1.2.	Çevre Kirliliğini Önleme Fonu İle İlgili Diğer Düzenlemeler	172
2.	4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME	172
3.	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU TAHSİLATININ YAPILMASI	173
4.	ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU TUTARI	174
5.	GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞININ ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU İLE İLGİLİ GENEL YAZISI	175

BÖLÜM I

KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU (KKDF)

I. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİNE TABİ OLAN İŞLEMLER

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisine tabi tutulan işlemlerin genel özelliği, bu işlemlerde kişi veya kurumların kredilendirilmesidir. Dolayısıyla Fonun kaynaklarını, yurt içinde kullanılan (tüketici veya ticari) krediler ile yurt dışından sağlanan krediler ve vadeli ithalat ödeme şekillerine göre yapılan ithalat işlemleri (bu tür işlemlerde ithalatçının kredilendirilmesi söz konusu olduğundan) oluşturmaktadır.

1. Krediler

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu mevzuatına göre kredi, bankalarca kullanılan ve mali tablolarının aktifinde kredi hesapları altında izlenen nakdi kredileri, aktifte izlendikleri hesaba bakılmaksızın bankacılıkla ilgili mevzuat çerçevesinde nakdi kredi sayılan alacakları, nazım hesaplarda izlenen gayri nakdi krediler de dahil olmak üzere tazmin edilen veya nakde dönüşmüş gayri nakdi kredi bedellerini, bunlar dışında kalan diğer tüm alacakları kapsamaktadır.

Bankacılık işlemlerinin kredi olup olmadığı bankacılık ve kambiyo mevzuatı çerçevesinde değerlendirilecek ve kredi olarak muhasebeleştirilen işlemler fon kesintisine tabi tutulacaktır.¹

Bu nedenle, kredilerin niteliğine ilişkin olarak KKDF mevzuatında bir belirleme yapılmamıştır. Yalnızca, “tüketici kredileri” ibaresinden sonra parantez içinde yer verilen “gerçek kişilere ticari amaçla kullandırılmayan krediler” ifadesi ile tüketici kredilerinden ne anla-

¹ 22/9/1995 tarihli ve 95/3 sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı

şılacağı belirtilmiştir. Bunun dışında kalan krediler, diğer krediler kapsamında değerlendirilecektir.

2. Kredi Olarak Değerlendirilerek KKDF Kesintisine Tabi Tutulan İşlemler

2.1. Gayri Nakdi Krediler

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu düzenlemeleri uyarınca gayri nakdi krediler fon kesintisine tabi değildir. Ancak, gayri nakdi kredinin (örneğin teminat mektubunun) vadesi geldiğinde banka tarafından nakde çevrilmesi ve ilgili tarafından vadesinde ödeme yapılmayıp vadeden sonraki bir tarihte ödeme yapılması halinde, bankalarca kullanılan bir kredi söz konusu olacak ve KKDF kesintisine tabi tutulacaktır.²

2.2. Kredi Kartı Borç Taksitlendirmeleri ve Kredi Kartı Nakit Avansı

Ülkemizde, özellikle son yıllarda kredi kartı kullanımı yaygınlaşmıştır. Kredi kartları ile tüketici kredisi kullanılabilirdiği gibi firmalara “şirket kredi kartları” veya “business kart” adı altında verilen kredi kartları ile ticari kredi de kullanılabilirlerdir.

Bankalar, özel finans kurumları ve tüketici finansman şirketleri tarafından gerek nihai tüketicilere gerekse firmalara verilen kredi kartları ile yapılan işlemlerde, kredi kartı borç taksitlendirmeleri ve kredi kartı nakit avansları, kredilendirme olarak değerlendirilerek KKDF kesintisine tabi tutulması gerekmektedir.³

² T.C. Merkez Bankasının 1/12/1997 tarihli ve 147467 sayılı özelgesi

³ 22/9/1995 tarihli ve 95/3 sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı

2.3. Döviz Endeksli ve Diğer Endeksli Krediler

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 17 nci maddesinin (b) bendinde, Türkiye’de yerleşik kişilerin⁴ (bankalar ve özel finans kurumlarının) döviz kredisi açılabileceği durumlar belirlenmiştir.

Buna göre, Türkiye’de yerleşik kişilerce ithalat ve ihracat rejimlerine göre açılacak emtia kredilerinin döviz olarak kullandırması mümkündür.

Ayrıca bankalar aşağıda sayılan kredileri döviz kredisi olarak kullandırabileceklerdir.

1. İhracatın, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı faaliyetlerin finansmanı için Türkiye’de yerleşik kişilere 18 ay vadeli açacakları döviz kredileri.
2. Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında dış kredi almaları öngörülen Türkiye’de yerleşik kişilere açacakları döviz kredileri ile yatırım mallarının finansmanı için açacakları döviz kredileri.
3. Yurt dışında iş yapan Türk müteşebbislerine, uluslar arası yurt içi ihalelerle ilgili işleri veya Savunma Sanayii Müsteşarlığınca onaylanan Savunma Sanayii Projelerini üstlenen Türkiye’de yerleşik kişilere açacakları döviz kredileri.

⁴ T.C. Merkez Bankasının 30/7/1997 tarihli ve 95455 sayılı özelgesinde, Türkiye’deki elçilik mensuplarının, Türkiye’de yerleşmek niyetiyle devamlı olarak oturmalarına rağmen, Türkiye’de bir ikametgah sahibi olmaları nedeniyle Türkiye’de yerleşik kişiler olarak mütalaa edileceği ve anılan kişilere kullandırılan kredilerin bu kapsamda fon kesintisine tabi tutulacağı belirtilmiştir

4. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde Türkiye’de yerleşik kişilere açacakları döviz kredileri.
5. Sağladıkları döviz kredileri ile döviz tevdiat hesapları tutarını geçmemek üzere yurt dışına açacakları döviz kredileri.

2002/YB-1 sayılı Sermaye Hareketleri Genelgesinin (2.1.) numaralı bölümünde de, Türkiye’deki bankaların Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 17. maddesini (b) bendinde belirtilen kişilere yurt dışında döviz ödemesi gerektiren işlemlerinde kullanılmak üzere döviz olarak, Türkiye’deki harcamaları için Türk Lirası olarak kullanılmak kaydıyla, döviz kredisi açabilecekleri, bunun dışında Türkiye’deki yerleşik kişilere döviz kredisi açılmasının mümkün bulunmadığı belirtilmektedir.

Buna göre, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 17. maddesinin (b) bendi ve 2002/YB-1 sayılı Sermaye Hareketleri Genelgesinin (2.1.) numaralı bölümünde sayılan işlemler dışında Türkiye’de yerleşik kişilere döviz kredisi açılması söz konusu değildir.

2.4. Katılım Bankalarının Kullandığı Fonlar

98/11498 sayılı Kararın⁵ 1 inci maddesi ile 88/12944 sayılı Karara eklenen geçici 3 üncü madde hükmü uyarınca kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi uygulamasında; banka ifadesinin özel finans kurumlarını da (Katılım Bankaları) kapsadığı hükme bağlanmıştır. Buna göre, katılım bankalarının kullandıkları fonlar (kira akdi –leasing- hariç) kredi, özel finans kurumlarının kullandıkları fon

⁵ 26.8.1998 tarihli ve 23445 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

lardan sağladığı kar payları da faiz olarak değerlendirilerek KKDF kesintisine tabi tutulacaktır.

Katılım bankalarının, karzarara katılma yöntemi ile kullandığı fonlarda fon kesintisi yatırıma ilişkin vade sonunda gerçekleşen kar tutarından sözleşme ile belirlenen oranda kurum payına düşen ve kar olarak hesaplara intikal ettirilecek tutar (kurum payı+havuz payı) üzerinden tahakkuk tarihinde (faturanın düzenlendiği tarihte) hesaplanarak süresi içerisinde fona yatırılacaktır. Kullanılan diğer fonlarda ise, fon kesintisinin karın tahakkuk ettiği tarihte hesaplanarak fona yatırılması gerekmektedir⁶

Katılım bankalarının tüketicilere (gerçek kişilere ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla) mal ve hizmet alımları dolayısıyla kullandığı fonlar ile diğer fonlarda bankalar ve finansman şirketlerinde bu kredilere uygulanan oranlarda fon kesintisi yapılacaktır.⁷

3. Yurt Dışından Sağlanan Krediler

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararı⁸ 4 üncü maddesinin (a) bendinde, “Türkiye’ye döviz ithali serbesttir.” hükmüne yer verilmiş; (c) bendinde ise, Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışında yerleşik kişilerden, Türkiye’de yapacakları işlemler nedeniyle döviz kabul etmeleri serbest bırakılmıştır

32 sayılı Kararın 17 nci maddesine göre, Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından kredi temin etmeleri, bu kredileri bankalar ve özel

⁶ 14.9.1998 tarihli ve 98/1-ÖFK sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı.

⁷ 14.9.1998 tarihli ve 98/1-ÖFK sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı.

⁸ 11.8.1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

finans kurumları aracılığıyla kullanmaları kaydıyla mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu Kararın 2 nci maddesinde, “Türkiye’de yerleşik kişiler” ifadesinin, “Yurt dışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahipleri dahil Türkiye’de ikametgah sahibi gerçek ve tüzel kişiler ile yerleşmek niyetiyle bir takvim yılı içinde Türkiye’de devamlı olarak 6 aydan fazla oturanları, (Dışarıda yerleşik kişilerden Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre bir sermaye tahsisi suretiyle Türkiye’de şube açmış olan veya bir şirkete katılmış veya şirket kurmuş gerçek ve tüzel kişiler yalnızca bu faaliyetleri dolayısıyla Türkiye’de yerleşik sayılırlar.)” kapsadığı; Türkiye’de yerleşik sayılmayan gerçek ve tüzel kişilerin ise “dışarıda yerleşik kişiler” olarak kabul edileceği hükme bağlanmıştır.

T.C. Merkez Bankası tarafından yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 91/32-5 sayılı Tebliğde⁹ de konuya ilişkin açıklamalar yapılmıştır.

Anılan Tebliğin “Krediler” başlıklı 41 inci maddesinde, bankalar ve özel finans kurumlarının 32 sayılı Kararın 17 nci maddesi gereğince, kredi teminine garanti vererek veya vermeksizin aracılık edebilecekleri; yurt dışındaki işleri ile ilgili olarak yurt dışından kredi sağlayan Türkiye’de yerleşik kişiler dışında kalan Türkiye’de yerleşik kişilerin, yurt dışından sağladıkları kredileri ancak bankalar ve özel finans kurumları aracılığıyla kullanacakları belirtilmiştir¹⁰

⁹ 20.6.1991 tarihli ve 20907 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

¹⁰ Yurt dışından sağlanan kredilere ilişkin detaylı bilgi için T.C. Merkez Bankası’nın 02.01.2002 tarihli ve 2002/YB-1 sayılı “Sermaye Hareketleri Genelgesi”nin 3. Bölümüne bakınız.

4. Yurtdışından Sağlanan Kredi Olarak Nitelendirilerek KKDF Kesintisine Tabi Tutulan İşlemler

4.1. Fiduciary İşlemler

Fiduciary İşlemler, Türkiye kaynaklı fonların, yurt dışında kurulu bir banka veya şube kullanılarak önce yurt dışına çıkarılması ve daha sonra tekrar yurda getirilmesi şeklinde işleyen sistemdir.

Türkiye’de faaliyet gösteren bankaların yurt dışındaki bankalar veya kendi şubeleri adına yurt içinden kabul ettikleri mevduat veya Türkiye’deki kişilerin yurt dışı bankalara veya şubelere gönderecekleri havalelerle karşılıklı olarak, yurt dışındaki banka veya şubeden Türkiye’ye gönderilen havaleler kredi olarak değerlendirilecek ve vadesine bakılmaksızın fon kesintisine tabi tutulacaktır¹¹

Ancak, fiduciary işlem olarak nitelendirilen kredilerin Türkiye’de yerleşik kişilerin yurtdışından sağladığı ortalama vadesi 1 yıldan uzun krediler kapsamında değerlendirilerek kaynak kullanımını destekleme fonu istisnası uygulanması mümkün değildir.

4.2. Prefinansman Kredileri

İhracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ve döviz kazandırıcı faaliyetlerle ilgili mal ve hizmet alımının finansmanında kullanılmak üzere firmalar tarafından yurt dışından (kişi, kurum ve kuruluşlardan) sağlanarak Türkiye’deki bankalar ve özel finans kurumları aracılığıyla (garanti verilerek veya verilmeksizin) yurda getirilerek alışı yapılmak suretiyle kullanılan, istisnalar hariç 18 ay vadeli kredi

¹¹ 5.8.1996 tarihli ve 96/2 sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı.

lerdir. Bu kredilerin döviz olarak kullanılması mümkün değildir. Ayrıca kredinin anapara, faiz ve masraflarının ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ve döviz kazandırıcı faaliyetlerden sağlanan bedellerle ödenmesi gerekir.¹²

Prefinansman kredileri gerek vadesi bakımından gerekse 88/12944 sayılı Kararın 3. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisine tabi tutulmaz. Ancak, T.C. Merkez Bankası'nın 2002/YB-1 sayılı Sermaye Hareketleri Genelgesinin (3) numaralı bölümünde açıklanan kullanım şartlarına uyulmaması halinde, prefinansman kredileri üzerinden de KKDF kesintisi yapılacaktır.

4.3. Döviz Üzerinden Düzenlenen Senetlerin Yurt Dışındaki Bankalara İskonto Ettirilmesi

Yurt içindeki bir banka tarafından aval verilmiş olsun ya da olmasın döviz üzerinden düzenlenen senetlerin yurt dışındaki bankalara iskonto ettirilmesi halinde, bu işlem lehdarın yurt dışından sağladığı bir kredi olarak kabul edilir. Bu durumda, senedin iskonto edildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınarak bulunacak Türk Lirası karşılığı üzerinden 6 Sıra No.lu Tebliğde belirtilen oranda KKDF kesintisi yapılacaktır.¹³

Sermaye piyasası borçlanma araçlarının yurt dışında özel yöntemlerle satılması sonucu elde edilen ve kredi olarak değerlendirilen fonlar, "bankalar ve finansman şirketlerinin yurt dışından sağladığı krediler" ya da "bankalar ve finansman şirketleri dışında Türki-

¹² T.C. Merkez Bankası'nın 2.1.2002 tarihli ve 2002/YB-1 sayılı "Sermaye Hareketleri Genelgesi, syf. 46

¹³ 7.7.1997 tarihli ve 97/5 sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı.

ye’de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladığı krediler” kapsamın da değerlendirilecektir.¹⁴

4.4. Yabancı Ortak Tarafından Yurtdışından Gönderilen Sermaye Avansları

Yabancı Sermaye Çerçeve Kararı Hakkında 95/2 sayılıTebliğ’in¹⁵ 6 ncı maddesinde, mevcut yabancı sermayeli kuruluşların ileri bir tarihte yapacakları sermaye artışı için yabancı ortaklarından sermaye avansı kullanmalarının serbest olduğu; yabancı ortak tarafından yurt dışından gönderilen sermaye avansının izne tabi olmaksızın şirket adına açılacak döviz tevdiat hesabında tutulabileceği ve şirket tarafından kullanılabileceği; daha sonra bu paraların sermayeye dönüştürülmesinde döviz tevdiat hesabına alacak kaydedildiği tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satışı kurunun uygulanacağı belirtilmiştir.

95/2 sayılı Tebliğin 6 ncı maddesinin son fıkrasında da, sermaye avanslarının, döviz tevdiat hesaplarına alacak kaydedildiği tarihten itibaren 1 yıl içinde sermaye olarak tescil edilmesinin zorunlu olduğu; sermaye artışından vazgeçilmesi ya da başka bir nedenle yabancı ortağa iade edilen veya 1 yıllık süre içerisinde sermaye olarak tescil ettirilmeyen avansların döviz tevdiat hesabına alacak kaydedildiği tarihten geçerli olmak üzere yurtdışından sağlanan kredi olarak kabul edileceği ve ilgili mevzuatın genel hükümleri çerçevesinde işlem göreceği açıklanmıştır.

Yabancı sermayeli kuruluşlarda, yabancı ortak tarafından yurt dışından gönderilen ve şirket adına açılmış döviz tevdiat hesabına alacak

¹⁴ 22/9/1995 tarihli ve 95/3 sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı.

¹⁵ 24/8/1995 tarihli ve 22384 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

kaydedilen sermaye avanslarının 1 yılın sonunda sermaye avansı olarak tescil edilmemesi halinde bu tutarlar, şirket tarafından kullanılıp kullanılmadığına bakılmaksızın döviz tevdiat hesabına alacak kaydedildiği tarihten itibaren kredi olarak değerlendirilecektir.¹⁶

Ancak, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin, T.C. Merkez Bankası tarafından yayımlanan 22 No.lu Tebliğin¹⁷ 2 nci maddesi ile değişik (20) numaralı bendine göre, Türkiye’de yerleşik kişilerce yurtdışından sağlanan ve ortalama vadesi asgari 1 yıl olan döviz kredileri kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisinden istisna olduğundan; 1 yılın sonunda sermaye avansı olarak tescil edilmeyen söz konusu tutarlar üzerinden KKDF kesintisi yapılmaması gerekmektedir.¹⁸

Yabancı kuruluşlarda, yabancı ortak tarafından gönderilen ve şirket adına açılan döviz tevdiat hesabına alacak kaydedilen söz konusu sermaye avanslarının 1 yıldan önce yurt dışı edilmesi halinde ise, bu tutarların şirket tarafından kullanılıp kullanılmadığına bakılmaksızın, döviz tevdiat hesabına alacak kaydedildiği tarihten itibaren kredi olarak mütalaa edilerek KKDF kesintisi yapılacaktır.¹⁹

Öte yandan, Türkiye’de iştiraki bulunan çok uluslu bir şirketin, gruba ait tüm iştirak ve şubelerinin yerel paralar dışındaki nakit akışlarına ilişkin hesaplarını yurt dışında mukim bir bankada toplaması ve bu hesaptan Türkiye’deki iştirakinin yaralandırılması halin-

¹⁶ T.C. Merkez Bankasının 13/06/1997 tarihli ve 97/1 sayılı Genelgesinin (7) numaralı bölümü.

¹⁷ 17/12/1998 tarihli ve 23556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

¹⁸ T.C. Maliye Bakanlığının 20/5/2002 tarihli ve 22845 sayılı özelgesi.

¹⁹ T.C. Maliye Bakanlığının 20/5/2002 tarihli ve 22845 sayılı özelgesi.

de, söz konusu işlem Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladığı kredi olarak değerlendirilerek KKDF kesintisine tabi tutulacaktır.²⁰

4.5. Yurt Dışından Türk Lirası Kredi Sağlanması

Türkiye’de yerleşik kişiler, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar’ın 17/a maddesine göre yurt dışından kredi temin etmeleri ve bu kredileri bankalar ve özel finans kurumları aracılığıyla kullanmaları mümkün bulunduğundan, uluslararası piyasalardaki banka ve kredi kurumlarından Türk Lirası kredi sağlayabilmektedirler.

Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından Türk Lirası kredi temin etmeleri durumunda, söz konusu krediler de yurt dışından sağlanan döviz hükümlerine göre değerlendirilir; ancak, kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yönünden Türk Lirası veya dövize endeksli kredilere ilişkin hükümlere tabi tutulur.²¹

4.6. İhracat Faktoringi

Factoring şirketleri, mal ve hizmet satışlarından doğmuş veya doğacak alacakları temellük ederek, tahsilini üstlenen, bu alacaklara karşılık ödemelerde bulunarak, finansman sağlayan şirketlerdir.²²

Factoring şirketlerince yurt dışından sağlanan ve bir banka ya da

²⁰ T.C. Merkez Bankasının 7/8/1998 tarihli ve 86267 sayılı özelgesi.

²¹ 2002/YB-1 sayılı “Sermaye Hareketleri Genelgesi”nin (3.1.6.) numaralı bölümü, syf.24

²² 90 sayılı KHK Madde 3-c

özel finans kurumu aracılığıyla kullanılan kredilerin, ihracat faktoringinde kullanılacağı beyan edilen kısmından,T.C. Merkez Bankası tarafından yayımlanan 25 Sıra No.luTebliğe²³ göre fon kesintisi yapılmaması gerekmektedir

Ancak, ihracat faktoringinde kullanılacağı beyan edilen kısmın bu amaçla kullanıldığıın kredi süresi içerisinde tevsik edilememesi halinde başlangıçta tahsil edilmeyen fon kesintilerinin cezai faizi ile birlikte tahsili gerekmektedir.²⁴

4.7. Postfinansman Kredileri

İthalatın finansmanında kullanılmak üzere, firmalarca yurtdışındaki satıcıdan veya uluslararası piyasalardan sağlanan krediler olup, yurt dışından sağlanan krediler kapsamında değerlendirilir ve KKDF düzenlemeleri çerçevesinde herhangi bir fon kesintisi muafiyet ya da istisnasından yararlanmadığı takdirde fon kesintisine tabi tutulur

Vesaik mukabilinde yurt dışındaki kreditorün ithalat bedelini ihracatçıya ödemesi, buna karşılık ithalatçının söz konusu tutarı belli bir vade sonunda, yurt içindeki banka aracılığı ile yurt dışındaki kredi töre ödemesi halinde, ithalatçının yurt dışından sağladığı kredi söz konusu olmakta ve fon kesintisine tabi tutulması gerekmektedir.

5. Kabul Kredili, Vadeli Akreditif Ve Mal Mukabili Ödeme Şekillerine Göre Yapılan İthalat

Kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisinin konusunu genel olarak kredilendirme işlemleri oluşturmaktadır. Ödeme şekli itiba-

²³ 18.2.2000 tarihli ve 23968 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

²⁴ 19.4.12000 tarihli ve 2000/1 sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı.

riyle, ithalatçının kredilendirilmesinin söz konusu olduğu, kabul kredili, mal mukabili ve vadeli akreditif ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta da fon kesintisi yapılması gerekmektedir

90/454 sayılı Bakanlar Kurulu Kararını²⁵ 1 inci maddesi ile 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 3 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile 28.8.1990 tarihinden geçerli olmak üzere kabul kredisi, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılan ithalattan kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılması kararlaştırılmıştır

T.C. Merkez Bankası tarafından yayımlanan Yb-96/9 sayılı “Türk Parası Kıymetini Koruma Mevzuatının İthalata İlişkin Hükümler Uygulaması” başlıklı Genelgesinde²⁶ ithalat işlemlerinde ödeme şekilleri tanımlanmıştır

5.1. Mal Mukabili Ödeme Şekline Göre Yapılan İthalat

İthal edilen mal bedelinin, malın ithalatçı tarafından teslim alınmasından sonra ödenmesi şeklinde yapılan ithalattır

Bu ödeme şeklinde bankalarca ithalat hesabının takibi ve kapatılması zorunluluğu olmamakla birlikte, firmalarca mal bedelinin transferi için Gümrük Beyannamesi ile bankalara müracaat edilmesi halinde, bedelin tahsilini takip eden en geç ilk iş günü içinde Türk Parası Transfer Belgesi (TPTB) veya Döviz Satım Belgesi (DSB) düzenlenerek transfer yapılır²⁷

²⁵ 28.8.1990 tarihli ve 20619 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

²⁶ T.C. Merkez Bankasının 16/2/1996 tarihli ve Yb-96/9 sayılı Genelgesi.

²⁷ T.C. Merkez Bankasının 16/2/1996 tarihli ve Yb-96/9 sayılı Genelgesi.

5.2. Kabul Kredili Ödeme Şekline Göre Yapılan İthalat

Kabul kredisi, mal bedelinin belli bir vadede ödenmesini taahhüt eden ve bu ödemeye bir poliçenin araç olduğu ödeme şeklidir. Dolayısıyla kabul kredisi, satılan malın bedelinin bir poliçeye bağlanan vadede satıcıya ödenmesidir.

Akreditifli, vesaik veya mal mukabili olmak üzere yapılabilecek kabul kredili ödeme şeklinde düzenlenecek poliçelerin vadeleri kabul tarihinden başlamak üzere herhangi bir süreyle sınırlı olmaksızın serbestçe belirlenebilmektedir. Poliçe bedellerinin vadelerinde bankalarca transferini müteakip 180 gün içinde ithalat hesabı kapatılır.

Yurt dışındaki alacaklının kabul ya da talep etmesi halinde, poliçenin tabi tutulduğu esaslar dahilinde bononun da (promissory note) kabul edilmesi mümkündür.²⁸

Türkiye'deki bir firma lehine Türkiye dışındaki bir ülkeden (serbest bölgeden) diğer bir ülkeye mal sevkiyatı için üçüncü bir ülkeye açılan akreditif bedelinin ödenmesi için Türkiye'deki bir firma tarafından yurt dışından sağlanan bir kredi üzerinden fon kesintisi yapılması gerekmektedir. Türkiye dışındaki bir ülkeden (serbest bölgeden) bir diğer üçüncü ülkeye yapılan mal sevkiyatlarında ise, Türkiye'ye herhangi bir mal ithalinin söz konusu olmaması nedeniyle ithalat için fon kesintisi yapılmasına gerek bulunmamaktadır.²⁹

²⁸ T.C. Merkez Bankasının 16/2/1996 tarihli ve Yb-96/9 sayılı Genelgesi.

²⁹ T.C. Merkez Bankasının 30/7/1997 tarihli ve 95456 sayılı özelgesi.

6. Kabul Kredili, Mal Mukabili ve Vadeli Akreditif Ödeme Şekillerine Göre Yapılan İthalat Kapsamında KKDF Kesintisine Tabi Tutulan İşlemler

6.1. Hariçte İşleme Rejimi Kapsamında Yapılan İthalat

Hariçte İşleme Rejimi, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 165 inci maddesinde, serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin ithal vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejim olarak tanımlanmıştır.

6.2. İhracatı Teşvik Belgesi ve Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamında Yapılan İthalat İşlemleri

88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 3 üncü maddesine, 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesi “İhracatın (ihracatı teşvik belgesine bağlanmış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler dahil) finansmanı amacıyla kullanılan krediler ve ihracatı teşvik belgesi kapsamında yapılan ithalatta yukarıdaki oranlar %0 olarak uygulanır.” hükmü eklenmiştir.

Kararın 3 üncü maddesine eklenen yukarıdaki ikinci fıkra hükmü, 96/9006 sayılı Kararın³⁰ 1 inci maddesi ile dahilde işleme izin belgesi kapsamında kabul kredili, mal mukabili ve vadeli akreditif ödeme şekillerine göre yapılan ithalat işlemlerini kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

³⁰ 12/1/1997 tarihli ve 22875 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

Buna göre, ihracatı teşvik belgesi ve dahilde işleme izin belgesi kapsamında yapılan kredili ithalat işlemlerinden KKDF kesintisi yapılmamaktadır

Ancak söz konusu hüküm, İhracat ve Teşvik Mevzuatına ve yukarıda belirtilen belgelerde yer alan şartlara göre yapılan ithalatlarda uygulanmakta olup, belge şartlarının ihlal edilmesi (ihracat veya taahhüdün gerçekleşmemesi) halinde, başta alınmayan KKDF kesintilerinin, fiili ithal tarihindeki T.C. Merkez Bankası Döviz Alış Kuru esas alınarak bulunacak ithalat tutarı üzerinden hesaplanarak cezai faizi ile ödenmesi gerekmektedir.

II. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ ORANLARI

1. YÜRÜRLÜKTE OLAN KKDF KESİNTİSİ ORANLARI

Yürürlükte olan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi oranları aşağıdaki tabloda yer almaktadır

	KKDF KESİNTİSİNİN TABİ İŞLEM	KKDF KESİNTİSİ ORANI
A)	Bankalar ve finansman şirketlerince kullanılan	
a)	Tüketici kredilerinde (Gerçek kişilere ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla kullanılan krediler)	% 15
b)	Diğer kredilerde	% 0
B)	Bankalar ve finansman şirketlerinin yurt dışından sağladıkları kredilerde	% 0
C)	Bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları kredilerde	% 3
D)	Kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta	% 3

2. 12/5/1988 TARİHİNDEN İTİBAREN UYGULANAN KKDF KESİNTİSİ ORANLARI

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu uygulamasının başladığı 12.05.1988 tarihinden günümüze kadar uygulanan KKDF kesintisi oranları ve yürürlük tarihleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır

KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ ORANLARININ SEYRİ (%)

KREDİNİN TÜRÜ	12/05/1988-25/08/1989	26/08/1989-26/10/1989	27/10/1989-27/10/1990	28/10/1990-14/09/1995	15/09/1995-19/12/1995	20/12/1995-27/12/1995	28/12/1995-21/07/1996	22/07/1996-10/03/1997	11/03/1997-16/12/1998	17/12/1998-03/08/1999	04/08/1999-08/09/2000	09/09/2000-24/11/2000	25/11/2000-07/08/2001	08/08/2001-28/07/2004	29/07/2004-14/08/2004	15/08/2004 ve sonrası
Bankalar ve Finansman Şirketlerince döviz üzerinden ikraz anlaşması yapılarak ya da kendi kaynaklarından kullandıkları kredilerde																
a) Tüketici Kredilerinde	6	6	6	6	10	10	10	10	10*	8*	3	8	10	10	10	15
b) Diğer kredilerde	6	6	6	6	6	6	6	6	6	3	3	3	5	3	0	0
Bankalar ve Finansman Şirketlerinin Yurtdışından Sağladıkları Kredilerde				6	6	6	4	4	4	0	0	0	0	0	0	0
Bankalar ve Finansman Şirketleri Dışında Türkiye'de Yerleşik Kişilerin Yurt Dışından Sağladıkları Kredilerde				6	6	6	6	6	6	3	3	3	6	3	3	3
Kabul Kredili, Vadeli Akreditif ve Mal Mukabili Ödeme Şekillerine Göre Yapılan İthalatta	6	6	1	1	6	0	0	6	6	3	3	3	6	3	3	3

* Finansman şirketlerince kullanılan tüm kredilere bu oran uygulanmıştır.

III. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ YAPMAK ZORUNDA OLANLAR

1. 84/8660 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kurul -ması Hakkında Karara Göre Fon Kesintisi Yapmak ve Ödemekle Yükümlü Olanlar

Kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedeflere uygun olarak ihracatı ve yatırımlarda kaynak kullanımını desteklemek yoluyla banka kaynaklarının bu alanlara yönlendirilmesini ve ihti-

sas kredilerinde kredi maliyetlerinin düşürülmesini teminen 84/8860 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kurulması Hakkında Karar uyarınca kurulan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintilerini ödemekle yükümlü olanlara ilişkin olarak söz konusu Kararda ayrıca bir düzenleme yapılmamış olmakla birlikte fon kesintisinin kaynaklarının belirlendiği Kararın 3 üncü maddesine göre işlem bazında yükümlülerin tayin edildiği anlaşılmaktadır.

Buna göre KKDF kesintisi yapmakla sorumlu olanlar ;

1. Bankalar, (Verdikleri kredilere tahakkuk ettirdikleri faizler üzerinden)
2. T.C. Merkez Bankası (Kamu kuruluşlarına verdiği kredilere tahakkuk ettirdiği faizler üzerinden; ayrıca bankaların eksik tesis ettirdiği dispo­nibilite ve mevduat munzam karşılıklarına tahakkuk ettirdiği cezai faizler)
3. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı (Selektif Kredi Fonu ile İhracatı Teşvik Fonundan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonuna aktarmalar yapacaktır.)

Ayrıca, Para ve Kredi Kurulu kararı ile Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'ndan yapılacak aktarmalar ile Faiz Farkı İadesi Fonu'nun devreden bakiyesi de Kaynak Kullanımını Destekleme Fonuna aktarılmaktadır.

20.08.1985 tarihli ve 85/9818 sayılı Kararın³¹ inci maddesi ile 84/8860 sayılı Kararın 3 üncü maddesine eklenen (6) numaralı bent hükmü uyarınca, bankaların kendi kaynaklarından, döviz üzerinden

³¹ 12/09/1985 tarihli ve 18866 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

ikraz anlaşması yaparak kullandıkları krediler ile Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından sağlayacakları kabul kredileri, finansman kredileri ve mal mukabili ödeme şekline göre yapılan ithalat bedellerinin ödemeleri üzerinden de KKDF kesintisi yapılması kararlaştırılmış, böylece bankaların KKDF kesintisi yapma yükümlülüğünün sınırları genişletilmiştir.

84/8860 sayılı Kararın 5 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre bankalar; tahakkuk ettirdikleri fon kesintilerini, faiz tahakkukunu izleyen ay sonuna kadar³² Fona yatırmak zorundadırlar. Söz konusu maddenin (2) numaralı fıkrasında, fon kesintilerinin zamanında ve tüm olarak yatırılmaması halinde, sorumlulardan T.C. Merkez Bankasıncı eksik kısım üzerinden, tamamlanıncaya kadar Fon lehine yıllık en fazla %66 faiz alınması kararlaştırılmıştır. Söz konusu fıkrada yer alan sorumluların kimler olduğu konusunda herhangi bir belirleme yapılmamış olmakla birlikte, bu ifadeden Kararın 3 üncü maddesinde sayılan kurum ve kuruluşların kastedildiği anlaşılmalıdır.

2. 88/12944 Sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Karara Göre KKDF Kesintisi Yapmak ve Ödemek Zorunda Olanlar

12/5/1988 tarihli ve 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın “Fon Kesintilerinin ve Fondan Kullanılan Kredilerin Fona Yatırılma Süresi ve Sorumluluk” başlığını taşıyan 5 inci maddesi “Bankalar bu Kararın 3 üncü maddesine göre tahakkuk ettirdikleri fon kesintilerini tahakkuku izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Fon’a yatırmak zorundadırlar

Fon kesintilerinin yatırılmasından krediyi kullandıran veya krediye aracılık eden banka sorumludur”

hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca bankalar, bu Kararın 3 üncü maddesine göre tahakkuk ettirdikleri KKDF kesintilerini, tahakkuku izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Fona yatıracaklardır

18.09.1990 tarihli ve 90/454 sayılı Kararın³³ 2 nci maddesiyle, 88/12944 sayılı Kararın 5 inci maddesinde değişiklik yapılmış ve bankalarla birlikte özel finans kurumları da KKDF kesintisi yapmakla yükümlü tutulmuşlardır.

88/12944 sayılı Kararın 5 inci maddesi, 96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının³⁴ 4 üncü maddesi ile “Bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri Türkiye Cumhuriyet Merkez bankasınca yayımlanacak tebliğlerde belirtilen esaslara göre tahakkuk ettirdikleri fon kesintileri ile vadeli ithalatta tahsil ettikleri fon kesintilerini tahakkuk veya tahsilatı izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Fon’a yatırmak zorundadırlar” şeklinde değiştirilmiştir.

Böylece, KKDF kesintisi yapmakla yükümlü olan bankalar ve özel finans kurumlarına, 96/9006 sayılı Kararın 4 üncü maddesi ile finansman şirketleri de eklenmiştir.

³² Bu fıkrada yer alan “**ay sonuna kadar**” ibaresi, 2/4/1986 tarihli ve 19066 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 86/10520 sayılı Kararın 1. maddesi ile “**izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar**” şeklinde değiştirilmiştir.

³³ 28/08/1990 tarihli ve 20619 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

³⁴ 12/1/1997 tarihli ve 22875 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

Bu değişiklikler neticesinde; 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın “Fon Kesintilerinin ve Fondan Kullandırılan Kredilerin Fona Yatırılma Süresi ve Sorumluluk” başlığını taşıyan 5 inci maddesi aşağıdaki şekildedir

“Madde 5- (96/9006 sayılı Kararla değişik) Bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na yayımlanacak tebliğlerde belirtilen esaslara göre tahakkuk ettirdikleri fon kesintileri ile vadeli ithalatta tahsil ettikleri fon kesintilerini tahakkuk veya tahsilatı izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Fon’a yatırmak zorundadırlar

Gümrük idarelerince yapılan fon tahsilatları haftalık olarak Fon’a aktarılır

T.Kalkınma Bankası ve T.C.Ziraat Bankası kendilerine Fon’dan kullandırılan kredilerin ana para, taksit ve faizlerini süresinde Fon’a yatırmak zorundadırlar

Fon kesintilerinin yatırılmasından, kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve vadeli ithalatta tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları, finansman şirketleri ve gümrük idareleri sorumludur.”

Buna göre, KKDF kesintisi yapmakla ve ödemekle yükümlü olanlar (KKDF kesintisinin mükellefleri); kredi kullanan, krediyi kullandıran veya (özellikle yurt dışından sağlanan kredilerde) kredinin kullanılmasına aracılık eden ve vadeli ithalatta tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları ile finansman şirketleridir.

3. 12/5/1988 Tarih ve 88/12944 Sayılı Kararnameye İlişkin Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğe Göre KKDF Kesintisi Yapmak Zorunda Olanlar

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 4 üncü maddesi “Fon Kesintilerinin Yatırılma Zamanı” başlığını taşımakta olup KKDF kesintilerinin yatırılma süresini belirlemektedir. Ancak, söz konusu maddede KKDF kesintilerinin kimler tarafından yatırılacağına ilişkin belirleme de yapılmıştır. KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 9 uncu maddesinde ise, KKDF kesintisinin süresinde yatırılmaması durumunda, fon kesintilerinin yatırılmasından kredi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden bankaların sorumlu olduğu belirtilmiştir.

3.1. KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 4 üncü Maddesinde Yer Alan Düzenlemeler

88/12944 sayılı Kararın “Fon Kesintilerinin Yatırılma Zamanı” başlığını 4 üncü maddesi aşağıdaki şekildedir

“**Madde 4** - Bu Tebliğin 2 nci maddesine göre,

- a) Bankalar, kredilere tahakkuk ettirdikleri fon kesintilerini, faiz tahakkukunu izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar,
- b) Döviz kredisi kullandıran veya ithalatta aracılık eden bankalar ise, söz konusu kredilere ait fon kesintilerini 2 nci maddede belirtilen tarihleri izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar,

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu’na yatırmak zorundadırlar”

T.C. Merkez Bankası tarafından yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 4 üncü maddesin-

de yapılan düzenlemeler, 88/12944 sayılı Kararda yapılan düzenlemeler doğrultusundadır.

6 Sıra No.lu Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Tebliğin 4 üncü maddesinin (b) bendi, 8 Sıra No.lu Tebliğin³⁵ 3 üncü maddesi ile “b) Döviz kredisi kullandıran veya kredi kullanımına ve ithalata aracılık eden bankalar veya özel finans kurumları ise, söz konusu kredilere ait KKDF kesintilerini 2 nci maddede belirtilen tarihleri izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar,” şeklinde değiştirilmiş, böylece özel finans kurumları da kesinti yapmakla yükümlü olan kuruluşlar arasında sayılmıştır

Söz konusu madde, 19 Sıra No.lu Tebliğin³⁶ 4 üncü maddesi yeniden düzenlenmiş olup, maddenin son hali aşağıdaki şekildedir.

“MADDE 4- a) Bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri, bu Tebliğin 2 nci maddesine göre hesaplanacak fon kesintilerini,

- Türk lirası kredilerde (Endeksli krediler dahil) faiz tahakkukunu,
- Döviz kredilerinde kredinin kullanıldığı veya kullandırıldığı tarihi,
- Kredili ithalatta tahsilatı,

izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Kaynak Kullanımını Destekleme fonu'na yatırmak zorundadırlar.

b) Müeyyide uygulanması nedeniyle Gümrük idarelerince yapılan fon tahsilatları haftalık olarak Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na aktarılır”

³⁵ 28/10/1990 tarihli ve 20619 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

³⁶ 11.03.1997 tarih ve 22390 sayılı Resmi Gazete'de 12.01.1997 tarihinden geçerli olmak üzere yayımlanan 19 No'lu Tebliğe Değiştirilen şeklidir.

3.2. KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 9 uncu Maddesinde Yer Alan Düzenlemeler

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin “Fon Kesintisinin Süresinde Yatırılmaması” başlığını taşıyan 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında, “Fon kesintilerinin süresinde yatırılmasından kredi kullandıran veya aracılık eden bankalar sorumludur.” hükmüne yer verilerek, 88/12944 sayılı Kararda yapılan değişikliklere uygun düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu maddede 8 Sıra No.lu Tebliğin 5 inci maddesi ile yapılan değişiklik sonucu; KKDF kesintilerinin süresinde yatırılmasından kredi kullanan ve kullandıran veya kredi kullanılmasına ve ithalata aracılık eden bankalar ve özel finans kurumlarının (Katılım Bankaları) sorumlu olduğu belirtilmiştir.

KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 9 uncu maddesi, 19 Sıra No.lu Tebliğin 5 inci maddesi ile aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

“MADDE 9- Fon kesintilerinin süresinde yatırılmasından, kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve kredili ithalatta tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları, finansman şirketleri ve gümrük idareleri sorumludur.

Fon kesintilerinin bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketlerince süresinde yatırılmaması halinde yatırılmayan kısım, fon lehine tahakkuk ettirilecek cezai faizi ile birlikte tahsil edilir.”

Böylece, fon kesintilerinin süresinde yatırılmasından sorumlu olanlar;

- Kredi kullananlar,

- Krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden bankalar özel finans kurumları ve finansman şirketleri,
- Kredili ithalat işlemlerinde, tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları,
- Müeyyide uygulaması sonucu doğan fon kesintilerinde gümrük idareleridir.

4. Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinde Yer Alan Düzenlemeler

4684 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun³⁷ 16 ncı maddesinin (e) bendi ile 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun, kredilerin kalkınma planlarının amaçlarına uygun olarak yönlendirilmesi için fon kurmaya, kaldırmaya, kaynağını kredilere tahakkuk ettirilen faizlerden veya sair suretlerle sağlamaya Bakanlar Kurulu'nun yetkili olduğuna ilişkin 20 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi 01.01.2002 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır Ancak, aynı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin (a) bendi ile Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintilerinin, bu konuda yeni bir düzenleme yapıncaya kadar yürürlükten kaldırılan hükümlere göre tahsil edilmeye devam olunacağı ve doğrudan genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Hazine hesaplarına intikal ettirileceği, kesinti oranlarını sıfıra kadar indirmeye veya 15 puana kadar yükseltmeye veya kesintiyi tümüyle kaldırmaya Bakanlar Kurulu'nun yetkili olduğu, kesintilerin Maliye Bakanlığı'nca vergi kanunlarındaki tahakkuk ve tahsilat hükümlerine göre takip edileceği³⁸ hükme bağlanmıştır.

³⁷ 03/07/2001 tarihli ve 24451 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

³⁸ 31/12/2004 tarihli ve 25687 (3. mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5281 sayılı Kanunun 43. maddesinin (12) numaralı bendi ile değişik hali.

Kaynak kullanımını destekleme fonu kesintilerinin 01.01.2002 tarihinden itibaren vergi dairelerince tahsilatına ilişkin usul ve esaslar; Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü'nün 14.02.2002 tarihli ve 7503 sayılı 2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesi ile belirlenmiştir.

Söz konusu 2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinin (2) numaralı bölümünde; bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketlerinin 88/12944 sayılı Karar ve T.C. Merkez Bankasının 6 Sıra No.lu Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Tebliğ hükümlerine ve bu konudaki talimatlarına göre yürütecekleri belirtilmiştir.

Söz konusu Genelgenin “Fon Kesintilerinin Süresinde Yatırılmaması” başlığını taşıyan (4) numaralı bölümünde ise, “Fon kesintilerini süresinde yatırılmasından, kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve kredili ithalatta tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları, finansman şirketleri ve gümrük idareleri sorumludur.” Açıklaması yer almaktadır.

Kaynak kullanımını destekleme fonu kesintilerinin vergi idaresi tarafından takip ve tahsiline ilişkin uygulama esas ve usullerinin belirlendiği 2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinde yer alan açıklamalar, 6 Sıra No.lu Tebliğin 4 ve 9 uncu maddelerindeki açıklamalar doğrultusundadır.

IV. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİNİN ÖDENMESİNDE SORUMLULUK

Krediyi kullananlar, bankalar, özel finans kurumları, tüketici finansman şirketleri ve müeyyide uygulanması sonucu doğan KKDF kesintilerinde gümrük idareleri; Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisini ödemekle yükümlü tutulmuşlardır.

1. Bankaların KKDF Sorumluluğu

4389 sayılı Bankalar Kanununda banka tanımı; banka adı altında Türkiye’de kurulan kuruluşlar ile yurtdışında kurulu bankaların Türkiye’deki şubeleri şeklinde ifade edilmektedir.

1.1. Yurtdışından Sağlanan Kredilere Aracılık Edilmesi Durumunda Bankaların KKDF Sorumluluğu

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 17 nci maddesine göre, Türkiye’de yerleşik kişilerin yurtdışından kredi temin etmeleri mümkün olup, bu kredilerin bankalar ve özel finans kurumları aracılığıyla kullanılması gerekmektedir.

88/12944 sayılı Kararın 3 üncü maddesinde, Türkiye’de yerleşik kişilerin yurtdışından sağladıkları krediler; Fonun kaynakları arasında sayılmıştır. Bu tür kredilerin mutlak surette bankalar ve özel finans kurumları aracılığıyla kullanılması gerektiğinden, fon kesintisi de krediye aracılık eden bankalar ve özel finans kurumları tarafından hesaplanarak ödenecektir.

Ancak, kredinin Türkiye’de yerleşik bir banka ve özel finans kurumu aracılığıyla olmaksızın doğrudan yurtdışında kullanıldığına tespit edilmediği halde, bu kredileri kullanan firmalar, haklarında yasal işlemler yapılmak üzere, bankalar ve özel finans kurumlarının

genel müdürlükleri tarafından Hazine Müsteşarlığı Banka ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'ne bildirilerek kredi geri ödemesi gerçekleştirilecektir.³⁹

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (20) numaralı bendi uyarınca ise Türkiye'de yerleşik kişilerin yurtdışından sağladığı, ortalama vadesi 1 yıl olan döviz ve altın kredileri KKDF kesintisinden istisnadır

Ancak, istisna şartlarının ihlali (ortalama vadenin 1 yılın altına düşmesi) halinde, geri ödemenin, krediye aracılık eden banka tarafından yapılması durumunda aracı bankaca; krediye aracılık eden banka dışında bir banka tarafından yapılması durumunda ise, ödemeyi yapan banka⁴⁰ tarafından başlangıçta alınmayan KKDF kesintisinin cezai faizi ile birlikte ödenmesi gerekmektedir.⁴¹

1.2. Kredili İthalat İşlemlerinde Bankaların KKDF Sorumluluğu

88/12944 sayılı kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 3 üncü maddesine göre, mal mukabili, kabul kredili ve vadeli akreditif ödeme şekillerine göre yapılan ithalat, bu tür işlemlerde ithalatçının kredilendirilmesi söz konusu olduğundan kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisine tabi bulunmaktadır

³⁹ 21/2/2002 tarihli ve 2002/YB-1 sayılı Sermaye Hareketleri Genelgesinin (1.1.6.) numaralı bölümü.

⁴⁰ T.C. Maliye Bakanlığı 08/12/2004 tarihli ve 58420 sayılı özelgesinde, yurtdışından sağlanan bir krediye aracılık eden bankanın, söz konusu kredinin yurtdışındaki banka tarafından teminatlar paraya çevrilerek 1 yıldan önce kapatılması halinde, başlangıçta alınmayan fon kesintisinin ödemeye aracılık etmesi dahi bu bankadan tahsil edileceği yönünde görüş bildirmiştir.

⁴¹ T.C. Merkez Bankasının 25/12/1998 tarihli ve 98/2 sayılı Talimatı. T.C. Maliye Bakanlığının 30/4/2002 tarihli ve 19374 sayılı özelgesi.

Bu tür ithalat işlemlerinde ithalatçılar, yukarıda sayılan ödeme şekillerine göre gerçekleştirecekleri ithalata ilişkin fon kesintisini bir banka ya da özel finans kurumuna ödeyecekler ve fon kesintisini ödediklerini gösterir dekontu Gümrük İdaresine ibraz ettikten sonra mallarını gümrükten çekebileceklerdir.

Ancak, ithalatçı firmaların gerek sahte beyanname kullanmak suretiyle ödeme türünü “peşin ödeme” olarak beyan etmeleri; gerekse ithalat bedelini düşük göstermek suretiyle fon kesintisini tam olarak ödememeleri durumunda, fon kesintisinin cezai faizi ile birlikte ödenmesinden banka ya da özel finans kurumu değil, firma sorumlu olacaktır.

Kredili ithalat işlemine ilişkin ithalat tutarının eksik bildirilmesi halinde, eksik tutara ilişkin fon kesintisi ve cezai faizin, ilgili gümrük müdürlüğüne ithalatçı firmadan tahsil edilmesi gerekmektedir.⁴²

1.3. Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Fon Kesintisi İstisnası Uygulanan Kredilerde Bankaların KKDF Sorumluluğu

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (14) numaralı bendi uyarınca Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) kapsamında kullanılan krediler, T.C. Merkez Bankası Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü ve Kambiyo Mevzuatı Müdürlüğü talimatları çerçevesinde kullanılmak kaydıyla KKDF kesintisinden istisnadır.

Ancak, söz konusu talimatların hatalı yorumu sonucu bankalarca YTB kapsamında fazla kredi kullandırılması durumunda fazla kullandırılan kısma tekabül eden KKDF kesintilerinin cezai faizi ile birlikte yatırılmasından krediyi kullandıran bankalar sorumludur.⁴³

⁴² T.C. Maliye Bakanlığının 24/6/2002 tarihli ve 28858 sayılı yazısı.

⁴³ T.C. Merkez Bankasının 20/11/20001 tarihli ve 2001/3 sayılı Talimatı.

Ancak, YTB konusu yatırımın gerçekleşip gerçekleşmediği hususu, Hazine Müsteşarlığı tarafından tespit edildiğinden ve KKDF kesintisi istisnası uygulanan kredilerde bankaların, yatırımın gerçekleşip gerçekleşmediğini takip sorumluluğu bulunmadığından, yatırımın eksik gerçekleşmesi veya YTB'nin iptal edilmesi durumunda, başlangıçta alınmayan fon kesintisi ve cezai faizin ilgili gerçek ve tüzel kişilerden bağlı oldukları vergi dairelerince tahsil edilmesi gerekmektedir.⁴⁴

1.4. İhracat Taahhütlerinin Kapatılmasında Kullanılan Gümrük Beyannamelerinin Sahte Olduğunun Tespiti Halinde Bankaların KKDF Sorumluluğu

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 2 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca ihracatın finansmanı amacıyla kullanılan kredilerde, ihracat veya taahhüdün gerçekleştirilmesi şartıyla, fon kesintisi oranı %0 olarak uygulanmaktadır.

Bu nedenle, muhtelif kurumların denetim birimlerince yapılan incelemeler sonucu düzenlenen raporlarda, gerçek olmayan ihracat işlemleri ile ilgili olarak belgeli veya belgesiz ihracat kredisi kullanan firmaların taahhütlerinin verilen ek süreler içinde kapatılmaması durumunda, başlangıçta alınmayan KKDF kesintilerinin cezai faizi ile birlikte tahsili gerekmektedir.

Ancak, gerçek olmayan ihracat işlemleri ile ilgili olarak, orijinal taahhüt kapatma süresi içinde (ek süreler dahil) bankalar söz konusu hesapların kapatılmasını takip etmekle ve sayılmaması gereken güm

⁴⁴ T.C. Maliye Bakanlığının 2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesi.

rük beyannamelerini saymamakla yükümlüdürler. Taahhüt hesapları kapatılan kredilere ilişkin olarak, taahhüdün kapatılmasında kullanılan gümrük beyannamelerinin gerçek olmadığına taahhüdün kapatılmasından sonra tespiti halinde, bankaların sorumluluğu, sadece söz konusu gümrük beyannameleri ile taahhüdü kapatılan kredileri bildirmekle sınırlıdır⁴⁵

Bu durumda, ihracatın finansmanı amacıyla kullanıldığı için başlangıçta alınmayan fon kesintisi, cezai faizi ile birlikte ilgili firmalardan bağlı oldukları vergi dairelerince takip ve tahsil edilecektir.⁴⁶

2. Katılım Bankalarının (Özel Finans Kurumları) KKDF Sorumluluğu

16.12.1983 tarihli ve 83/7506 sayılı Kararname'nin eki Karar⁴⁷ uyarınca tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde sermayelerine ilave olarak yurt dışından ve içinden fon toplayarak ekonomiye fon tahsis eden anonim şirket şeklindeki mali kuruluşlardır.

17.07.1998 tarihli ve 98/11498 sayılı Karar⁴⁸ ile 88/12944 sayılı Karara eklenen geçici 3. madde hükmüne göre, 88/12944 sayılı Karar uygulamasında özel finans kurumları banka olarak değerlendirilmiştir.

⁴⁵ T.C. Merkez Bankasının 20/11/20001 tarihli ve 2001/3 sayılı Talimatı.

⁴⁶ T.C. Maliye Bakanlığının 28/05/2002 tarihli ve 24757 sayılı Türkiye Bankalar Birliğini muhatap yazısı.

⁴⁷ 19/12/1983 tarihli ve 18256 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır Söz konusu Karar mülğadır.

⁴⁸ 26/8/1998 tarihli ve 23445 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

Özel Finans Kurumları; 01.11.2005 tarihli ve 25983 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile ‘‘Katılım Bankası’ adını almıştır

T.C. Merkez Bankasının 14.09.1998 tarihli ve 98/1-ÖFK sayılı Talimatında, özel finans kurumlarının 98/11498 sayılı Karar ile Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu uygulaması kapsamına alındığı belirtilerek, özel finans kurumlarınca yapılacak fon kesintisine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

3. Finansman Şirketleri⁴⁹nin KKDF Sorumluluğu

Devamlı ve mutad iştiğal konusu olarak her türlü mal ve hizmet alımını kredilendirmek üzere ödünç para veren tüketici kredi şirketlerini ifade etmektedir.⁵⁰

T.C. Merkez Bankasının 14.02.1997 tarihli 97/1-FŞ sayılı Genelgesinde, 96/9006 sayılı Karar ile finansman şirketlerinin de Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu uygulaması kapsamına alındığı belirtilerek, finansman şirketlerince yapılacak fon kesintisine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

Finansman şirketlerince yurt dışından sağlanan kredilerde ise, bu tür krediler Kambiyo Mevzuatı gereğince bankalar ve özel finans kurumları aracılığıyla kullanılacağından, fon kesintisi bankalar ve özel finans kurumlarınca yatırılacaktır⁵¹

⁴⁹ Ödünç Para Verme İşlemleri Hakkındaki 545 sayılı KHK ile değişik 90 sayılı KHK’nin 3/b maddesinde tanımlanmıştır

⁵⁰ 22.9.1995 tarihli ve 95/3 sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı.

⁵¹ T.C. Merkez Bankasının 13/3/1997 tarihli ve 97/1 sayılı Talimatı.

4. Gümrük İdaresinin KKDF Sorumluluğu

4.1. Geçici İthalat Rejimi Kapsamında Yurda Getirilen Malların Kesin İthalinde Gümrük İdaresinin KKDF Sorumluluğu

4458 sayılı Gümrük Kanununun 128-134 üncü maddelerinde düzenlenen “Geçici İthalat Rejimi” esaslarına göre geçici olarak yurda girişi yapılan eşyanın fiili ithalinden önce, Fonun yatırıldığından aranılmaması; ancak daha sonra söz konusu eşyanın yurda kati ithalinin yapılması halinde, fiili ithal tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru ile hesaplanacak fon kesintisi ve fiili ithal tarihi ile fon kesintisinin yatırıldığı tarih arasında geçecek süre için hesaplanacak cezai faizin yatırılması konusunda Gümrük İdaresince firmaya ihbarda bulunularak firma tarafından 7 gün içinde yatırılmasının istenilmesi gerekmektedir.⁵²

4.2. İhracatı Teşvik Belgesi ve Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamında Yapılan Kredili İthalat İşlemlerinde İhracat veya Tahahhüdün Gerçekleşmemesi Durumunda Gümrük İdaresinin KKDF Sorumluluğu

88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, İhracatı Teşvik Belgesi (İTB) ve Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) kapsamında yapılan ve mal mukabili, kabul kredili ve vadeli akreditif ödeme şekillerine göre gerçekleştirilen kredili ithalat işlemlerinde, ihracatın gerçekleştirilme şartına bağlı olarak, fon kesintisi oranı %0 olarak uygulanmaktadır.

⁵² T.C. Merkez Bankasının Gümrük Müsteşarlığını muhatap 5/8/1996 tarihli 117417 sayılı yazısı.

Dahilde İşleme İzin Belgesinde taahhüt edilen ihracatın gerçekleştirilmemesi halinde, İhracatçı Birliklerince Gümrük İdaresine bildirilen ithalat işlemlerinde, başlangıçta alınmayan fon kesintileri fiili ithal tarihindeki kur üzerinden bulunacak ithalat tutarı esas alınarak hesaplanacak ve cezai faizi ile birlikte 7 gün içinde Fona yatırılması için ilgili firmaya Gümrük Teşkilatınca bildirimde bulunulacaktır.

T.C. Merkez Bankası 16.11.2001 tarihli ve 156456 sayılı özelgesinde; taahhüdün gerçekleşmemesi durumunda, başlangıçta alınmayan fon kesintilerinin fiili ithal tarihindeki kur üzerinden bulunacak ithalat tutarı esas alınarak hesaplanacak ve cezai faizi ile birlikte 7 gün içinde Fona yatırılması için ilgili firmaya Gümrük İdaresince bildirimde bulunulacağını, söz konusu işlemde KKDF kesintisi ve cezai faizi, bankaların kendi kaynaklarından ödemesine gerek bulunmadığını bildirilmiştir.

4.3. Belirli Bazı Şartların Arandığı İthalat İşlemlerine İlişkin Olarak Açılan Akreditiflerde Gümrük İdaresinin KKDF Sorumluluğu

Bedelin bir kısmının malların özelliği nedeniyle geçici veya kesin kabulünü, montajını, çalışır vaziyette teslim alınmasını, değerinin ihtiva ettiği evsafa göre tespit edilmesini ya da benzeri şartların gerçekleşmesini müteakip sözleşmede belirtilen süre içinde müracaat edilmek kaydıyla Türk Parası Transfer Belgesi (TPTB) veya Döviz Satım Belgesi (DSB) düzenlenerek transfer yapılmasının akreditif şartları arasında sayıldığı durumlarda, bu tür akreditifler vadeli akreditif olarak değerlendirilmeyeceğinden fon kesintisi yapılmaması gerekmektedir.

Ancak bu tür bir işlemde, firma tarafından ithalatın ödeme şeklinin bu tür bir akreditif olduğunun belirtilmesi halinde Gümrük İdaresi tarafından bu şartı gösterir sözleşme metni aranılacaktır⁵³

V. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ İSTİSNALARI

88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 4 üncü maddesinde, “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu’na kesinti yapılmayacak krediler Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’na yayımlanacak tebliğler ile belirlenir.” hükmüne yer verilmiştir.

Böylece KKDF kesintisinden istisna tutulacak işlemleri belirleme yetkisi T.C. Merkez Bankası’na verilmiştir.

Buna göre KKDF kesintisi istisnası uygulanacak işlemler; T.C. Merkez Bankası tarafından düzenlenen tebliğler ve Bakanlar Kurulu Kararları ile belirlenmiştir. Bakanlar Kurulu Kararlarıyla belirlenen istisna uygulanacak işlemler, daha sonra KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin “İstisnalar”ı düzenleyen 4 üncü maddesine eklenmiştir.

Bu nedenle, 88/12944 sayılı Kararda değişiklik yapılmak suretiyle eklenen istisnalar bulunduğu gibi doğrudan T.C. Merkez Bankası tarafından yayımlanan tebliğlerde de istisna uygulanacak işlemlere ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır.

⁵³ T.C. Merkez Bankasının Gümrük Müsteşarlığını muhatap 5/8/1996 tarihli 117417 sayılı yazısı.

01.01.2002 tarihinden itibaren KKDF uygulaması Maliye Bakanlığı tarafından yapılmaktadır 01.01.2002 tarihinden sonraki KKDF ile ilgili istisna düzenlemeleri Bakanlar Kurulu Kararları ile yapılmıştır.

I. KKDF KESİNTİSİ İSTİSNASI İLE İLGİLİ BAKANLAR KURULU KARARLARI

1- 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Karar

07.06.1988 tarihli ve 19835 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 4 üncü maddesi ile KKDF kesintisi istisnası uygulanacak işlemlerin belirlenmesi konusunda T.C. Merkez Bankası’na yetki verilmiş; Karar’da KKDF kesintisi istisnası uygulanacak işlemler konusunda herhangi bir belirleme yapılmamıştır.

2- 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

15.09.1995 tarihli ve 22405 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesinde değişiklik yapılarak daha önce T.C. Merkez Bankası tarafından tebliğler ile belirlenen istisna uygulanacak işlemler söz konusu Kararın 4 üncü maddesine eklenmiştir.

95/7267 sayılı Karar göre KKDF kesintisi istisnası uygulanacak işlemler şunlardır.

1. T.C.Ziraat Bankası (Teşvik Belgesiz, orta ve uzun vadeli tarımsal sanayi kredileri hariç) ve T.Halk Bankası’nca kullanılan ihtisas kredileri ile T.Kalkınma Bankası tarafından doğrudan ve

ya ticari bankalar aracılığı ile kullanılan turizm ihtisas kredileri,

2. Konut ve yapı tasarrufu kredileri ile gerçek kişilere kendi ihtiyaçları için kullanılan konut inşaat kredileri,
3. Yurtiçi bankalar arası krediler,
4. Kredilerin, Hazine kaynaklı fonlar dahil, Kanun, Kanun Hükümünde Kararname, Kararname, Tebliğ ve Yönetmelik gibi çeşitli mevzuat hükümlerine göre kurulan fonlardan kullanılan kısmı,
5. Kanuni ve idari takibe alınan krediler,
6. Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak krediler,
7. Kurucu bankalarca yatırım fonlarına verilen avanslar
8. Yurt dışındaki işlerle ilgili olarak yurt içindeki bankalardan veya yurt dışından alınacak döviz kredileri,
9. Petrol, (petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammaddesi, buğday, arpa ithalatının finansmanı amacıyla kullanılacak krediler ve ithalat işlemleri,
10. İlgili Kanun hükümlerine göre işlemleri fonlardan muaf tutulan Kurum ve Kuruluşlar ile Hazine ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının aldığı kredi ve ithalat işlemleri,
11. T.C.Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu'nun kullandıkları krediler ve ithalat işlemleri (Müessese, teşebbüs ve iştirakleri hariç),

12.Bağlı muamele veya takas,

13.Bankalarca yapılan vadeli ihracat alacakları ile ilgili iskonto işlemlerinden senetleri reeskonta kabul edilenler,

14.Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan ithalat ve bu belge kapsamında kullanılan 2 yıldan uzun vadeli krediler

KKDF kesintisinden istisnadır.

Ayrıca bu düzenleme ile yukarıda belirtilen Fon'a kesinti yapılmayacak kredilerin kapsamını genişletme veya daraltma konusunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na yetki verilmiştir.

3- 96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

12.01.1997 tarihli ve 22875 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3 üncü maddesi ile 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesinin (3) numaralı bendinde değişiklik yapılmıştır.

Buna göre, "Yurt içi bankalar arası krediler ile bankaların finansman şirketlerine kullandığı krediler" KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır.

II. KKDF KESİNTİSİ İSTİSNASI İLE İLGİLİ T.C. MERKEZ BANKASI TEBLİĞLERİ

1-Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğ

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinde, "Fon'a Kesinti Yapılmayacak Krediler",

Türk Lirası kredilerde uygulanacak istisnalar ve döviz kredileri ile ithalat işlemlerinde uygulanacak istisnalar şeklinde iki bölüme ayrılmıştır

Buna göre KKDF kesintisi istisnası uygulanacak krediler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

A- Türk Lirası kredilerde;

1. T.C.Ziraat Bankası (Teşvik Belgesiz, orta ve uzun vadeli tarımsal sanayi kredileri hariç) ve T.Halk Bankası'nca kullanılan ihtisas kredileri ile T.Kalkınma Bankası tarafından doğrudan veya ticari bankalar aracılığı ile kullanılan turizm ihtisas kredileri,
2. Bankalarca T.C. Ziraat Bankasının tarım kredilerine uyguladığı faiz oranları üzerinden kullanılan kısa vadeli tarım kredileri,
3. T.Emlak Bankasınca kullanılan konut ve yapı tasarrufu kredileri,
4. Bankalar arası krediler,
5. Hazine kaynaklı fonlardan kullanılan krediler
6. Dış Krediler Kur Farkı Fonu kapsamına alınan krediler
7. T.C. Emekli Sandığına verilen emekli çeklerinin iskonto edilmesi suretiyle kullanılan krediler,
8. Kanuni takibe alınan krediler,
9. İdari takibe alınan kredilerde sözleşme ile banka iskonto oranının üzerinde bir oranda faiz uygulaması halinde, faizin iskonto oranını aşan kısmı.

B- Döviz kredileri ve ithalat işlemlerinde;

1. Vadelerine bakılmaksızın bankaların borçlu sıfatı ile temin edecekleri krediler,
2. Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin
 - a) Yurtdışından sağlayacakları krediler (prefinansman ile kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ithalat işlemleri dahil),
 - b) Yurtiçindeki bankalardan kendi ihtiyaçları için döviz tahsisi mutad işlemlerde kullanılmak üzere sağlayacakları krediler,
3. Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında
 - a) Dış kredi almaları öngörülenlerin sağlayacağı krediler (prefinansman kredileri hariç),
 - b) Verilen döviz tahsisini aşmamak şartıyla kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılacak ithalat,
4. Yurt dışındaki işlemlerle ilgili olarak yurt içindeki bankalardan veya yurt dışından alınacak krediler (ihracatı teşvik belgesi kapsamında kullanılacak krediler dahil),
5. Petrol, (petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammaddesi, buğday, arpa ithalatının finansmanı amacıyla kullanılacak krediler (kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılacak ithalat dahil),

6. Yukarıda sayılan krediler dışında kalan iki yıl ve daha uzun vadeli krediler,
7. Bankalarca yurt dışındaki kişilere açılacak döviz kredileri,
8. Yukarıda sayılan fon kesintisine tabi olmayan döviz kredileri ile ithalat işlemlerinden vadeleri temdit edilenler.

2- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 8 Sıra No.lu Tebliğ

28.10.1990 tarihli ve 20619 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan KKDF Hakkında 8 Sıra No.lu Tebliğin 2 nci maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/A-4 üncü maddesinde; “Yurt içi bankalar arası krediler” olarak değiştirilmiş; “T.C. Emekli Sandığına verilen emekli çeklerinin iskonto edilmesi suretiyle kullanılan krediler”de uygulanan KKDF kesintisi istisnası kaldırılmış ve 8 inci ve 9 uncu bentler, 7 ve 8 inci bentler olarak düzenlenmiştir.

3- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 9 Sıra No.lu Tebliğ

26.02.1991 tarihli ve 20798 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan KKDF Hakkında 9 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/A-3 üncü maddesinde “Konut ve yapı tasarrufu kredileri (bina inşaat kredileri hariç)” olarak; (6) numaralı bendi ise, “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu’ndan kullanılan krediler ile Dış Krediler Kur Farkı Fonu kapsamına alınan krediler” olarak değiştirilmiştir.

4-Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ

06.04.1993 tarihli ve 21544 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayım

lanan KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğin “Fon Kesintisi İstisnaları”nı düzenleyen 3 üncü maddesi yeniden düzenlenerek, KKDF kesintisi istisnası uygulanacak kredilerin kapsamı 10 Sıra No.lu Tebliğin yürürlüğe girdiği 6 Nisan 1993 tarihinden itibaren düzenlenmiştir.

KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile yapılan değişiklik sonucu KKDF kesintisi istisnası uygulanacak işlemler aşağıda yer almaktadır:

1. T.C.Ziraat Bankası (Teşvik Belgesiz, orta ve uzun vadeli tarımsal sanayi kredileri hariç) ve T.Halk Bankası'nca kullanılan ihtisas kredileri ile T.Kalkınma Bankası tarafından doğrudan veya ticari bankalar aracılığı ile kullanılan turizm ihtisas kredileri,
2. Bankalarca T.C. Ziraat Bankasının tarım kredilerine uyguladığı faiz oranları üzerinden kullanılan kısa vadeli tarım kredileri,
3. Konut yapı tasarrufu kredileri ile gerçek kişilere kendi ihtiyaçları için kullanılan konut inşaat kredileri,
4. Yurt içi bankalar arası krediler,
5. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu, Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu'ndan kullanılan krediler ve Dış Krediler Kur Farkı Fonu kapsamına alınan krediler ile Hazine kaynaklı fonlardan kullanılan krediler,
6. Kanuni takibe alınan krediler,
7. İdari takibe alınan kredilerde sözleşme ile banka iskonto oranının üzerinde bir oranda faiz uygulaması halinde, faizin iskonto oranını aşan kısmı,

8. Bankalarca yurt dışındaki kişilere açılacak krediler,
9. Kurucu bankalarca yatırım fonlarına verilen avanslar
10. Bankaların borçlu sıfatı ile yurt dışından temin edecekleri döviz kredileri,
11. Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında
 - a) Dış kredi almaları öngörülenlerin sağlayacağı döviz kredileri,
 - b) Kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılacak ithalat,
12. Yurt dışındaki işlerle ilgili olarak yurt içindeki bankalardan veya yurt dışından alınacak krediler (İhracatı Teşvik Belgesi kapsamında kullanılacak krediler dahil),
13. Petrol, (petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammaddesi, buğday, arpa ithalatının finansmanı amacıyla kullanılacak döviz kredileri ve ithalat işlemleri,
14. 3685 sayılı Kanunda bahsi geçen kurum ve kuruluşların kullandıkları krediler ile ithalat işlemleri,
15. 2581 sayılı Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşvikine Dair Kanun kapsamında kullanılan döviz kredileri ve ithalat işlemleri,
16. Yapılmış ihracat karşılığı düzenlenen ihracatı teşvik belgeleri kapsamındaki ithalat işlemleri,
17. Ortalama vadesi 2 yıl ve daha uzun olan döviz kredileri,

18. Bankalarca yapılan vadeli ihracat alacakları ile ilgili iskonto işlemlerinden senetleri reeskonta kabul edilenler,
19. T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu'nun kullandıkları krediler (Müessese, teşebbüs ve iştirakler hariç),
20. Bankalarca yapılan factoring ve forfaiting işlemleri.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu istisnası uygulanacak krediler ve işlemler, KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğde (20) bent halinde sayılmıştır

5- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğ

12.09.1995 tarihli ve 22402 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinde düzenleme yapılmıştır

KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile (20) bent halinde sayılan KKDF kesintisi istisnası uygulanacak işlemler (14) bende indirilmek suretiyle bazı işlemler KKDF kesintisi istisnası kapsamında çıkarılmış; bazı bentler birleştirilmiş; bazıları ise değiştirilmiştir

KKDF Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğ ile yapılan değişiklik sonucu; 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (2), (10), (16), (17) ve (20) numaralı bentleri 12.09.1995 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır

Buna göre, bankaların borçlu sıfatıyla yurt dışından temin ettikleri krediler, ortalama vadesi iki yıl ve daha uzun olan döviz kredileri,

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt dışından sağlanan iki yıldan kısa vadeli döviz kredileri, bankalarca T.C. Ziraat Bankası'nın tarım kredilerine uyguladığı faiz oranları üzerinden kullanılan kısa vadeli tarım kredileri ve bankalarca yapılan faktoring ve forfaiting işlemleri KKDF kesintisi yapılmayacak krediler kapsamında çıkarılmıştır.⁵⁴

Söz konusu maddenin (5) numaralı bendi, "Kredilerin Hazine kaynaklı fonlar dahil, Kanun, Kanun Hükmünde Kararname, Kararname, Tebliğ ve Yönetmelik gibi çeşitli mevzuat hükümlerine göre kurulan fonlardan kullanılan kısmı" şeklinde değiştirilerek (4) numaralı bent olarak düzenlenmiştir.

6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesinin (6) ve (7) numaralı bentleri, "Kanuni ve idari takibe alınan krediler" şeklinde birleştirilmiş ve (5) numaralı bent olarak teselsül ettirilmiştir.

Söz konusu maddenin (11) numaralı bendi ise, "Yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan ithalat ve belge kapsamında kullanılan 2 yıldan uzun vadeli krediler" şeklinde (14) numaralı bent olarak düzenlenmiştir.

KKDF Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine "Bağlı muamele veya takas" işlemleri (12) numaralı bent olarak eklenmek suretiyle bağlı muamele ve takas işlemleri KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır

6- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 12 Sıra No.lu Tebliğ

22.09.1995 tarihli ve 22412 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan

⁵⁴ T.C. Merkez Bankası'nın 13/9/1995 tarihli ve 95/1 sayılı Talimatı.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 12 Sıra No.lu Tebliğin 2 nci maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine “Türkiye İhracat Kredi Bankası’nca yurt dışından sağlanan krediler ile bankalarca yurt dışından sağlanan kredilerden Türkiye İhracat Kredi Bankası’na kullandırılan kısmı” ibaresi (15) numaralı bent olarak eklenmek suretiyle, Türkiye İhracat Kredi Bankası’nın yurt dışından sağladığı krediler ile bankaların yurt dışından temin edilerek Türkiye İhracat Kredi Bankası’na kullandırdıkları krediler KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır

7- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 13 Sıra No.lu Tebliğ

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine, KKDF Hakkında 13 Sıra No.lu Tebliğin⁵⁵ 1 inci maddesi ile (16) numaralı bent eklenerek, “Yurt dışındaki ihracat kredi veya ihracat kredisi sigorta kurumları ile bu ülkelerin kredi garanti programları çerçevesinde yapılacak ithalatın finansmanında kullanılmak üzere bankaların borçlu sıfatıyla sağladıkları krediler” üzerinden KKDF kesintisi yapılmaması hükmüne bağlanmıştır

8- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 16 Sıra No.lu Tebliğ

23.01.1996 tarihli ve 22532 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 16 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (9), (10), (11), (14) ve (15) numaralı bentlerinde değişiklik yapılarak söz konusu maddeye “Bankalarca yurt dışından sağlanan kredilerin

⁵⁵ 8/12/1995 tarihli ve 22487 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan kısmı ile ihracatın (ihracatı teşvik belgesine bağlanmış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler dahil) finansmanında kullanılan kısmı” ibaresi (17) numaralı bent olarak eklenmiştir

9- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 17 Sıra No.lu Tebliğ

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin “istisnalar”ı düzenleyen 3 üncü maddesine, 17 Sıra No.lu Tebliğin⁵⁶ 4 üncü maddesi ile aşağıdaki (18), (19) ve (20) numaralı bentler eklenmiştir.

18. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara ilişkin 95/32-13 sayılı Tebliğ çerçevesinde kullanılan altın kredileri,

19. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.Ş. nezdinde kurulan Borsa Para Piyasası işlemleri,

20. Yurt dışından bankalarca sağlanan ortalama vadesi asgari 1 yıl ve bankalar dışında Türkiye’de yerleşik kişilerce sağlanan ortalama vadesi asgari 2 yıl olan döviz kredileri (Fiduciary işlemler hariç),”

10- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 19 Sıra No.lu Tebliğ

11.03.1997 tarihli ve 22930 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (3), (16) ve (20) numaralı bentlerinde değişiklik yapılmıştır.

⁵⁶ 22/7/1996 tarihli ve 22704 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

Bu değişiklikler ile yeni kurulan finansman Şirketlerinin (özel finans kurumları) kullandıkları veya kullandırdıkları ya da aracılık ettikleri kredilere de bankalara getirilen istisna hükümlerinin uygulanması sağlanmıştır

Buna göre, yurt içi bankalar arası krediler ve yurt dışından bankaların sağladığı asgari vadesi bir yıl olan döviz kredilerine uygulanan istisnalar finansman Şirketlerini de kapsayacak şekilde düzenlenmiştir.

11- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 20 Sıra No.lu Tebliğ

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine, 20 Sıra No.lu Teblięin⁵⁷ 2 nci maddesi ile “Kitap ithalatının finansmanı amacıyla kullanılan krediler” hükmü (21) numaralı bent olarak eklenerek kitap ithalatının finansmanı amacıyla kullanılan krediler de KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır

12- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 21 Sıra No.lu Tebliğ

05.06.1998 tarihli ve 23363 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 21 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (1) ve (5) numaralı bentlerinde değişiklik yapılmıştır

KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/1 inci maddesinde yapılan değişiklik ile “... diğer bankalarca tarım kooperatifi üyesi çiftçilere,

⁵⁷ 5/12/1997 tarihli ve 23191 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

münhasıran tarıma yönelik olarak kullanılan azami 2 milyar Türk Lirasına kadar olan krediler (tarımsal sanayi kredileri hariç)” KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır

Söz konusu maddenin (5) numaralı bendi ise, “Tasfiye Olunacak Alacaklar hesabına alınan krediler (I inci Grup Teminatlı krediler hariç)” olarak değiştirilerek, bankaların tasfiye olunacak alacaklar hesabında izlediği tahsili mümkün olmayan kredi alacakları KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

13- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 22 Sıra No.lu Tebliğ

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 22 Sıra No.lu Tebliğin⁵⁸ 2 nci maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (15) ve (17) numaralı bentleri 01.01.1999 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılarak söz konusu maddenin (16) ve (20) numaralı bentlerinde değişiklik yapılmıştır

Buna göre, “Türkiye İhracat Kredi Bankası’nca yurt dışından sağlanan krediler ile bankalarca yurt dışından sağlanan kredilerin, T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığınca belirlenen oranının anılan Müsteşarlıkça belirlenecek kuruluşlara kullanılması halinde temin olunan kredinin tamamı⁵⁹”na 01.01.1999 tarihinden itibaren KKDF kesintisi istisnası uygulanmayacaktır. Ayrıca, “Bankalarca yurt dışından sağlanan kredilerin Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan kısmı ile ihracatın (ihracatı teşvik belgesine bağlan

⁵⁸ 17/12/1998 tarihli ve 23556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

⁵⁹ KKDF Hakkında 16 Sıra No.lu Tebliğ ile değişik şeklidir.

mış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler dahil) finansmanında kullanılan kısmı” için öngörülen KKDF kesintisi istisnası da 01.01.1999 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır

“Yurt dışındaki ihracat kredi veya ihracat kredisi sigorta kurumları ile bu ülkelerin kredi garanti programları çerçevesinde yapılacak ithalatın finansmanında kullanılmak üzere bankaların borçlu sıfatıyla sağladıkları krediler ile ortalama vadesi 2 yıl olmak kaydıyla bu kredilerin ithalatçıya kullanılan kısmı⁶⁰” üzerinden KKDF kesintisi yapılmamasını hükme bağlayan KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (16) numaralı bendinde yapılan değişiklik ile bu krediler için öngörülen iki yıllık ortalama vade süresi bir yıla indirilmiştir.⁶¹

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin (20) numaralı bendi “Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından sağlanan, ortalama vadesi asgari 1 yıl olan döviz kredileri (Fiduciary işlemler hariç)” şeklinde değiştirilerek daha önce Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladığı krediler için belirlenen iki yıllık ortalama vade süresi bir yıl olarak belirlenmiştir.⁶²

14- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 23 Sıra No.lu Tebliğ

04.08.1999 tarihli ve 23776 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 23 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile Tebliğin yayımı tarihinden geçerli olmak

⁶⁰ KKDF Hakkında 19 Sıra No.lu Tebliğ ile değişik şeklidir.

⁶¹ 01.01.1999 tarihinden geçerlidir.

⁶² 01.01.1999 tarihinden geçerlidir.

üzere, 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine “Finansman şirketlerince münhasıran tarıma yönelik mal alımı için tarım kooperatifleri üyesi çiftçilere kullanılan 2 milyar Türk Lirasına kadar olan krediler” hükmü, (22) numaralı bent olarak eklenerek finansman şirketlerinin kullanacağı tarımsal amaçlı krediler de KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır

15-Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 25 Sıra No.lu Tebliğ

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine, 25 Sıra No.lu Tebliğ⁶³ ile eklenen (23) numaralı bent hükmü uyarınca, “Faktoring şirketleri tarafından yurt dışından ihracat faktoringinde kullanılma üzere sağlanan ve bu amaçla kullanılan fonlar” 18.02.2000 tarihinden itibaren KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

16-Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 28 Sıra No.lu Tebliğ

10.11.2000 tarihli ve 24226 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 28 Sıra No.lu Tebliğin 2 nci maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (15), (18) ve (20) numaralı bentlerinde değişiklikler yapılmıştır

Tasfiye Olunacak Alacaklar hesabına alınan krediler için KKDF kesintisi istisnasına ilişkin düzenlemenin yer aldığı KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/5 inci maddesi “Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar Hesabına alınan kredileri” de kapsayacak şekilde değiştirilmiştir.

⁶³ 18/2/2000 tarihli ve 23968 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine 17 Sıra No.lu Tebliğ ile eklenen “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara ilişkin 95/32-13 sayılı Tebliğ çerçevesinde kullanılan altın kredileri,” hükmü, “Kuyumculukla iştigal eden gerçek ve tüzel kişilerce kullanılan altın kredileri” olarak değiştirilerek, kuyumculukla uğraşan gerçek ve tüzel kişilerin kullanacağı altın kredileri KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır

Ayrıca, Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından sağlayacağı ortalama vadesi asgari bir yıl olan altın kredileri, 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/20 nci maddesinde yapılan değişiklik ile 10.11.2000 tarihinden itibaren KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır

17-Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 32 Sıra No.lu Tebliğ

T.C. Merkez Bankası tarafından Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu istisnasına ilişkin son düzenleme, KKDF Hakkında 32 Sıra No.lu Tebliğ ile yapılmıştır

27.10.2001 tarihli ve 24566 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 32 Sıra No.lu Tebliğ ile KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine aşağıdaki (24) ve (25) numaralı bentler eklenmiştir.

“**24.** Türkiye’de yerleşik kişilerce, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait olan bir bankanın yurt dışı şubelerinden ortalama vadesi asgari 1 yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait başka bir bankaca devralınanlar,

25. 4389 sayılı Bankalar Kanunu’nun devir ve birleşmeye ilişkin hükümleri çerçevesinde devredilen, devralan veya birleşen banka-

ların yurt dışındaki şubelerinden, Türkiye’de yerleşik kişilerce, ortalama vadesi asgari 1 yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, kredinin kullanıldığı yurt dışı şubenin faaliyetine son verilmiş olması nedeniyle, devralan bankaya veya birleşme sonucu oluşan bankaya devrolunanlar,”

Bu düzenleme ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuna devir olan bankaların alacaklarının tahsili konusunda KKDF kesintisi istisnası düzenlenmiştir.

III. KKDF KESİTİSİ İSTİSNASI İLE İLGİLİ OLARAK 01.01.2002 TARİHİNDEN SONRA YAPILAN DÜZENLEMELER

4684 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16 ncı maddesinin (e) bendi ile Bakanlar Kurulu’na verilen “kredilerin, kalkınma planlarının amaçlarına uygun olarak yönlendirilmesi amacıyla fon kurma, kaldırma, kaynağını kredilere tahakkuk ettirilen faizlerden sair suretlerle sağlama yetkisi” kaldırılmış; ancak aynı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin (a) fıkrası ile kesintilerin, bu konuda yeni bir düzenleme yapılmıncaya kadar yürürlükten kaldırılan hükümlere göre doğrudan genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere tahsiline devam edilmesi; kesinti oranlarını sıfıra kadar indirmeye veya 15 puana kadar yükseltmeye veya kesintiyi tümüyle kaldırmaya Bakanlar Kurulu’nun yetkili olduğu hükmü ile kesintilerin tahakkuk ve tahsilinin vergi kanunlarındaki tahakkuk ve tahsilat hükümlerine göre Maliye Bakanlığınca takip edileceği hükmü tesis edilmiştir.

Bu hüküm uyarınca Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu uygula

ması, 01.01.2002 tarihinden itibaren Maliye Bakanlığı tarafından yerine getirilmektedir.

KKDF uygulaması ile ilgili olarak 01/01/2002 tarihinden sonra yapılan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi istisnasına ilişkin düzenlemelere aşağıda yer verilmiştir.

1- 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun⁶⁴

Türkiye’de faaliyette bulunan bankalar, özel finans kurumları ve kendi özel mevzuatları uyarınca alınan izinler dahilinde faaliyette bulunan diğer malî kurumlar tarafından, bankalar ve diğer malî kurumlar ile kredi ilişkisi içinde bulunup, finansal darboğaz yaşayan borçluların; finansal yeniden yapılandırma çerçevesinde belirlenecek süre ve koşullarla, 4743 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği (31.01.2002) tarihten önce açılmış kredilerle ilgili olarak vadeleri uzatmak, krediyi yenilemek, ilave yeni kredi vermek, anapara ve/veya faiz indirmek, faizden vazgeçmek, kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, kredileri aynî, nakdi ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek, kredileri borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynî değerler karşılığında kısmen veya tamamen tasfiye etmek, diğer bankalarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi alınacak tedbirlerle malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve katma değer yaratmaya devam etmelerine imkan verilmesinin sağlanması amacıyla yayımlanan 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun, vergi istisnalarını düzenleyen 3. maddesinde, çerçeve an-

⁶⁴ 31/1/2002 tarihli ve 24657 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

laşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında kullandırılan ve kullandırılacak krediler ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından kuruluş ve faaliyet esasları belirlenecek varlık yönetim şirketlerinin (beş yıl süreyle) bu Kanun kapsamında yaptıkları işlemler ve (31/12/2004 tarihine kadar) bu Kanun kapsamında bankalar arasında alım ve satım işlemine konu edilen alacaklar ile bu alacakların teminatını oluşturan değerlerin devir ve temlik için yapılan işlemler kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisinden istisna edilmiştir.

2- 22/12/2003 tarihli ve 2003/6660 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

31.12.2003 tarihli ve 25333 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2003/6660 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile “Asgari vadesi bir yıl ve üzerinde olup, yurt dışından alınan döviz kredileri ve yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılan kredilerden; vadesi dolmadan önce krediyi kullananlar tarafından, kısmen veya tamamen sermaye artırımında kullanılmak suretiyle kapatılması veya sermaye artırımında kullanılmak üzere gerçek veya tüzel kişilere devir ve temlikinin yapılması hali”nde bu krediler üzerinden 15.12.2003 tarihinden geçerli olmak üzere KKDF kesintisi yapılmaması kararlaştırılmıştır.

3- 22/03/2004 tarihli ve 2004/7131 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı⁶⁵

04.05.2004 tarihli ve 25452 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2004/7131 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın II inci maddesinin (a)

⁶⁵ Bu Karar Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanmıştır

bendinde yapılan düzenleme ile bu Karar kapsamında, KOSGEB ile banka arasında yapılacak protokoller çerçevesinde kullanılacak kredilerden Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi yapılmaması kararlaştırılmıştır

4- Toprak Mahsulleri Ofisi'nin Ürün Alımı İçin Yurtdışından ve Yurtdışından Kullanacağı Krediler ile 2699 sayılı Umumi Magazalar Kanunu Uyarınca Düzenleyeceği Makbuz Senetlerini Teminat Olarak Gösteren Gerçek veya Tüzel Kişilere Kullanılacak Kredilerde Fon Kesintisi İstisnası

28/05/2004 tarihli ve 2004/7360 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının⁶⁶ 6. maddesinde, "TMO'nun 2004-2005 faaliyet döneminde ürün alımları için gerek duyacağı finansman, bütçeye konulan ödenekten yapılacak aktarımlar ile iç ve dış kredi temini suretiyle karşılanır Yurt içinden ve yurt dışından kullanılacak döviz kredileri, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonundan muafıtır" hükmüne yer verilmek suretiyle, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin 2004-2005 faaliyet döneminde ürün alımları için yurtiçinden veya yurtdışından sağlayacağı krediler üzerinden kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmaması kararlaştırılmıştır

30/5/2005 tarihli ve 2005/8871 sayılı "2005-2006 Dönemi Hububat Ürünü Alım ve Satımı Hakkında Karar"⁶⁷ 8. maddesi ile Toprak Mahsulleri Ofisi'nin 2005-2006 faaliyet döneminde de ürün alımları için yurtiçinden veya yurtdışından kullanacağı döviz kredileri üzerinden kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmama

⁶⁶ 5/6/2004 tarihli ve 25483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

⁶⁷ 1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

sı kararlaştırılmış; aynı Kararın 4. maddesinde de, “Bankalar ve özel finans kurumlarının, TMO tarafından 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu hükümlerine göre düzenlenen makbuz senetlerini teminat olarak gösteren gerçek veya tüzel kişilere kullandıracağı kredilerde kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi oranı %0” olarak belirlenmiştir.

5- 21/07/2004 tarihli ve 2004/7668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı⁶⁸

2004/7668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesi ile “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 7 nci maddesi uyarınca, İstanbul Altın Borsasında işlem görmek üzere anılan Kararın 2 nci maddesinde belirtilen özelliklere sahip işlenmiş kıymetli madenlerin ithali” Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisinden istisna edilmiştir.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (9) numaralı bendi; 2004/7668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2 nci maddesi ile petrol (petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammaddesi, buğday ve arpa ile buğday ve arpının Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yurt içinde işlenmesi sonucu elde edilen ikincil işlem görmüş ürünlerin ithalatının finansmanı ithalatının finansmanı amacıyla kullanılacak krediler ve ithalat işlemlerinden KKDF kesintisinin yapılmayacağı şeklinde düzenlenmiştir.

⁶⁸ 10/8/2004 tarihli ve 25549 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

IV. TOPLU OLARAK KAYNAK KULLANIMINI DESTEK- LEME FONU KESİNTİSİ İSTİSNALARI

Yukarıda yer verilen düzenlemeler sonucunda KKDF kesintisinden istisna edilmiş olan işlemler toplu olarak aşağıda belirtilmiştir.

- 1) T.C.Ziraat Bankası (Teşvik Belgesiz, orta ve uzun vadeli tarımsal sanayi kredileri hariç) ve T.Halk Bankası 'nca kullanılan ihtisas kredileri ile T.Kalkınma Bankası tarafından doğrudan veya ticari bankalar aracılığı ile kullanılan turizm ihtisas kredileri, diğer bankalarca tarım kooperatifleri üyesi çiftçilere, münhasıran tarıma yönelik olarak kullanılan azami 2 Milyar Türk Lirasına kadar olan krediler (tarımsal sanayi kredileri hariç),⁶⁹
- 2) Konut ve yapı tasarrufu kredileri ile gerçek kişilere kendi ihtiyaçları için kullanılan konut inşaat kredileri,
- 3)Yurtiçi bankalar arası krediler ile finansman şirketlerinin bankalardan kullandığı krediler,⁷⁰
- 4) Kredilerin, Hazine kaynaklı fonlar dahil, Kanun, Kanun Hükümünde Kararname, Kararname, Tebliğ ve Yönetmelik gibi çeşitli mevzuat hükümlerine göre kurulan fonlardan kullanılan kısmı,
- 5) Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabı ile Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar Hesabına alınan krediler; (I.Grup teminatlı krediler hariç)⁷¹

⁶⁹ 10/11/2000 tarih ve 24226 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 28 No'luTebliğle değiştirilen şeklidir.

⁷⁰ 11.03.1997 tarih ve 22930 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 19 No'luTebliğle değiştirilen şeklidir.

⁷¹ 11.03.1997 tarih ve 22930 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 19 No'luTebliğle değiştirilen şeklidir.

- 6) Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak krediler,
- 7) Kurucu bankalarca yatırım fonlarına verilen avanslar
- 8) Yurt dışındaki işlerle ilgili olarak yurt içindeki bankalardan veya yurt dışından alınacak döviz kredileri,
- 9) Petrol, (petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammaddesi, buğday ve arpa ile buğday ve arpanın Dahilde İşleme Rejimi kapsamında işlenmesi sonucu elde edilen ikincil işlem görmüş ürünlerin ithalatının finansmanı amacıyla kullanılan krediler ve ithalat işlemleri,⁷²
- 10) İlgili kanun hükümlerine göre işlemleri fonlardan muaf tutulan Kurum ve Kuruluşlar ile Hazine ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kullandığı krediler⁷³
- 11) T.C.Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu'nun kullandıkları krediler (Müessese, teşebbüs ve iştirakleri hariç),⁷⁴
- 12) Bağlı muamele veya takas,
- 13) Bankalarca yapılan vadeli ihracat alacakları ile ilgili iskonto işlemlerinden senetleri reeskonta kabul edilenler,

⁷² 10.08.2004 tarih ve 25549 sayılı Resmi Gazete'de 1.1.2004 tarihinden geçerli olmak üzere yayımlanan 2004/7668 sayılı Kararnameyle değişiklik yapılmıştır.

⁷³ 23.01.1996 tarih ve 22532 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 16 No'lu Tebliğle değiştirilen şeklidir.

⁷⁴ 06.04.1993 tarih ve 21544 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 10 No'lu Tebliğ ile değiştirilen şeklidir.

- 14) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan krediler, ⁷⁵
- 15) (17.12.1998 tarih ve 23556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 22 No’lu Tebliğle yürürlükten kaldırılmıştır)
- 16)Yurt dışındaki ihracat kredi veya ihracat kredisi sigorta kurumları ile bu ülkelerin kredi garanti programları çerçevesinde, yapılacak ithalatın finansmanında kullanılmak üzere bankaların borçlu sıfatıyla sağladıkları kredilerin ortalama vadesi asgari 1 yıl olmak kaydıyla, ithalatçıya kullandırılan kısım⁷⁶
- 17) (17.12.1998 tarih ve 23556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 22 No’lu Tebliğle yürürlükten kaldırılmıştır)
- 18) Kuyumculukla iştigal eden gerçek ve tüzel kişilerce kullanılan altın kredileri, ⁷⁷
- 19) İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.Ş. nezdinde kurulan borsa para piyasası işlemleri,⁷⁸
- 20) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından sağlanan, ortalama vadesi asgari 1 yıl olan döviz ve altın kredileri (Fiduciary işlemler hariç),⁷⁹

⁷⁵ 23.01.1996 tarih ve 22532 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 16 No’lu Tebliğle değiştirilen şeklidir.

⁷⁶ 17.12.1998 tarih ve 23556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 22 No’lu Tebliğle değiştirilen şeklidir.

⁷⁷ 10.11.2000 tarih ve 24226 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 28 No’lu Tebliğle değiştirilen şeklidir.

⁷⁸ 22.07.1996 tarih ve 22704 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 17 No’lu Tebliğle eklenmiştir.

⁷⁹ 10.11.2000 tarih ve 24226 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 28 No’lu Tebliğle değiştirilen şeklidir.

- 21) Kitap ithalatının finansmanı için kullanılan krediler⁸⁰
- 22) Finansman şirketlerince, münhasıran tarıma yönelik mal alımı için tarım kooperatifleri üyesi çiftçilere kullanılan 2 milyar Türk Lirasına kadar olan krediler,⁸¹
- 23) Faktoring şirketleri tarafından yurt dışından ihracat faktoringi amacıyla sağlanan ve bu amaçla kullanılan fonlar⁸²
- 24) Türkiye’de yerleşik kişilerce, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait olan bir bankanın yurt dışı şubelerinden ortalama vadesi asgari 1 yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait başka bir bankaca devralınanlar,⁸³
- 25) 4389 sayılı Bankalar Kanunu’nun devir ve birleşmeye ilişkin hükümleri çerçevesinde devredilen, devralan veya birleşen bankaların yurt dışındaki şubelerinden, Türkiye’de yerleşik kişilerce, ortalama vadesi asgari 1 yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, kredinin kullanıldığı yurt dışı şubenin faaliyetine son verilmiş olması nedeniyle, devralan bankaya veya birleşme sonucu oluşan bankaya devrolunanlar,⁸⁴

80 05.12.1997 tarih ve 23191 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 20 No’lu Tebliğle eklenmiştir.

81 04.08.1999 tarih ve 23776 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 23 No’lu Tebliğle eklenmiştir.

82 18.02.2000 tarih ve 23968 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 25 No’lu Tebliğle eklenmiştir.

83 27.10.2001 tarih ve 24566 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 32 No’lu Tebliğle eklenmiştir.

84 27.10.2001 tarih ve 24566 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 32 No’lu Tebliğle eklenmiştir.

26) 4743 sayılı Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında yapılan işlemler⁸⁵

27) Asgari vadesi bir yıl ve üzerinde olup, yurt dışından alınan döviz kredileri ve yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılan kredilerden; vadesi dolmadan önce krediyi kullananlar tarafından, kısmen veya tamamen sermaye artırımında kullanılmak suretiyle kapatılması veya sermaye artırımında kullanılmak üzere gerçek veya tüzel kişilere devir ve temlikinin yapılması hali,⁸⁶

28) 2004/7131 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında KOSGEB ile T.C. Ziraat Bankası, T. Halk Bankası ve T. Vakıflar Bankası arasında yapılacak protokoller çerçevesinde kullanılacak krediler⁸⁷

29) Toprak Mahsulleri Ofisi'nin ürün alımı için yurtiçinden ve yurtdışından kullanacağı krediler⁸⁸ ile 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu uyarınca düzenleyeceği Makbuz Senetlerini teminat olarak gösteren gerçek veya tüzel kişilere kullanılacak krediler⁸⁹

30) Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 7 nci maddesi uyarınca, İstanbul Altın Borsasında işlem görmek üzere anılan Kararın 2 nci maddesinde belirtilen özelliklere sahip işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali.⁹⁰

⁸⁵ 31/1/2002 tarihli ve 24657 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

⁸⁶ 31.12.2003 tarih ve 25533 sayılı Resmi Gazete'de 15.12.2003 tarihinden geçerli olmak üzere yayımlanan 2003/6660 sayılı Kararnameyle istisna kapsamına alınmıştır

⁸⁷ 04.05.2004 tarihli ve 25452 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

⁸⁸ 5/6/2004 tarihli ve 25483 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

⁸⁹ 1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

⁹⁰ 10.08.2004 tarih ve 25549 sayılı Resmi Gazete'de 1.1.2004 tarihinden geçerli olmak üzere yayımlanan 2004/7668 sayılı Kararnameyle istisna kapsamına alınmıştır

V. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİSİ İSTİSNALARI AÇIKLAMALARI

1. Mühnasıran Tarıma Yönelik Olarak Kullandırılan Kredilerde KKDF İstisnası

1.1. İstisna Düzenlemesi

T.C.Ziraat Bankası (Teşvik Belgesiz, orta ve uzun vadeli tarımsal sanayi kredileri hariç) ve T.Halk Bankası ‘nca kullandırılan ihtisas kredileri ile T.Kalkınma Bankası tarafından doğrudan veya ticari bankalar aracılığı ile kullandırılan turizm ihtisas kredileri, diğer bankalarca tarım kooperatifleri üyesi çiftçilere, mühnasıran tarıma yönelik olarak kullandırılan azami 2 Milyar Türk Lirasına kadar olan krediler (tarımsal sanayi kredileri hariç) üzerinden KKDF kesintisi yapılmaz.

1.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

26.08.1989 tarihinde yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin “Türk Lirası Krediler”de uygulanacak KKDF kesintisi istisnalarını düzenleyen (A) bendinin (1) numaralı alt bendine göre, T.C.Ziraat Bankası (Teşvik Belgesiz, orta ve uzun vadeli tarımsal sanayi kredileri hariç) ve T.Halk Bankası’nca kullandırılan ihtisas kredileri ile T.Kalkınma Bankası tarafından doğrudan veya ticari bankalar aracılığı ile kullandırılan turizm ihtisas kredileri KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

T.C. Ziraat Bankası ve T. Halk Bankası tarafından kullandırılan ihtisas kredileri ile T. Kalkınma Bankası tarafından doğrudan veya ticari bankalar aracılığıyla kullandırılan turizm ihtisas kredilerine ilişkin

istisna; KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesini yeniden düzenleyen KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ve daha önce T.C. Merkez Bankası tarafından tebliğler ile belirlenen istisna uygulanacak işlemlerin 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesine eklenen 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemeler ile uygulanmıştır.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 21 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (1) numaralı bendinde değişiklik yapılarak söz konusu maddeye “... diğer bankalarca tarım kooperatifi üyesi çiftçilere, münhasıran tarıma yönelik olarak kullandırılan azami 2 milyar Türk Lirasına kadar olan krediler (tarımsal sanayi kredileri hariç)” ibaresi eklenerek, Türkiye’de faaliyet gösteren tüm bankalar tarafından tarımsal amaçlı olarak kullanılan krediler (tarım kooperatifi üyesi çiftçilere münhasıran tarıma yönelik olarak kullandırılmak ve 2 Milyar Türk Lirasını aşmamak kaydıyla) KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır.

Bankalar tarafından tarım kooperatifi üyesi çiftçilere, münhasıran tarıma yönelik olarak kullandırılan azami 2 Milyar Türk Lirası tutarındaki krediler istisna kapsamında olup, söz konusu kredinin bu tutarı aşan kısmına tahakkuk ettirilen faizler üzerinden KKDF kesintisi yapılması gerekmektedir⁹¹

2004/7633 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı⁹² ile bankalar ve finansman şirketleri tarafından kullandırılan diğer kredilerde KKDF kesintisi oranı 29 Temmuz 2004 tarihinden itibaren %0 olarak belirlendiğinden, söz konusu istisna düzenlemesine ilişkin (gerek ban-

⁹¹ T.C. Maliye Bakanlığının 21/4/2004 tarihli ve 17570 sayılı özelgesi.

⁹² 29/7/2004 tarihli ve 25537 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

ka, gerek sektör, gerekse de rakamsal) sınırlamaların bir önemi bulunmamaktadır.

2. Konut Ve Yapı Tasarrufu Kredileri İle Gerçek Kişilere Kendi İhtiyaçları İçin Kullanılan Konut İnşaat Kredilerinde KKDF İstisnası

2.1. İstisna Düzenlemesi

Konut ve yapı tasarrufu kredileri ile gerçek kişilere kendi ihtiyaçları için kullanılan konut inşaat kredileri üzerinden KKDF kesintisi yapılmaz.

2.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

26.08.1989 tarihinde yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (A) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan ve T.Emlak Bankası tarafından kullanılan konut ve yapı tasarrufu kredilerinden KKDF kesintisi yapılmamasını düzenleyen istisna hükmü; KKDF Hakkında 9 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile “Konut ve yapı tasarrufu kredileri (bina inşaat kredileri hariç)” şeklinde değiştirilmiştir . Böylece, konut ve yapı tasarrufu kredilerinde T. Emlak Bankası’ndan kullanılma şartı kaldırılmış, herhangi bir banka tarafından bu amaçla kullanılacak konut ve yapı tasarrufu kredileri de istisna kapsamına alınmıştır

Söz konusu istisnanın kapsamı, KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinde KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile yapılan değişiklik sonucunda, gerçek kişilere kendi ihtiyaçları için kullanılan konut inşaat kredilerini de kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Konut yapı tasarrufu kredileri ile gerçek kişilere kendi ihtiyaçları için kullanılan konut inşaat kredileri istisnasına, T.C. Merkez Bankası tarafından tebliğler ile belirlenen istisna uygulanacak işlemlerin 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesine eklendiği 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemelerde de yer verilmiştir.

Söz konusu istisna hükmü ile gerçek kişilerin konut ihtiyacının karşılanması amacıyla kullandıkları kredilerin kredi maliyetleri azaltılmakta, inşaat sektörüne destek sağlanmaktadır.

i. İstisnadan Yararlanacak Olanlar

1. Gerçek Kişiler

88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 4 üncü maddesinin (2) numaralı bendine göre, konut ve yapı tasarrufu kredileri ile **gerçek kişilere** kendi ihtiyaçları için kullanılan konut inşaat kredileri kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisinden istisnadır.

Buna göre, kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi istisnasından gerçek kişiler yararlanacak olup, tüzel kişilere bu amaçla kullanılacak krediler üzerinden fon kesintisi yapılması gerekmektedir.

Konut kredileri gerçek kişilerin kendi ihtiyaçları için alacağı konut için kullanılabileceğinden gerçek kişilerin eşi, çocukları ve bakımla yükümlü olduğu kişiler için satın alacakları konutlar nedeniyle kendi adlarına konut kredisi kullanmaları mümkün değildir.

2. Konut Yapı Kooperatifleri

Konut yapı kooperatifleri tarafından teslim edilecek konutların bina inşaat ruhsatlarının sözü edilen kooperatifler adına olması kaydıyla, münhasıran konut yapı kooperatiflerine “konut tamamlama kredisi” adı altında kullanılan krediler üzerinden kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmayacaktır.

Konut yapı kooperatifi üyesi gerçek kişilere kullanılacak kredilerde ise kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi istisnası, gerçek kişilere kullanılan konut kredilerine ilişkin esaslara göre uygulanacaktır.

ii. İstisna Uygulaması

Bankalar, katılım bankaları ve tüketici finansman şirketleri, 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 4 üncü maddesinin (2) numaralı bendi kapsamında kullandıkları kredilerden kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapmayacaklardır.

Öte yandan, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından tüm bankalar ile katılım bankalarına ve tüketici finansman şirketlerine tamim edilmek üzere Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Katılım Bankaları Birliği ve Tüketici Finansman şirketleri Derneğine gönderilen 10.02.2006 tarihli ve 7976,7977 ve 7978 sayılı yazılarda, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun 30.05.2005 tarihli ve 4882 sayılı yazısında yer alan bir bankadan temin edilen konut kredisinin;

- kredi ile ilgili ödeme planının temin edilmesi,
- kredi ödemesinin doğrudan alacaklı bankaya yapılması,
- bankanın ipoteği kaldırması ile diğer bankaca konuta ipotek konulması işlemlerinin eş zamanlı yapılması,

- müşteri ile konut kredisi sözleşmesi imzalanarak kredinin konut kredisi olduğuna dair yazılı bir taahhütname alınması,

şartıyla başka bir banka tarafından kapatılmasının mümkün bulunduğu ve bu durumun konut kredisinin niteliğini değiştirmeyeceği yönündeki görüşüne istinaden, kredi ile ilgili ödeme planının temin edilmesi, kredi ödemesinin doğrudan alacaklı bankaya yapılması, bankanın ipoteği kaldırması ile diğer bankaca konuta ipotek konulması işlemlerinin eş zamanlı yapılması, müşteri ile konut kredisi sözleşmesi imzalanarak kredinin konut kredisi olduğuna dair yazılı bir taahhütname alınması halinde kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmayacağı,

Ayrıca, banka tarafından kullanılan konut kredisinin müşterinin talebi üzerine farklı faiz oranı ile vadesinin değiştirilmesi veya kredinin Türk Lirası (YTL) krediden dövize endeksli krediye ya da dövize endeksli krediden Türk Lirası (YTL) krediye dönüştürülmesi durumunda kullanılan kredinin konut kredisi niteliği değişmediğinden ve bu durumun kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi istisnasına etkisi bulunmadığından söz konusu işlemlerde de kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmayacağı bildirilmiştir.

Öte yandan, 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesinin (2) numaralı bendi gereğince istisna kapsamına giren konut kredilerinde, gecikmeli olarak tahsil edilen kredi taksitlerine tahakkuk ettirilen temerrüt faizleri üzerinden de kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmaması gerekmektedir.⁹³

⁹³ T.C. Merkez Bankası'nın 30.11.2001 tarih, 162710 sayılı ve 20.07.2001 tarih, 95405 sayılı özelgeleri.

3. Yurtiçi Bankalar Arası Krediler İle Finansman Şirketlerinin Bankalardan Kullandığı Kredilerde KKDF İstisnası.

3.1. İstisna Düzenlemesi

Yurtiçi bankalar arası krediler ile finansman şirketlerinin bankalardan kullandığı krediler üzerinden KKDF kesintisi yapılmaz.

3.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Yurt içindeki bankaların birbirlerine açmış oldukları kredi işlemlerinden KKDF kesintisi yapılmamasına ilişkin istisna hükmü, 26.08.1989 tarihinde yayımlanan KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (A) bendinin (4) numaralı alt bendinde “Bankalar arası krediler” şeklinde düzenlenmiş, KKDF Hakkında 8 Sıra No.lu Tebliğ ile “Bankalar arası krediler” ibaresi “Yurt içi bankalar arası krediler” ibaresi olarak değiştirilmiştir.

96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3 üncü maddesi ile 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesinin (3) numaralı bendinde yapılan değişiklik ile özel finans kurumları ve finansman şirketlerinin bankalardan kullandığı krediler de 12.01.1997 tarihinden itibaren KKDF istisnası kapsamına alınmıştır

Bu düzenleme, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 19 Sıra No.lu Tebliğ ile KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/3 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile 6 Sıra No.lu Tebliğe de eklenmiştir.

4. Hazine Kaynaklı Fonlardan Kullandırılan Kredilerde KKDF İstisnası.

4.1. İstisna Düzenlemesi

Kredilerin, Hazine kaynaklı fonlar dahil, Kanun, Kanun Hükmünde Kararname, Kararname, Tebliğ ve Yönetmelik gibi çeşitli mevzuat hükümlerine göre kurulan fonlardan kullandırılan kısmı üzerinden KKDF kesintisi yapılmaz.

4.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/(A)-4 üncü maddesi ile “Hazine kaynaklı fonlardan kullandırılan krediler” KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) ve Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu’ndan (YDKHTF) kullandırılan krediler ile Dış Krediler Kur Farkı Fonu (DKKFF) kapsamına alınan krediler de KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

KKDF, YDKHTF ve Hazine kaynaklı fonlardan kullandırılan krediler ile DKKFF kapsamına alınan kredilerde uygulanan KKDF kesintisi istisnası, 12.09.1995 tarihinde yürürlüğe giren KKDF Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile “Kredilerin Hazine kaynaklı fonlar dahil, Kanun, Kanun Hükmünde Kararname, Kararname, Tebliğ ve Yönetmelik gibi çeşitli mevzuat hükümlerine göre kurulan fonlardan kullandırılan kısmı” şeklinde (4) numaralı bent olarak yeniden düzenlenmiştir.

Hazine kaynaklı fonlar dahil, kanun, kanun hükmünde kararname, tebliğ ve yönetmelik gibi çeşitli mevzuat hükümlerine göre kurulan

fonlar tarafından kullanılan kredilere ilişkin fon kesintisi istisnasına, T.C. Merkez Bankası tarafından tebliğler ile belirlenen istisna uygulanacak işlemlerin 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesine eklenilen 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemede de yer verilmiştir.

Yapılan düzenlemeler ile belirli amaçların gerçekleştirilmesi için kurulan fonların amaçlarına ulaşabilmek üzere kullandıkları kredilerde kredi maliyetleri düşürülmektedir.

5. Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabı İle Zarar Niteliğindeki Krediler Ve Diğer Alacaklar Hesabına Alınan Kredilerde KKDF İstisnası

5.1. İstisna Düzenlemesi

Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabı ile Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar Hesabına alınan krediler (I.Grup teminatlı krediler hariç) KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

5.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/(A) maddesinin (8) ve (9) numaralı bentlerinde yer alan “kanuni takibe alınan krediler” ile “idari takibe alınan kredilerde sözleşme ile banka iskonto oranının üzerinde bir oranda faiz uygulanması halinde faizin iskonto oranını aşan kısmı”nın KKDF kesintisinden istisna tutulacağına ilişkin hüküm, KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile yapılan düzenlemede (6) ve (7) numaralı bent olarak düzenlenmiştir.

KKDF Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğ ile (6) ve (7) numaralı bentler “Kanuni ve idari takibe alınan krediler” şeklinde birleştirilerek

6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine (5) numaralı bent olarak eklenmiştir.

Kanuni ve idari takibe alınan kredilerden KKDF kesintisi yapılmaması konusundaki istisna hükmüne, T.C. Merkez Bankası tarafından tebliğler ile belirlenen istisna uygulanacak işlemlerin 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesine eklendiği 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemede de yer verilmiştir.

KKDF Hakkında 21 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/5 inci maddesi “Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabına alınan krediler (I inci Grup Teminatlı krediler hariç)” şeklinde değiştirilmiştir.

Bankalar tarafından tahsili imkansız hale gelen kredilerden ve bu kredilere tahakkuk ettirilen faizler üzerinden KKDF kesintisi yapılmamasına ilişkin istisna hükmünde, KKDF Hakkında 28 Sıra No.lu Tebliğ ile düzenleme yapılarak 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/5 inci maddesi “Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar Hesabına alınan krediler” olarak değiştirilmiştir.

- Donuk Alacak Haline Dönüşen Kredilerde KKDF Kesintisi İstisnası

21.12.1999 tarih ve 23913 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 01.01.2000 tarihinde yürürlüğe giren 99/13791 sayılı “Bankalarca Karşılık Ayrılacak Kredilerin ve Diğer Alacakların Niteliklerinin Belirlenmesi ve Ayrılacak Karşılıklara İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Karar”ın 6 ncı maddesinde, III. , IV ve V. Grup altında tasnif edilerek donuk alacak haline gelen tutarlar için daha önce yapılmış bulunan ve tahsil edilmediği halde gelir yazılan faiz tahakkukları ve reeskontlarının muhasebe kayıtları üzerinde iptal edileceği, donuk alacaklara ilişkin olarak sadece nakden tahsil edilen faizlerin gelir yazılacağı hükme bağlanmış bulunmaktadır

Konuya ilişkin olarak T. C. Merkez Bankası Bankacılık Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan 25.05.2000 tarihli ve 2000/3 sayılı Talimatta, “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu mevzuatına göre, Türk Lirası kredilerde fon kesintisi tahakkuk ettirilen faizler üzerinden alınmakta olup, 99/13761 sayılı Karara göre, donuk alacak haline gelen kredilerde faiz tahakkukları iptal edildiğinden fon matrahı da ortadan kalkmakta, dolayısıyla fon kesintisi yapılmaması gerekmektedir. Ancak, donuk alacak haline gelen tutarlar için Bankalarca nakden tahsil edilen faizler üzerinden fon kesintisi yapılacağı tabiidir.

Bu düzenlemelere göre, donuk hale gelen kredi faizlerinin tahsil edilememesi ve faiz tahakkuklarının muhasebe kayıtlarında iptal edilmesi durumunda, iptal edilen faizlere ilişkin olarak Bankamıza yatırılmış bulunan fon kesintilerinin iadesi için Ankara Şubemize başvurulması gerekmektedir.” açıklaması yer almaktadır

Ayrıca, 16.11.2000 tarihli ve 2000/7 sayılı T. C. Merkez Bankası Talimatında, Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabı ile Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar Hesabında izlenen ve donuk alacak haline gelen krediler (I inci Grup Teminatlı Krediler Hariç) KKDF kesintisi istisnası kapsamındadır Ancak söz konusu hesaplarda izlenen donuk alacak haline gelen krediler için söz konusu hesaplara aktarılmadan önce tahakkuk ettirilen ve tahsil edilmediği için iptal edilen faizlerin, kredinin anılan hesaplara alınmasından sonra nakden tahsil edilmesi halinde, sadece söz konusu faizlerden (Kredinin Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabı ile Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar Hesabına alındığı tarihten sonraki döneme ilişkin faizler hariç) KKDF kesintisi yapılacağı belirtilmiştir.⁹⁴

⁹⁴ T.C. Merkez Bankası'nın 06.08.2001 tarihli ve 102830 sayılı özelgesi.

Buna göre; donuk alacak haline dönüşmüş olsa bile kredinin, Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabı ile Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar Hesabına aktarılmasından önce tahakkuk ettirilen ve tahsil edilmediği için iptal edilen faizlerin, kredinin anılan hesaplara alınmasından sonra nakden tahsil edilmesi halinde söz konusu faizlerden fon kesintisi yapılacaktır

6. Bankalarca Yurt Dışında Yerleşik Kişilere Açılacak Kredilerde KKDF İstisnası.

6.1. İstisna Düzenlemesi

Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak krediler KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

6.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/(B)-7 nci maddesine göre, bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak döviz kredileri KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak kredilerde KKDF kesintisi istisnasını düzenleyen bent hükmü; KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinde değişiklik yapan 10 Sıra No.lu Tebliğ ile “Bankalarca yurt dışında yerleşik kişilere açılacak krediler” olarak düzenlenerek, bu tür kredilerin döviz kredisi olarak kullanılma şartı uygulamadan kaldırılmıştır

T.C. Merkez Bankası tarafından daha önce tebliğler ile belirlenmiş bulunan KKDF kesintisi istisnası uygulanacak işlemler, 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 88/12944 sayılı Kararı 4 üncü madde olarak eklenen düzenleme ile “Bankalarca yurt dışındaki ki-

şilere kullandırılan krediler” KKDF kesintisi istisnası uygulanacak krediler arasında belirtilmiştir.

7. Kurucu Bankalarca Yatırım Fonlarına Verilen Avanslarda KKDF İstisnası

7.1. İstisna Düzenlemesi

Kurucu bankalarca yatırım fonlarına verilen avanslar KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

7.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

26.08.1989 tarihli ve 20264 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin KKDF kesintisi istisnalarını düzenleyen 3 üncü maddesinde “kurucu bankalarca yatırım fonlarına verilen avanslar”a ilişkin olarak herhangi bir istisna hükmü öngörülmemiştir.

Ancak, 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinde değişiklik yapmak suretiyle KKDF kesintisinden istisna tutulan işlemleri yeniden belirleyen KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile 06.04.1993 tarihinden itibaren “Kurucu bankalarca yatırım fonlarına verilen avanslar” KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır.

Buna göre, kurucu bankalar tarafından yatırım fonlarına verilen avanslar KKDF kesintisinden istisnadır.

8. Yurt Dışındaki İşlerle İlgili Olarak Yurt İçindeki Bankalardan Veya Yurt Dışından Alınacak Döviz Kredilerinde KKDF İstisnası

8.1. İstisna Düzenlemesi

Yurt dışındaki işlerle ilgili olarak yurt içindeki bankalardan veya

yurt dışından alınacak döviz kredileri KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

8.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Yurt dışındaki işlerle ilgili olarak yurt içindeki bankalardan veya yurt dışından alınacak döviz kredileri (ihracatı teşvik belgesi kapsamında alınan krediler dahil), 26.08.1989 tarihinde yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/(B)-4 üncü maddesi ile KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

Söz konusu istisna hükmü, 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesini yeniden düzenleyen 10 Sıra No.lu Tebliğ ile yapılan değişiklik sonucunda da (12) numaralı bent hükmü olarak düzenlenmiştir.

T.C. Merkez Bankası tarafından daha önce tebliğler ile belirlenmiş bulunan fon kesintisi istisnası uygulanacak işlemlerin, 88/12944 sayılı Karar'a 4. madde olarak eklendiği 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemede de "Yurt dışındaki işlerle ilgili olarak yurt içindeki bankalardan veya yurt dışından alınacak döviz kredileri" ibaresine (8) numaralı bentte yer verilmek suretiyle KKDF kesintisi istisnası uygulanacak krediler arasında belirtilmiştir.

i. Yurt Dışındaki İşlerin Kapsamı

T.C. Merkez Bankası tarafından yayımlanan 02.01.2002 tarihli ve 2002/YB-1 sayılı Sermaye Hareketleri Genelgesinin (1.4.4.) numaralı bölümünde yurt dışındaki iş olarak kabul edilecek işler belirlenmiştir.

Buna göre,

- a) Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri,

- b) Gümrük hattı dışı satış mağazacılığı,
- c) Dış sularda deniz yolu taşımacılığı,
- d) Yurt dışında karayolu taşımacılığı,
- e) Yurt dışına hava taşımacılığı,

yurt dışındaki işlerdir.

ii .Yurt Dışında İş Yapan Türk Müteşebbisinin Belirlenmesi

Alınmış izinler çerçevesinde yurt dışında iş yapan Türkiye’de yerleşik müteşebbislerin “Yurt Dışında İş Yapan Türk Müteşebbisi” olduğu hususu aşağıda belirtilen belgelerden tespit edilmektedir.

- a) 2 Şubat 1996 tarih ve 22542 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetlerine İlişkin Tebliğ gereğince Bayındırlık ve İskan Bakanlığı’ndan Yurt Dışı Müteahhitlik Belgesi almış olan müteahhitler,
- b) 10 Mart 2000 tarih ve 23989 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Hattı Dışı Eşya Satışı Mağazaları ve Depo Yönetmeliği gereğince Gümrük Müsteşarlığı’ndan Satış Mağazaları ve Depolama Açma İzni almış olan Gümrük hattı dışı eşya satış mağazaları,
- c) 14 Haziran 1946 tarih ve 6333 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Denizde Can ve Mal Koruma Hakkında Kanun gereğince Denizcilik Müsteşarlığı’ndan Denize Elverişlilik Belgesi almış olan ve dış sularda faaliyetleri bulunan Türkiye’de yerleşik denizcilik şirketleri,
- d) 20 Ağustos 1994 tarih ve 22027 sayılı Resmi Gazete’de yayım

lanan Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Eşya Taşımaları Hakkında Yönetmelik gereğince Ulaştırma Bakanlığı Karayolu Taşımacılığı Dairesi'nden Yetki Belgesi (C2) almış olan yurt dışında iş yapan karayolu nakliye şirketleri,

- e) 16 Haziran 1994 tarih ve 18443 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği gereğince Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Dairesi'nden İşletme Ruhsatı almış olan ve yurt dışına yolcu, posta ve eşyaya ilişkin her türlü hava taşımacılığı yapan Türkiye'de yerleşik hava nakliyat firmaları.

9. Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında İşlenmesi Sonucu Elde Edilen İkincil İşlem Görmüş Ürünlerin İthalatının Finansmanı Amacıyla Kullanılan Krediler Ve İthalat İşlemlerinde KKDF İstisnası.

9.1. İstisna Düzenlemesi

Petrol, (petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammaddesi, buğday ve arpa ile buğday ve arpanın Dahilde İşleme Rejimi kapsamında işlenmesi sonucu elde edilen ikincil işlem görmüş ürünlerin ithalatının finansmanı amacıyla kullanılan krediler ve ithalat işlemleri KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

9.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesini yeniden düzenleyen 10 Sıra No.lu Tebliğ ile söz konusu istisna hükmü, 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 /13 üncü maddesi olarak düzenlenmiştir.

T.C. Merkez Bankası tarafından daha önce tebliğler ile belirlenmiş

bulunan KKDF kesintisi istisnası uygulanacak işlemlerin, 88/12944 sayılı Karar'a 4 üncü madde olarak eklendiği 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemede de (9) numaralı bent olarak "Petrol, (petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammaddesi, buğday, arpa ithalatının finansmanı amacıyla kullanılacak krediler ve ithalat işlemleri" üzerinden fon kesintisi yapılmaması kararlaştırılmıştır 2004/7668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının⁹⁵ 2 nci maddesi ile bu bent hükmü; petrol, (petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammaddesi, buğday ve arpa ile buğday ve arpanın Dahilde İşleme Rejimi kapsamında işlenmesi sonucu elde edilen ikincil işlem görmüş ürünlerin ithalatının finansmanı amacıyla kullanılan krediler ve ithalat işlemleri şeklinde düzenlenmiştir.

10. İlgili Kanun Hükümlerine Göre İşlemleri Fonlardan Muaf Olan Kurum Ve Kuruluşlar İle Hazine Ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Kullandığı Kredilerde KKDF İstisnası.

10.1. İstisna Düzenlemesi

İlgili Kanun Hükümlerine Göre İşlemleri Fonlardan Muaf Olan Kurum ve Kuruluşlar ile Hazine ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının Kullandığı Krediler KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

10.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

26.08.1989 tarihinde yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesinde değişiklik yapmak suretiyle KKDF kesintisi istisnası uygulanacak işlemleri yeni-

⁹⁵ 10/8/2004 tarihli ve 25549 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

den belirleyen KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile (14) numaralı bent olarak “3685 sayılı Kanunda bahsi geçen kurum ve kuruluşların kullandıkları krediler ile ithalat işlemleri”; (15) numaralı bent olarak ise “2581 sayılı Deniz Ticaret Filosunun Geliştirilmesi ve Gemi İnşa Tesislerinin Teşvikine Dair Kanun kapsamında kullanılan döviz kredileri ve ithalat işlemleri” 6 Nisan 1993 tarihinden itibaren KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (14) ve (15) numaralı bent hükümleri kaldırılarak, söz konusu maddeye bu amaçla “İlgili kanun hükümlerine göre işlemleri fonlardan muaf tutulan Kurum ve Kuruluşlar ile Hazine ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının aldığı kredi ve ithalat işlemleri” ibaresi (10) numaralı bent olarak eklenmiştir.

İlgili kanun hükümlerine göre işlemleri fonlardan muaf tutulan kurum ve kuruluşlar ile Hazine ve T.C. Merkez Bankası'nın aldığı kredi ve ithalat işlemlerine ilişkin istisna hükmüne, T.C. Merkez Bankası tarafından tebliğler ile belirlenen istisna uygulanacak işlemlerin 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesine eklendiği 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemede de yer verilmiştir.

Söz konusu istisna hükmü, KKDF Hakkında 16 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesinin (10) numaralı bendinde yapılan değişiklikle “İlgili kanun hükümlerine göre işlemleri fonlardan muaf tutulan Kurum ve Kuruluşlar ile Hazine ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının kullandığı krediler” olarak düzenlenmiştir.

Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 01.04.2004 tarihli ve

14319 sayılı özelgesinde; “04.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun⁹⁶ 56 ncı maddesinin (c) bendinde, ‘Yükseköğretim üst kuruluşları, yükseköğretim kurumları ve bunlara bağlı kuruluşlar ve birimler tarafından eğitim-öğretim ve araştırma amacıyla yurt içinde bulunmamak veya üretimi yapılmamak kaydıyla ithal edilen makine, alet, cihaz, ecza, malzeme ve yayınlar ile bağış yoluyla yurt dışından gelen aynı cins malzemeler; gümrük vergisi ile buna bağlı vergi, resim ve harçlar dahil olmak üzere her türlü vergi, resim ve harçlardan muafıtır.’ hükmü”nün yer aldığını; bu kapsamda yapılacak işlemlerde “fon” kesintisi yapılmayacağına ilişkin bir hüküm bulunmadığını belirterek, üniversitenin bu madde kapsamında gerçekleştireceği ithalat işlemlerinin yalnızca gümrük vergisi ve buna bağlı vergi resim ve harçlardan muaf tutulduğu, mal mukabili ithalat işlemlerinin bu madde gereğince kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisinden muaf tutulmasının mümkün bulunmadığı belirtilmiştir.

11. T.C.Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu İle Esnaf Ve Sanatkarlar Ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu’nun Kullandıkları Krediler (Müessese, Teşebbüs Ve İştirakleri Hariç) KKDF İstisnası.

11.1. İstisna Düzenlemesi

T.C.Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu’nun kullandıkları krediler (Müessese, teşebbüs ve iştirakleri hariç) KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

⁹⁶ 6/11/1981 tarihli ve 17506 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

11.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (A) bölümünün (7) numaralı alt bendinde, “T.C. Emekli Sandığına verilen emekli çeklerinin iskonto edilmesi suretiyle kullanılan krediler”in KKDF kesintisinden istisna olduğu belirtilmiştir.

6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinde yer alan söz konusu istisna hükmü, KKDF Hakkında 8 Sıra No.lu Tebliğin 2 nci maddesi ile Tebliğin yayımlandığı 28.10.1990 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesini yeniden düzenleyen KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile söz konusu maddeye (19) numaralı bent olarak, “T.C.Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu’nun kullandıkları krediler (Müessese, teşebbüs ve iştirakleri hariç)” hükmü eklenmiştir.

T.C.Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu’nun kullandıkları kredilerin KKDF kesintisinden istisna edilmesine ilişkin hüküm; T.C. Merkez Bankası tarafından tebliğler ile belirlenen istisna uygulanacak işlemlerin 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesine eklendiği 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemede yer verilmiştir.

12. Bağlı Muamele Veya Takas İşlemleri KKDF İstisnası.

12.1. İstisna Düzenlemesi

Bağlı muamele veya takas işlemleri KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğ'in "fon kesintisi istisnaları"nı düzenleyen 3 üncü maddesinde, bağlı muamele ve takas işlemlerini KKDF kesintisinden istisna tutan bir hükme yer verilmemiştir.

Bağlı muamele veya takas işlemlerinde KKDF kesintisi istisnası, KKDF Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğ'in 1 inci maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğ'in 3 üncü maddesinde yapılan değişlikle (12) numaralı bent olarak düzenlenmiş ve bu Tebliğ'in yayımı tarihi olan 12.09.1995 tarihi itibarıyla KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır.

T.C. Merkez Bankası tarafından tebliğler ile belirlenen istisna uygulanacak işlemlerin 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesine eklendiği 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemede de bağlı muamele veya takas işlemlerine ilişkin istisna hükmüne yer verilmiştir.

12.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

i. Bağlı muamele işlemlerinde İstisna Uygulaması

Bağlı muamele; ithal edilen mal, hizmet ve teknoloji bedelinin mal, hizmet ve teknoloji ihracı ile karşılandığı, ithal veya ihraç fazlalığının döviz olarak tediye veya tahsil edildiği bir ödeme şeklidir.⁹⁷

⁹⁷ 16.2.1996 tarihli ve YB-96/9 sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı.

İthalat mevzuatı gereğince, bağlı muamele izni kapsamında gerçekleştirilen ithalat ve ihracat işlemlerinde ithalatın ve ihracatın İhracatçı Birlikleri tarafından verilen izin belgesindeki süre (ek süreler dahil) içinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Verilen süreyi takip eden (ek süreler dahil) 90 gün içinde ithalat ve ihracat hesabının kapatılmasını teminen aracılık eden bankaya müracaat edilmesi zorunludur.

Buna göre, bağlı muamele izni kapsamında gerçekleştirilen ithalat işlemlerinde, ihracatın yapılmaması veya ihracat bedellerinin ithalat bedellerini karşılamaması halinde, ithalat veya ithalatın ihracatla karşılanmayan kısmı, özel takas işlemlerinde olduğu gibi, mal mukabili ödeme olarak kabul edilecektir. Dolayısıyla, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu mevzuatına göre mal mukabili ödeme şekline göre yapılan ithalat KKDF kesintisine tabi olduğundan, bağlı muamele izin belgesi kapsamında yapılan ancak bedeli ihracatla karşılanmayan ya da kısmen karşılanan ithalat işlemleri KKDF kesintisine tabi olacaktır.⁹⁸

ii. Takas ve Özel Takas İşlemlerinde İstisna Uygulaması

Özel takas işlemi gerek ithalat gerekse ihracat ödeme şekilleri arasında belirtilmiştir. Mal ve/veya hizmet ihraç ve ithalinde karşılıklı tarafların aynı gerçek veya tüzel kişiler olması halinde, mal ve/veya hizmet ihraç bedelleri ile mal ve/veya hizmet ithal bedellerinin herhangi bir para hareketi olmaksızın kısmen veya tamamen birbiri ile takas edilmesidir.

Mal veya hizmet ihraç bedelleri ile mal ithal bedellerinin takas talebinin mal ithalatından önce yapılması halinde, fiili ithal tarihinden

⁹⁸ 1.7.1999 tarihli ve 99/2 sayılı T.C. Merkez Bankası Talimatı.

itibaren 180 gün içinde mal ithalatının gerçekleştirilmesi; mal ithalatının takas talebinden önce gerçekleştirilmesi durumunda ise, fiili ithal tarihinden itibaren 180 gün içinde bir ihracat veya bir hizmet bedeli ile takas talebinde bulunulması gerekmektedir. Bu şartlara uyulmaması ya da ihraç bedellerinin ithal bedellerini karşılamaması halinde, söz konusu ithalat veya ithalatın karşılanmayan kısmı mal mukabili ödeme olarak kabul edilerek KKDF kesintisi istisnası uygulanmayacaktır.

Gümrük beyannamesinde ödeme şekli özel takas olarak belirtilen ithalat işlemleri gümrük idarelerince aracı banka veya özel finans kurumlarına bildirilecek olup, fiili ithal tarihinden itibaren 180 gün içinde mal ve/veya hizmet ihraç bedeli ile takas talebinde bulunulmaması veya mal ve/veya hizmet ihraç bedelinin ithalat bedeli tutarını karşılamaması halinde bu durum KKDF kesintisi ve ceza i faizin tahsilini teminen ilgili gümrük idaresi tarafından aracı banka ve özel finans kurumlarına bildirilecektir.⁹⁹

T.C. Merkez Bankasının 99/1 ve 99/2 sayılı Talimatlarında yapılan açıklamalar çerçevesinde bağlı muamele ve takas işlemlerine KKDF kesintisi istisnası uygulanacak, şartların ihlali durumunda istisna uygulanan KKDF kesintisi tutarı cezai faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

13. Bankalarca Yapılan Vadeli İhracat Alacakları İle İlgili İskonto İşlemlerinden Senetleri Reeskonta Kabul Edilenlerde KKDF İstisnası.

13.1. İstisna Düzenlemesi

Bankalarca yapılan vadeli ihracat alacakları ile ilgili iskonto işlem-

⁹⁹ T.C. Merkez Bankasının 9/3/1999 tarihli ve 99/1 sayılı Talimatı.

lerinden senetleri reeskonta kabul edilenler KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

13.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin “fon kesintisi istisnaları”nı düzenleyen 3 üncü maddesinde, “bankalarca yapılan vadeli ihracat alacakları ile ilgili iskonto işlemlerinden senetleri reeskonta kabul edilenler” için bir KKDF kesintisi istisnası düzenlemesi yer almamaktadır.

Ancak, KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesini yeniden düzenleyen 10 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/13 üncü maddesinde “Bankalarca yapılan vadeli ihracat alacakları ile ilgili iskonto işlemlerinden senetleri reeskonta kabul edilenler” hükmüne yer verilerek KKDF kesintisi istisnası düzenlenmiştir.

14. Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Kullanılan Kredilerde KKDF İstisnası

14.1. İstisna Düzenlemesi

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan krediler KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

14.2. İstisna Düzenlemesi Açıklaması

Yatırım Teşvik Belgesi (YTB) kapsamında kullanılan kredilerde KKDF kesintisi istisnası, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'nun kurulduğu tarihten itibaren uygulanmaktadır.

KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (B) bö-

lümünün (3) numaralı bendinde; YTB kapsamında dış kredi almaları öngörülenlerin prefinansman kredileri hariç, sağlayacağı krediler ile verilen döviz tahsisini aşmamak şartıyla kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılacak ithalatın KKDF kesintisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinde yapılan değişiklik ile söz konusu maddenin (11) numaralı bendinde, YTB kapsamında dış kredi almaları öngörülenlerin sağlayacağı döviz kredileri ile kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılacak ithalat işlemlerine ilişkin istisna hükmüne yer verilmiştir.

KKDF Hakkında 11 Sıra No.lu Tebliğ ile YTB kapsamında kullanılan krediler ile vadeli ithalat ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta KKDF kesintisi istisnasını düzenleyen KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/11 inci maddesi, “Yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan ithalat ve belge kapsamında kullanılan 2 yıldan uzun vadeli krediler” şeklinde değiştirilmiştir.

T.C. Merkez Bankası tarafından tebliğler ile belirlenen istisna uygulanacak işlemlerin 88/12944 sayılı Kararın 4 üncü maddesine eklendiği 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan düzenlemede, YTB kapsamında yapılan ithalat ve belge kapsamında kullanılan 2 yıldan uzun vadeli kredilere ilişkin istisna hükmüne yer verilmiştir.

KKDF Hakkında 16 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin KKDF kesintisi istisnalarını düzenleyen 3 üncü maddesinin (9), (10), (11), (14) ve (15) numaralı bentlerinde değişiklik yapılmış ve söz konusu istisna, (14) numaralı bentte “Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan krediler” olarak düzenlenmiştir.

YTB kapsamında vadeli ithalat ödeme şekillerine göre yapılan ithalat işlemleri de KKDF kesintisinden istisnadır.¹⁰⁰

15. Türkiye İhracat Kredi Bankasıyla Yurt Dışından Sağlanan Krediler İle Bankalarca Yurt Dışından Sağlanan Kredilerden Türkiye İhracat Kredi Bankasına Kullanılan Kısmında KKDF İstisnası.

15.1. İstisna Düzenlemesi

Türkiye İhracat Kredi Bankasıyla yurt dışından sağlanan krediler ile bankalarca yurt dışından sağlanan kredilerden Türkiye İhracat Kredi Bankasına kullanılan kısım KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

15.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine KKDF Hakkında 12 Sıra No.lu Tebliğin¹⁰¹ 2 nci maddesi ile (15) numaralı bent olarak eklenen ve Türkiye İhracat Kredi Bankası'nın (Eximbank) yurt dışından kullandığı krediler ile bankalarca yurt dışından sağlanan ve Eximbank'a kullanılan kredilerde KKDF kesintisi istisnasını düzenleyen hüküm, 17.12.1998 tarihli ve 23556 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22 No'lu Tebliğ ile 01.01.1999 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 22 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile bankalar ve finansman şirketlerinin yurt dışından sağladığı kredilerde KKDF kesintisi oranının 01.01.1999 ta

¹⁰⁰ T.C. Merkez Bankasının 05.08.1996 tarihli ve 96/2 sayılı Talimatı.

¹⁰¹ 22/9/1995 tarihli ve 22412 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

rihinden itibaren %0 olarak uygulanmaya başlaması ile birlikte Türkiye İhracat Kredi Bankasına KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/15 inci maddesindeki KKDF kesintisi istisnasının bir önemi kalmadığından bu madde hükmü uygulamadan kaldırılmıştır

16. Yurt Dışındaki İhracat Kredi Veya İhracat Kredisi Sigorta Kurumları İle Bu Ülkelerin Kredi Garanti Programları Çerçevesinde, Yapılacak İthalatın Finansmanında Kullanılmak Üzere Bankaların Borçlu Sıfatıyla Sağladıkları Kredilerde KKDF İstisnası.

16.1. İstisna Düzenlemesi

Yurt dışındaki ihracat kredi veya ihracat kredisi sigorta kurumları ile bu ülkelerin kredi garanti programları çerçevesinde, yapılacak ithalatın finansmanında kullanılmak üzere bankaların borçlu sıfatıyla sağladıkları kredilerin ortalama vadesi asgari 1 yıl olmak kaydıyla, ithalatçıya kullandırılan kısmı KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

16.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 13 Sıra No.lu Tebliğin 1 inci maddesi ile KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine (16) numaralı bent olarak eklenen “Yurt dışındaki ihracat kredi veya ihracat kredisi sigorta kurumları ile bu ülkelerin kredi garanti programları çerçevesinde, yapılacak ithalatın finansmanında kullanılmak üzere bankaların borçlu sıfatıyla sağladıkları krediler” hükmü ile 08.12.1995 tarihinden itibaren söz konusu istisna hükmü uygulanmaya başlamıştır.

11.03.1997 tarihli ve 22930 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan

KKDF Hakkında 19 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesi ile yapılan değişiklik sonucu “...ortalama vadesi asgari 2 yıl olmak kaydıyla, bu kredilerin ithalatçıya kullandırılan kısmı” da istisna kapsamına alınmıştır

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin (16) numaralı bendinde, KKDF Hakkında 22 Sıra No.lu Tebliğ ile değişiklik yapılarak bu kredilerin ithalatçıya kullandırılan kısmı için aranılan 2 yıllık ortalama vade süresi, 01.01.1999 tarihinden itibaren 1 yıl olarak düzenlenmiştir.

17. Bankalar Tarafından Yurt Dışından Sağlanan Kredilerin Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Kullandırılan Kısmı İle İhracatın İhracatı Teşvik Belgesine Bağlanmış İhracat Sayılan Satış Ve Teslimler İle Döviz Kazandırıcı Hizmet Ve Faaliyetler Dahil) Finansmanında Kullandırılan Kısmında KKDF İstisnası

17.1. İstisna Düzenlemesi

Bankalarca yurt dışından sağlanan kredilerin Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullandırılan kısmı ile ihracatın ihracatı teşvik belgesine bağlanmış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler dahil) finansmanında kullandırılan kısmı KKDF kesintisinden istisna edilmiştir. (17.12.1998 tarih ve 23556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 22 No’lu Tebliğle yürürlükten kaldırılmıştır)

17.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin KKDF kesintisi yapılmayacak kredileri düzenleyen 3 üncü

maddesine, KKDF Hakkında 16 Sıra No.lu Tebliğ¹⁰² ile (17) numaralı bent olarak eklenen “Bankalarca yurt dışından sağlanan kredilerin Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan kısmı ile ihracatın (ihracatı teşvik belgesine bağlanmış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler dahil) finansmanın da kullanılan kısmı” ibaresi, KKDF Hakkında 22 Sıra No.lu Tebliğ¹⁰³ ile 01.01.1999 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır

18. Kuyumculukla İstigal Eden Gerçek Ve Tüzel Kişilerce Kullanılan Altın Kredileri KKDF İstisnası.

18.1. İstisna Düzenlemesi

Kuyumculukla istigal eden gerçek ve tüzel kişilerce kullanılan altın kredileri KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

18.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

26.08.1989 tarihinde yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğde yer almayan istisna hükmü, 22.07.1996 tarihli ve 22704 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan KKDF Hakkında 17 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine (18) numaralı bent olarak “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara ilişkin 95/32-13 sayılı Tebliğ çerçevesinde kullanılan altın kredileri” olarak eklenmiştir.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu hakkında 28 Sıra No.lu Teb-

102 23/1/1996 tarihli ve 22532 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

103 17/12/1998 tarihli ve 23556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

liđ¹⁰⁴ ile söz konusu istisna hükmü, “Kuyumculukla iştigal eden gerçek ve tüzel kişilerce kullanılan altın kredileri” olarak düzenlenmiştir.

19. İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas Ve Saklama Bankası A.Ş. Nezdinde Kurulan Borsa Para Piyasası İşlemlerinde KKDF İstisnası.

19.1. İstisna Düzenlemesi

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.Ş. nezdinde kurulan borsa para piyasası işlemleri KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

19.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

22.07.1996 tarihli ve 22704 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 17 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğın KKDF kesintisi yapılmayacak işlemleri düzenleyen 3 üncü maddesine (19) numaralı bent olarak İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.Ş. nezdinde kurulan borsa para piyasası işlemleri KKDF kesintisinden istisna hükmü eklenmiştir.

Bu düzenlemeye göre İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.Ş. nezdinde kurulan Borsa Para Piyasası işlemleri, KKDF Hakkında 17 Sıra No.lu Tebliğın yürürlüğe girdiği 22.07.1996 tarihinden itibaren KKDF kesintisinden istisna kapsamındadır.

¹⁰⁴ 10/11/2000 tarihli ve 24226 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

20. Türkiye’de Yerleşik Kişilerce Yurt Dışından Sağlanan, Ortalama Vadeli Asgari 1 Yıl Olan Döviz Ve Altın Kredilerinde(Fiduciary İşlemler Hariç) KKDF İstisnası.

20.1. İstisna Düzenlemesi

Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından sağlanan, ortalama vadeli asgari 1 yıl olan döviz ve altın kredileri (Fiduciary işlemler hariç) KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

20.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesinin KKDF kesintisi yapılmayacak “Döviz Kredileri ve İthalat İşlemleri”ni belirleyen (B) fıkrasına göre söz konusu istisna ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Buna göre, vadelerine bakılmaksızın bankaların borçlu sıfatıyla temin edecekleri krediler ile Dış Ticaret Sermaye Şirketlerinin yurt dışından sağlayacakları krediler üzerinden KKDF kesintisi yapılmayacaktır.

KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ¹⁰⁵ ile yapılan değişiklik sonucu söz konusu istisna hükmü, “Bankaların borçlu sıfatıyla yurt dışından temin edecekleri döviz kredileri” şeklinde KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesinin (10) numaralı bendi olarak düzenlenmiştir.

23.01.1996 tarihli ve 22532 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan KKDF Hakkında 16 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/10

¹⁰⁵ 6/4/1993 tarihli ve 21544 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

uncu maddesi değiştirilmiş; söz konusu maddeye eklenen (17) numaralı bentte “Bankalarca yurt dışından sağlanan kredilerin Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan kısmı ile ihracatın (ihracatı teşvik belgesine bağlanmış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler dahil) finansmanında kullanılan kısmı”ndan KKDF kesintisi yapılmaması hükme bağlanmış tır.

Yapılan düzenleme ile bankaların yurt dışından sağladığı kredilerde KKDF kesintisi istisnası uygulanabilmesi için bu kredilerin Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında veya ihracatın finansmanında kullanılması şartı getirilmiştir.

6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine (20) numaralı bent olarak, “Yurt dışından bankalarca sağlanan, ortalama vadesi asgari 1 yıl ve bankalar dışında Türkiye’de yerleşik kişilerce sağlanan ortalama vadesi asgari 2 yıl olan döviz kredileri (Fiduciary iřlemler¹⁰⁶ hariç)” hükmü eklenerek, yurt dışından sağlanan kredilerde KKDF kesintisi istisnası uygulanabilmesi için bankalar tarafından sağlanan kredilerde asgari ortalama vade 1 yıl; bankalar dışındaki Türkiye yerleşik kişilerin sağlayacağı kredilerde ise bu süre 2 yıl olarak belirlenmiştir.

KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/20 nci maddesinde düzenlenen yurt dışından sağlanan kredilere ilişkin istisna hükmü, KKDF Hakkında 19 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesi ile “Yurt dışından, bankalar ve finansman şirketlerince sağlanan ortalama vadesi asgari 1 yıl ve bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye’de yer-

¹⁰⁶ Fiduciary işlem, Türkiye kaynaklı fonların yurt dışında kurulu bir banka veya şube kullanılarak önce yurt dışına çıkarılması ve daha sonra tekrar yurda getirilmesi şeklinde işleyen bir uygulama olup, bu işlemlerden vadesine bakılmaksızın fon kesintisi yapılacaktır

leşik kişilerce sağlanan ortalama vadesi asgari 2 yıl olan döviz kredileri (Fiduciary işlemler hariç)” şeklinde düzenlenerek, finansman şirketlerinin de bankalar gibi asgari ortalama vadesi 1 yıl olarak yurt dışından sağladığı krediler KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır

Yurt içi bankalar arası krediler gibi, bankaların finansman şirketlerine kullandırdıkları krediler ile finansman şirketlerinin yurt dışından sağladıkları ortalama vadesi asgari 1 yıl ve daha uzun olan döviz kredileri de Fona kesinti yapılmayacak krediler kapsamına alınmıştır. 12.01.1997 tarihinden sonra bankalar tarafından finansman şirketlerine kullandırılan krediler ile finansman şirketlerinin bankalar ve özel finans kurumları aracılığıyla yurt dışından sağladıkları ortalama vadesi asgari 1 yıl ve daha uzun olan döviz kredilerinden KKDF kesintisi yapılmaması gerekmektedir. Ayrıca, KKDF Hakkında 19 Sıra No.lu Tebliğin yürürlüğe girdiği 12.01.1997 tarihinden önce bankalar tarafından finansman şirketlerine kullandırılıp, vadeleri bu tarihten sonraya sarkan kredilerle ilgili olarak 12.01.1997 tarihinden sonra tahakkuk ettirilecek faizler üzerinden de KKDF kesintisi yapılmayacaktır¹⁰⁷

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 22 Sıra No.lu Tebliğin¹⁰⁸ 1 inci maddesi ile bankaların yurtdışından sağladığı krediler de KKDF kesintisi oranı %0'a indirilmiştir; KKDF Hakkında 22 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3/20 nci maddesi ise 01.01.1999 tarihinden itibaren “Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından sağlanan ortalama vadesi asgari 1 yıl olan döviz kredileri” şeklinde değiştirilmiştir. Buna göre, Türkiye’de yerleşik kişilerin

¹⁰⁷ T.C. Merkez Bankasının 13.01.1997 tarihli ve 97/1 sayılı Talimatının (4) numaralı bölümü.

¹⁰⁸ 17/12/1998 tarihli ve 23556 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

yurtdışından sağladığı ortalama vadesi asgari 1 yıl olan döviz kredileri KKDF kesintisinden istisnadır.

21. Kitap İthalatının Finansmanı İçin Kullanılan Kredilerde KKDF İstisnası

21.1. İstisna Düzenlemesi

Kitap ithalatının finansmanı için kullanılan krediler KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

21.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

26.08.1989 tarihinde yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin KKDF kesintisi yapılmayacak işlemleri düzenleyen 3 üncü maddesinde “kitap ithalatının finansmanı amacıyla kullanılan krediler”e ilişkin KKDF kesintisi istisnasına yer verilmemiştir.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 20 Sıra No.lu Tebliğin¹⁰⁹ 2 nci maddesi ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3 üncü maddesine eklenen (21) numaralı bent hükmü ile 05.12.1997 tarihinden itibaren kitap ithalatının finansmanı amacıyla kullanılan kredilerden KKDF kesintisi yapılmayacaktır.

22. Finansman Şirketlerince, Münhasıran Tarıma Yönelik Mal Alımı İçin Tarım Kooperatifleri Üyesi Çiftçilere Kullanılan Kredilerde KKDF İstisnası

22.1. İstisna Düzenlemesi

Finansman şirketlerince, münhasıran tarıma yönelik mal alımı için

¹⁰⁹ 5/12/1997 tarihli ve 23191 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

tarım kooperatifleri üyesi çiftçilere kullandırılan 2 milyar Türk Lirasına kadar olan krediler KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

22.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin KKDF kesintisi yapılmayacak kredileri düzenleyen 3 üncü maddesinde tarımsal amaçlı krediler ile ilgili bir istisna hükmü yer almamış; Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 21 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesinin (1) numaralı bendinde değişiklik yapılarak söz konusu bende, “... diğer bankalarca tarım kooperatifi üyesi çiftçilere, münhasıran tarıma yönelik olarak kullandırılan azami 2 milyar Türk Lirasına kadar olan krediler (tarımsal sanayi kredileri hariç)” ibaresi eklenmek suretiyle, Türkiye’de faaliyet gösteren tüm bankalar tarafından tarımsal amaçlı olarak kullandırılan krediler (tarım kooperatifi üyesi çiftçilere münhasıran tarıma yönelik olarak kullandırılmak ve 2 Milyar Türk Lirasını aşmamak kaydıyla) KKDF kesintisi istisnası kapsamına alınmıştır.

04.08.1999 tarihli ve 23776 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan KKDF Hakkında 23 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesine (22) numaralı bent hükmü eklenerek, finansman şirketlerince münhasıran tarıma yönelik mal alımı için tarım kooperatifleri üyesi çiftçilere kullandırılan 2 milyar Türk Lirasına kadar olan krediler de KKDF kesintisi yapılmayacak krediler arasında belirtilmiştir.

Bankalar ve finansman şirketlerince tarım kooperatifi üyesi çiftçilere, münhasıran tarıma yönelik olarak kullandırılan azami 2 Milyar Türk Lirası tutarındaki krediler istisna kapsamında olup, söz konu-

su kredinin bu tutarı aşan kısmına tahakkuk ettirilen faizler üzerinden KKDF kesintisi yapılması gerekmektedir.¹¹⁰

2004/7633 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı¹¹¹ ile bankalar ve finansman şirketleri tarafından kullanılan diğer kredilerde KKDF kesintisi oranı 29 Temmuz 2004 tarihinden itibaren %0 olarak belirlendiğinden bu bentte yer alan KKDF kesintisi istisnasına ilişkin parasal sınırlama önemini kaybetmiştir.

23. Faktoring Şirketleri Tarafından Yurt Dışından İhracat Faktoringi Amacıyla Sağlanan Ve Bu Amaçla Kullanılan Fonlarda KKDF İstisnası.

23.1. İstisna Düzenlemesi

Faktoring şirketleri tarafından yurt dışından ihracat faktoringi amacıyla sağlanan ve bu amaçla kullanılan fonlar KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

23.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Faktoring şirketleri tarafından yurt dışından ihracat faktoringi amacıyla sağlanan ve bu amaçla kullanılan fonların, KKDF kesintisinden istisna olduğuna ilişkin istisna hükmüne; 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesine KKDF Hakkında 25 Sıra No.lu Tebliğ¹¹² ile (23) numaralı bent hükmü olarak “Faktoring şirketleri tarafından yurt dışından ihracat faktoringi amacıyla sağlanan ve bu amaçla kullandı-

¹¹⁰ T.C. Maliye Bakanlığının 21/4/2004 tarihli ve 17570 sayılı özelgesi.

¹¹¹ 29/7/2004 tarihli ve 25537 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

¹¹² 18/2/2000 tarihli ve 23968 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

rılan fonlar” ibaresi eklenerek 18.02.2000 tarihinden itibaren faktoring şirketleri tarafından yurt dışından ihracat faktoringi amacıyla sağlanan ve bu amaçla kullanılan fonlardan KKDF kesintisi yapılmaması hükmüne bağlanmıştır

24. Türkiye’de yerleşik kişiler tarafından, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait olan bir bankanın yurt dışı şubelerinden ortalama vadesi asgari bir yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait başka bir bankaca devir alınanlarda KKDF istisnası.

24.1. İstisna Düzenlemesi

Türkiye’de yerleşik kişilerce, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait olan bir bankanın yurt dışı şubelerinden ortalama vadesi asgari bir yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait başka bir bankaca devir alınanlar KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

24.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ilişkin söz konusu istisna hükmü; 27.10.2001 tarihli ve 24566 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 32 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesine (24) numaralı bent olarak eklenmiştir. Buna göre; Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na devredilen bir bankanın yurt dışındaki şubelerinden ortalama vadesi asgari bir yıl olarak sağlanmış döviz kredilerinde, kambiyo mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde hisselerinin çoğunluğu yine TMSF bünyesindeki bir başka banka tarafından devralınan krediler

için orijinal şartların değişmemesi kaydıyla mevcut KKDF kesintisi istisnası uygulamasının devam ettirilmesi¹¹³ amaçlanmıştır.

25. 4389 Sayılı Bankalar Kanunu'nun Devir Ve Birleşmeye İlişkin Hükümleri Çerçevesinde Devredilen, Devralan Veya Birleşen Bankalar İle İlgili KKDF İstisnası

25.1. İstisna Düzenlemesi

4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun devir ve birleşmeye ilişkin hükümleri çerçevesinde devredilen, devralan veya birleşen bankaların yurt dışındaki şubelerinden, Türkiye'de yerleşik kişilerce, ortalama vadesi asgari bir yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, kredinin kullanıldığı yurt dışı şubenin faaliyetine son verilmiş olması nedeniyle, devralan bankaya veya birleşme sonucu oluşan bankaya devir olunanlar KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

25.2- İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Türkiye'de yerleşik kişilerce ortalama vadesi asgari bir yıl olarak 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun devir ve birleşmeye ilişkin hükümleri çerçevesinde devredilen, devralan veya birleşen bankaların yurt dışındaki şubelerinden alınan ve KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesinin (20) numaralı bendi uyarınca KKDF kesintisi istisnası uygulanan döviz kredilerinden, kredinin kullanıldığı yurt dışı şubenin faaliyetine son verilmiş olması nedeniyle, devralan bankaya veya birleşme sonucu oluşan bankaya devir olunan krediler için istisna hükmünün devam ettirilmesi amacıyla, KKDF Hakkında 32 Sıra No.lu Tebliğ ile 6 Sıra No.lu Tebliğin 3. maddesine (25) numaralı bent olarak, "4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun de

¹¹³ T.C. Merkez Bankasının 28.11.2001 tarihli ve 2001/2 sayılı Talimatı.

vir ve birleşmeye ilişkin hükümleri çerçevesinde devredilen, devralan veya birleşen bankaların yurt dışındaki şubelerinden, Türkiye’de yerleşik kişilerce, ortalama vadesi asgari 1 yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, kredinin kullanıldığı yurt dışı şubenin faaliyetine son verilmiş olması nedeniyle, devralan bankaya veya birleşme sonucu oluşan bankaya devrolunanlar” hükmü eklenmiştir.

Buna göre, 4389 sayılı Bankalar Kanununun devir ve birleşmeye ilişkin hükümleri çerçevesinde devredilen devralınan veya birleşen bankaların yurt dışındaki şubelerinden ortalama vadesi asgari bir yıl olarak alınan ve KKDF kesintisi istisnası uygulanan döviz kredilerinde istisna uygulaması; söz konusu döviz kredilerinin kredinin kullanıldığı yurt dışı şubenin faaliyetine son verilmiş olması nedeniyle, devralan bankaya veya birleşme sonucu oluşan bankaya kambiyo mevzuatı ve ilgili diğer mevzuat ve orijinal şartların değişmemesi kaydıyla devir olunması halinde de devam edecektir.

26. 4743 Sayılı Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması Ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun¹¹⁴ Kapsamında Yapılan İşlemlerde KKDF İstisnası.

26.1. İstisna Düzenlemesi

4743 sayılı Malî Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun¹¹⁵ kapsamında yapılan işlemlerde KKDF istisnası düzenlemesi yer almaktadır.

¹¹⁴ 31/1/2002 tarihli ve 24657 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

¹¹⁵ 31/1/2002 tarihli ve 24657 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

26.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Türkiye’de faaliyette bulunan bankalar, özel finans kurumları ve kendi özel mevzuatları uyarınca alınan izinler dahilinde faaliyette bulunan diğer malî kurumlar tarafından, bankalar ve diğer malî kurumlar ile kredi ilişkisi içinde bulunup, finansal darboğaz yaşayan borçluların; finansal yeniden yapılandırma çerçevesinde belirlenecek süre ve koşullarla, 4743 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği (31.01.2002) tarihten önce açılmış kredilerle ilgili olarak vadeleri uzatmak, krediyi yenilemek, ilave yeni kredi vermek, anapara ve/veya faiz indirmek, faizden vazgeçmek, kredileri kısmen veya tamamen iştirake çevirmek, kredileri aynî, nakdi ya da tahsil şartına bağlı bir bedel karşılığı devir ve temlik etmek, kredileri borçlu ya da üçüncü kişilere ait aynî değerler karşılığında kısmen veya tamamen tasfiye etmek, diğer bankalarla birlikte hareket ederek protokoller yapmak gibi alınacak tedbirlerle malî kesime olan geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirebilmelerine ve katma değer yaratmaya devam etmelerine imkan verilmesinin sağlanması amacıyla yayımlanan 4743 sayılı Mali Sektöre Olan Borçların Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun, vergi istisnalarını düzenleyen 3. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, **“Çerçeve anlaşması ve düzenlenen sözleşmeler kapsamında kullanılan ve kullanılacak krediler kaynak kullanımını destekleme fonundan,”** istisna edilmiş olup, aynı maddenin yedinci fıkrasında ise, “Bankalar, özel finans kurumları ve diğer malî kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması ve yeniden yapılandırılarak satılması amacıyla, kuruluş ve faaliyet esasları Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenecek varlık yönetim şirketlerinin yaptıkları işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar, kuruluş işlemleri de dahil olmak üzere kuruldukları takvim yılı ve bunu izleyen beş yıl süre

since 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre ödenecek damga vergisinden, 492 sayılı Harçlar Kanununa göre ödenecek harçlardan, her ne nam altında olursa olsun tahsil edilecek tutarlar 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu gereği ödenecek banka ve sigorta muameleleri vergisinden, 1318 sayılı Finansman Kanununa göre ödenecek taşıt alım vergisinden, ***kaynak kullanımı destekleme fonuna yapılacak kesintilerden*** ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 29 uncu maddesi hükmünden istisnadır. Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu bu şirketlere, hiçbir şekil ve suretle şirket sermayesinin yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, sermaye sağlamak suretiyle katılmaya yetkilidir.” hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, 4743 sayılı Kanun kapsamında finans kuruluşları ile firmalar arasında imzalanan çerçeve anlaşmaları¹¹⁶ ve bu anlaşmalara istinaden düzenlenen sözleşmeler kapsamında kullanılan ve kullanılabilir olan krediler ile varlık yönetim şirketlerinin yaptıkları işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenen kağıtlar, kuruluş işlemleri de dahil olmak üzere ***beş yıl süreyle*** Damga Vergisi, Harçlar, Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi, Taşıt Alım Vergisi ve Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisinden istisnadır.

4743 sayılı Kanunun sekizinci fıkrasında da, “Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenecek esas ve usuller çerçevesinde bankalar arasında alım ve satım işlemine konu edilen alacaklar ve bu alacakların teminatını oluşturan değerlerin devir ve temlik için yapılacak işlemler ve bu işlemlerle ilgili olarak düzen-

¹¹⁶ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından 11/4/2002 tarihli ve 24723 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Finansal Yeniden Yapılandırma Çerçeve Anlaşmalarının Onaylanması, Kabulü ve Uygulanmasına İlişkin Genel Şartlar Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre yapılan anlaşmalardır.

lenen kağıtlar için, yedinci fıkrada belirtilen vergi, resim, harç ve *fon istisnaları*, 31.12.2004 tarihine kadar aynen uygulanır.” hükmüne yer verilmiştir.

27. Asgari vadesi bir yıl ve üzerinde olup, yurt dışından alınan döviz kredileri ve yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılan kredilerden; vadesi dolmadan önce krediyi kullananlar tarafından, kısmen veya tamamen sermaye artırımında kullanılmak suretiyle kapatılması veya sermaye artırımında kullanılmak üzere gerçek veya tüzel kişilere devir ve temlikinin yapılması halinde KKDF istisnası.

27.1. İstisna Düzenlemesi

Asgari vadesi bir yıl ve üzerinde olup, yurt dışından alınan döviz kredileri ve yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılan kredilerin, vadesi dolmadan önce krediyi kullananlar tarafından, kısmen veya tamamen sermaye artırımında kullanılmak suretiyle kapatılması ve ya sermaye artırımında kullanılmak üzere gerçek veya tüzel kişilere devir ve temlikinin yapılması hali KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

27.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

31.12.2003 tarihli ve 25333 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2003/6660 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesinde; “Asgari vadesi bir yıl ve üzerinde olup, yurt dışından alınan döviz kredileri ve yatırım teşvik belgesi kapsamında kullanılan kredilerden; vadesi dolmadan önce krediyi kullananlar tarafından, kısmen veya tamamen sermaye artırımında kullanılmak suretiyle kapatılması veya sermaye artırımında kullanılmak üzere gerçek veya tüzel kişilere devir ve temlikinin yapılması halinde Kaynak Kullanımını

Destekleme Fonuna kesinti yapılmaz.” hükmüne yer verilmiştir. KKDF kesintisi istisnası 15.12.2003 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanacaktır.

Uzun vadeli kredi kullanımının yaygınlaşması ve spekülâtif sermaye hareketlerinin önlenmesi amacıyla, Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından sağlanan ve ortalama vadesi asgari bir yıl olan döviz ve altın kredileri (Fiduciary işlemler hariç) KKDF Hakkında 6 Sıra

No.lu Tebliğın 3 üncü maddesinin (20) numaralı bendi uyarınca KKDF kesintisinden istisnadır.

KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğın 3/14 üncü maddesine göre Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan krediler üzerinden KKDF kesintisi yapılmamaktadır.

22/12/2003 tarihli ve 2003/6660 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile KKDF kesintisi istisnası uygulanan söz konusu kredilerin, vadesi dolmadan önce sermayeye dönüştürülmesi sonucunda yatırımların öz kaynaklar ile finanse edilmesi amacının gerçekleşmiş olması ve yurt dışına herhangi bir döviz çıkışına sebebiyet verilmemesi nedeniyle, sermayeye eklenmek suretiyle kapatılan bu kredilerden KKDF kesintisinin yapılmaması sağlanmıştır.

28. KOSGEB İle T.C. Ziraat Bankası, T. Halk Bankası Ve T. Vakıflar Bankası Arasında Yapılacak Protokoller Çerçevesinde Kullanılan Kredilerde KKDF İstisnası

28.1. İstisna Düzenlemesi

2004/7131 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında KOSGEB ile T.C. Ziraat Bankası, T. Halk Bankası ve T. Vakıflar Bankası arasında

da yapılacak protokoller çerçevesinde kullanılacak krediler KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

28.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ) kredi maliyetlerini düşürmek amacı ile KOSGEB ile T.C. Ziraat Bankası, T. Halk Bankası ve T. Vakıflar Bankası arasında yapılacak protokoller çerçevesinde kullanılan kredilerden, 04.05.2004 tarihli ve 25452 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2004/7131 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile KKDF kesintisi yapılmaması kararlaştırılmıştır

29. Toprak Mahsulleri Ofisi’nin Ürün Alımı İçin Yurtiçinden Ve Yurtdışından Kullanacağı Krediler İle 2699 Sayılı Umumi Mağazalar Kanunu Uyarınca Düzenleyeceği Makbuz Senetlerini Teminat Olarak Gösteren Gerçek Veya Tüzel Kişilere Kullanılacak Kredilerde KKDF İstisnası

29.1. İstisna Düzenlemesi

Toprak Mahsulleri Ofisi’nin ürün alımı için yurtiçinden ve yurtdışından kullanacağı krediler ile 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu uyarınca düzenleyeceği Makbuz Senetlerini teminat olarak gösteren gerçek veya tüzel kişilere kullanılacak krediler KKDF kesintisinden muaf tutulmuştur.

29.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

Toprak Mahsulleri Ofisi’nin 2004-2005 faaliyet döneminde ürün alımları için yurtiçinden veya yurtdışından sağlayacağı krediler üzerinden kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmaması, 5/6/2004 tarihli ve 25483 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2004/7360 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 6. maddesinde yer alan

“TMO’nun 2004-2005 faaliyet döneminde ürün alımları için gerek duyacağı finansman, bütçeye konulan ödenekten yapılacak aktarımlar ile iç ve dış kredi temini suretiyle karşılanır. Yurt içinden ve yurtdışından kullanılacak döviz kredileri, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonundan muafır.” hükmüne yer verilmek suretiyle kararlaştırılmıştır

1/6/2005 tarihli ve 25832 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 30/5/2005 tarihli ve 2005/8871 sayılı “2005-2006 Dönemi Hububat ürünü Alım ve Satımı Hakkında Karar”ın 8. maddesi ile Toprak Mahsulleri Ofisi’nin 2005-2006 faaliyet döneminde de ürün alımları için yurtiçinden veya yurtdışından kullanacağı döviz kredileri üzerinden kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmayacaktır.

Ayrıca, söz konusu Kararın 4 üncü maddesinde, “Bankalar ve özel finans kurumlarının, TMO tarafından 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu hükümlerine göre düzenlenen makbuz senetlerini teminat olarak gösteren gerçek veya tüzel kişilere kullandıracağı kredilerde kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi oranı %0” olarak belirlenmiştir. Dolayısıyla, TMO’nun 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanununa göre düzenleyeceği makbuz senetlerini teminat olarak gösteren gerçek veya tüzel kişilere bankalar ve özel finans kurumları tarafından kullandırılacak kredilerden de fon kesintisi yapılması gerekmektedir.

30. Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 7 Nci Maddesi Uyarınca, İstanbul Altın Borsasında İşlem Görmek Üzere Anılan Kararın 2 nci Maddesinde Belirtilen Özelliklere Sahip İşlenmemiş Kıymetli Madenlerin İthalinde KKDF İstisnası

30.1. İstisna Düzenlemesi

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 7 nci maddesi uyarınca, İstanbul Altın Borsasında işlem görmek üzere anılan Kararın 2 nci maddesinde belirtilen özelliklere sahip işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali KKDF kesintisinden istisna edilmiştir.

30.2. İstisna Düzenlemesi İle İlgili Açıklama

10.08.2004 tarihli ve 25549 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2004/7668 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 1 inci maddesi ile “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 7 nci maddesi uyarınca, İstanbul Altın Borsasında işlem görmek üzere anılan Kararın 2 nci maddesinde belirtilen özelliklere sahip işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali”nden 01.01.2004 tarihinden geçerli olmak üzere kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi yapılmaması kararlaştırılmıştır

VI. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU BİLDİRİMİ VE ÖDEME ŞEKLİ

1. 01.01.2002 Tarihinden Önceki Uygulama

88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın, 96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişik 5 inci

maddesinde; bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketlerinin, T.C. Merkez Bankası tebliğlerinde belirtilen esaslara göre tahakkuk ettirdikleri KKDF kesintileri ile vadeli ithalatta tahsil ettikleri KKDF kesintilerini tahakkuk veya tahsilatı izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Fon'a yatırmak zorunda oldukları hükme bağlanmıştır.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.luTebliğin, 19 Sıra No.lu Tebliğ ile değişik 4. maddesinde ise;

“a) Bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri, bu Tebliğin 2 nci maddesine göre hesaplanacak fon kesintilerini,

- Türk Lirası kredilerde (endeksli krediler dahil) faiz tahakkukunu,
- Döviz kredilerinde kredinin kullanıldığı veya kullandırıldığı tarihi,
- Kredili ithalatta tahsilatı,

izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na yatırmak zorundadırlar

b) Müeyyide uygulanması nedeniyle Gümrük İdarelerince yapılacak fon tahsilatları haftalık olarak Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na aktarılır.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre KKDF kesintisi yapmakla yükümlü olan bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri, yapmış oldukları KKDF kesintisini izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar bildirimde bulunmak suretiyle Fon'a yatıracaklardır

Müeyyide uygulaması nedeniyle Gümrük İdareleri tarafından yapılacak KKDF kesintisi tahsilatları ise haftalık olarak Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na aktarılacaktır

Bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri yapmış oldukları KKDF kesintisinin ödeme süresi içinde, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na yatırılacak KKDF kesintisi tutarlarını gösterir bir bildirim düzenleyecek ve bu bildirim KKDF kesintisinin ilgili olduğu ayı takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar T.C. Merkez Bankası Ankara Şubesine vereceklerdir.¹¹⁷

T.C. Merkez Bankası, bankalar ve özel finans kurumları için ayrı ayrı bildirimler kullanılması yönünde uygulamaya yön vermiştir. Ayrıca, bazı kredi bilgilerini temin etmek amacıyla söz konusu bildirimlere ek cetveller de geliştirmiş ve bunların da bildirimlerle birlikte aynı süre içerisinde verilmesini istemiştir.

88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 5/4 üncü maddesine göre, KKDF kesintisinin yatırılmasından kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve vadeli ithalatta tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları (Katılım Bankaları), finansman şirketleri ve gümrük idareleri sorumludur.

Ayrıca Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 9 uncu maddesinde KKDF kesintilerinin yatırılmasından; kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve kredili ithalatta tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurum-

¹¹⁷ T.C. Merkez Bankasının 6/12/1995 tarihli ve 95/4 sayılı Talimatı.

ları, finansman şirketleri ve gümrük idarelerinin sorumlu olduğu belirtilerek; KKDF kesintisinin bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri tarafından süresinde yatırılmaması halinde yatırılmayan kısmın Fon lehine tahakkuk ettirilecek cezai faizi ile birlikte tahsil edileceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri tahakkuk ettirdikleri ve/veya tahsil ettikleri kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisini, izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar T.C. Merkez Bankası Ankara Şubesine bildirimde bulunmak suretiyle aynı süre içerisinde ödeyeceklerdir.¹¹⁸

2. 01.01.2002 tarihinden Sonraki Uygulama

2.1. KKDF Bildirimi

2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesi uyarınca bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri, aşağıda yer alan “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Bildirimi” ile KKDF kesintisinin ilgili olduğu ayı takip eden ayın 15 inci günü akşamına kadar genel müdürlüklerinin kurumlar vergisi yönünden bağlı olduğu vergi dairesine bildirimde bulunacaklar ve bu süre içerisinde de KKDF kesintisini ödeyeceklerdir.

¹¹⁸ Uygulama, KKDF'nun tasfiye edildiği 31/12/2001 tarihine kadar bu şekilde sürdürülmüştür.

KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU KESİNTİLERİ BİLDİRİMİ
(Bankalar, Özel Finans Kurumları ve Finansman Şirketleri için)

İli :.....
Vergi Dairesi :.....
Dönemi (ay/yıl) :.....
Vergi Kimlik Numarası :.....
Unvanı :.....
Adresi :.....

1. Cetvel No:1 Kesinti Toplamı :.....

2. Cetvel No:1-A Kesinti Toplamı :.....
(5 inci sırada bulunan ithalat hariç)

A. KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME
FONU KESİNTİSİ BEYAN EDİLEN TUTAR :
(1+2)

B. İTHALATTA KAYNAK KULLANIMI DESTEKLEME
FONU KESİNTİSİ BEYAN EDİLEN TUTAR :
(Cetvel No:1-A da 5 inci sırada bulunan Kabul kredili
ithalat,Vadeli Akreditif ve Mal Mukabili İthalatta)

Yukarıda bulunan bilgilerin doğruluğunu onaylıyorum.

Mükellef / Sorumlu

.....
..... / / 200...

SORUMLU İMZALAR
KAŞE

EKLER :
Ek-1 Cetvel No:
Ek-2
Ek-3
Ek-4

2.2. KKDF Bildirimi Eki Cetveller

2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesi ekinde “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintisi Bildirimi”ne eklenecek cetveller yer almaktadır.

2.2.1. Bankalar Tarafından Verilecek KKDF Bildirimi Eki Cetveller

2.2.1.1. 1 Numaralı Cetvel

Bankalar, “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Bildirimi”ne, kullandırmış oldukları tüketici kredileri üzerinden hesapladıkları KKDF kesintisi tutarlarını gösteren aşağıdaki 1 No.lu Cetveli ekleyeceklerdir.

**KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONUNA YATIRILACAK
KESİNTİ TUTARLARI**

(TL .OLARAK) (CETVEL NO :1)

	FAİZ TAHAKKUK	TAHAKKUK ETTİRİLEN FAİZİN	FONA YATIRMA	FON KESİNTİSİ	
<u>KREDİNİNTÜRÜ :</u>	<u>DEVRESİ</u>	<u>ORANI (%)</u>	<u>TUTARI (TL.)</u>	<u>ORANI</u>	<u>TUTARI</u>

A- KISA VADELİ KREDİLER

- Tüketici Kredileri
- Diğer Krediler

**B- ORTA VE UZUN VADELİ
KREDİLER**

- Tüketici Kredileri
- Diğer Krediler

.....BANKASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İMZA

İMZA

2.2.1.2. 1-A Numaralı Cetvel

Bankaların kullandırmış oldukları kredi türleri itibariyle fon kesintisi tutarlarını gösteren aşağıdaki 1-A No.lu Cetveli de “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Bildirimi”ne eklemeleri gerekmektedir. Bu cetvel, banka genel müdürlüklerince ay sonları itibariyle düzenlenerek bağlı oldukları vergi dairesine verilecektir.

88/12944 SAYILI KARARA İLİŞKİN 6 NO'LUTEBLİĞ UYARINCA KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU'NA YATIRILACAK TUTARLAR

(TL. OLARAK) (CETVEL NO :1-A)

<u>KREDİ VEYA İŞLEMİN TÜRÜ :</u>	<u>TAHAKKUK DÖNEMİ :</u>	<u>ORANI(%) :</u>	<u>TUTARI</u>
----------------------------------	--------------------------	-------------------	---------------

1-Bankaların kendi kaynaklarından döviz üzerinden ikraz anlaşması yaparak kullandıkları

a)- Tüketici Kredileri(gerçek kişilere, ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla, mal ve hizmet alımları dolayısıyla açılmış olan krediler)

b)- Diğer Kredilerde

2-Bankaların yurt dışından sağladıkları

a)-TL Kredilerinde

b)-Döviz Kredilerinde

3- Bankalar ve Özel Finans Kurumları aracılığı ile Finansman Şirketlerinin yurtdışından sağladıkları

a)-TL Kredilerinde

b)-Döviz Kredilerinde

4-Bankalar ve Finansman Şirketleri dışında Türkiye’de yerleşik kişilerin yurtdışında sağladıkları

a)-TL Kredilerinde

b)-Döviz Kredilerinde

5- İthalatta

a) Kabul kredili ithalatta

b) Vadeli akreditifte

c) Mal mukabili ithalatta

.....BANKASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

(Yetkili İmzalar)

2.2.2. Tüketici Finansman Şirketleri Tarafından Verilecek KKDF Bildirimi Eki Cetvel

Tüketici finansman şirketlerinin “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Bildirimi”ne, kullandırılmış oldukları tüketici kredileri üzerinden hesapladıkları KKDF kesintisi tutarlarını gösteren aşağıdaki 1 No.lu Cetveli eklemeleri gerekmektedir.

**KULLANDIRILAN TÜKETİCİ KREDİLERİNDEN KAYNAK KULLANIMI
DESTEKLEME FONU'NA YATIRILACAK KESİNTİ TUTARLARI**

(TL OLARAK) (CETVEL NO:1)

TAHAKKUK ETTİRİLEN FAİZİN			FONA	FON
			YATIRMA	KESİNTİSİ
<u>FAİZ TAHAKKUK DEVRESİ</u>	<u>ORANI (%)</u>	<u>TUTARI (TL)</u>	<u>ORANI</u>	<u>TUTARI (TL)</u>

..... A.Ş. GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İMZA

İMZA

2.2.3. Özel Finans Kurumları(Katılım Bankaları) Tarafından Verilecek KKDF Bildirimi Eki Cetvel

Özel finans kurumlarının ise, kullandırmış oldukları fonun kullanım alanlarını ve bu kullanım alanlarına göre yapılan KKDF kesintisi tutarını gösteren aşağıdaki 1-ANo.lu Cetveli, **“Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Bildirimi”** formuna eklemeleri ve bu cetveli, ay sonları itibariyle düzenleyerek bağlı oldukları vergi dairesine vermeleri gerekmektedir.

88//12944 SAYILI KARARA İLİŞKİN OLARAK KAYNAK KULLANIMINI
DESTEKLEME FONU'NA YATIRILACAK TUTARLAR

(TL OLARAK)(CETVEL NO:1-A)

KULLANDIRILAN FON **FON'A YATIRMA FON KESİNTİSİ**
VEYA İŞLEMİN TÜRÜ : **TAHAKKUK DÖNEMİ :** **ORANI(%):** **TUTARI**

1- Kullandırılan fon

- a) Tüketim amacıyla
kullandırılan fonlarda
- b) Üretim Desteği
sağlanması için
kullandırılan fonlarda
- c) Kar-Zarar ortaklığı
şeklinde kullandırılan
fonlarda
- d) Diğer fonlarda

**2- Özel finans kurumları aracılığı ile
Türkiye'de yerleşik kişilerce yurtdışından
sağlanan kredilerde**

- a) TL kredileri
- b) Döviz kredileri

3-İthalatta

- a) Kabul kredili ithalatta
- b) Vadeli akreditifte
- c) Mal mukabili ithalatta

ÖZEL FİNANS KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

(Yetkili İmzalar)

2.3. KKDF Ödemesi

4684 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun,¹¹⁹ 5281 sayılı Kanunun¹²⁰ 43 üncü maddesinin (12) numaralı bendi ile değişik geçici 3 üncü maddesinin (a) fıkrasında, “Bu kesintiler vergi kanunlarındaki tahakkuk ve tahsilat hükümlerine göre takip edilir.” hükmüne yer verilmiştir. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintileri 01.01.2002 tarihinden itibaren Maliye Bakanlığı tarafından genel bütçe geliri olarak tahsil edilmektedir.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintilerinin vergi daireleri tarafından takip ve tahsilatına ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğünün 14.02.2002 tarihli ve 7503 sayılı 2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinde belirtilmiştir.

2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinin “Mükelleflerce Yapılacak İşlemler” başlığını taşıyan (2) numaralı bölümünde yapılan açıklamalara göre; bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri hesaplayacakları KKDF kesintilerini, 88/12944 sayılı Karar ve T.C. Merkez Bankasının 6 Sıra No’lu Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkındaki Tebliğ hükümlerine ve bu konuda yayımlanmış talimatlarına göre yürüteceklerdir Buna göre bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri;

- Türk Lirası kredilerde (Endeksli krediler dahil) faiz tahakkukunu,

¹¹⁹ 3/7/2001 tarihli ve 24451 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

¹²⁰ 31/12/2004 tarihli ve 25687 üçüncü mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

- Döviz kredilerinde, kredilerin kullanıldığı veya kullandırıldığı tarihi,
- Kredili ithalatta tahsilatı,

izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar hesapladıkları Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintilerini, genel müdürlüklerinin kurumlar vergisi yönünden bağlı bulunduğu vergi dairesine verecekleri “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Bildirimi” formu ile bildirecekler ve bu bildirim üzerine tahakkuk eden miktarı aynı süre içinde ödeyeceklerdir

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisine ilişkin bildirimler, kesinti ve işlem olup olmadığına bakılmaksızın her ayın 15 inci günü akşamına kadar verilecektir. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisine konu işlemi yapan bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri tarafından süresinde bildirimde bulunulmaması halinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu’nun 352-II/7 nci maddesi uyarınca ikinci derece usulsüzlük cezası kesilmek suretiyle işlem yapılacaktır.

Süresinde verilmeyen bildirimler için tahakkuk fişi düzenlenecek ve bir aylık ödeme süresi verilecektir.

2.3.1. Süresinde Ödenmeyen KKDF Kesintilerinin Tahsil Edilmesi

2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinin “Fon Kesintilerinin Süresinde Yatırılmaması” başlıklı (4) numaralı bölümünde, KKDF kesintilerinin süresinde yatırılmasından kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve kredili ithalatta tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları(Katılım Bankaları), finansman şirketleri ve gümrük idarelerinin sorumlu olduğu; KKDF

kesintilerinin bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketlerince süresinde yatırılmaması halinde yatırılmayan kısmın tahakkuk ettirilecek cezai faizi ile birlikte tahsil edileceği belirtilmiştir.

Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu kesintisinin ait olduğu dönem, normal vade tarihinden tahakkuk fişinde belirtilen vade tarihine kadar geçen süreler için bu sürede yürürlükte bulunan 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanuna ve bu kanunda değişiklik yapan 4489 sayılı Kanuna göre hesaplanacak faiz oranının iki katı tutarında Cezai Faiz hesaplanmak suretiyle tahakkuk fişi düzenlenecek ve kesinti cezai faizi ile birlikte 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilecektir.

Tahakkuk Fişi ile tahakkuk ettirilen ve bildirimde yer alan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintileri (ithalatta alınan dahil) ile cezai faizin tahakkuk fişinde belirtilen vadede ödenmemesi halinde, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintilerine 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesinde belirtilen oranda gecikme zammı hesaplanacaktır. Cezai faiz tutarına ise gecikme zammı hesaplanmayacaktır.

2.3.2. İhracatın Finansmanı Amacıyla Kullanılan Kredilerde İhracat veya Taahhüdün Gerçekleşmemesi Durumunda KKDF Kesintisinin Tahsili

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintilerinin veği dairelerince takip ve tahsiline ilişkin usul ve esasların belirlendiği 14.02.2002 tarihli ve 7503 sayılı 2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinin (3.3.2.) numaralı bölümünde; ihracatın finansmanı amacıyla Türk Lirası veya döviz olarak kullanılan krediler ile Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışından ihracatın finansmanı için sağlayacağı kredilerde (ihracatı teşvik belgesi, dahilde işleme izin

belgesi ve vergi, resim ve harç istisnası belgesine bağlanmış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin finansmanı için kullanılanlar dahil) taahhüdün, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması paralelinde gerçekleşme durumunun, ilgili banka veya özel finans kurumlarınca tespit edileceği; taahhüdün gerçekleşmediğinin veya eksik gerçekleştiğinin tespiti durumunda, müeyyide uygulaması sonucu doğan KKDF kesintilerinin ilgili bankalar veya özel finans kurumlarınca cezai faizleri ile birlikte genel müdürlüklerinin bağlı olduğu vergi dairesine “Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Bildirim” ve eki 1-A ve 1-B No.lu cetvellerle birlikte verileceği açıklanmıştır

Vergi Daireleri söz konusu bildirim üzerine tahakkuk fişi düzenleyerek mükellefe bir aylık ödeme süresi verecektir. Ayrıca KKDF kesintisinin doğduğu tarih (Cetvel NO:1-B’de belirtilen kredi kullanma tarihi) ile tahakkuk fişinde gösterilen vade tarihleri arasında geçen süre için bu sürede yürürlükte bulunan kanuni faiz oranının iki katı tutarında cezai faiz hesaplanarak tahakkuk fişinde gösterilecektir.

İhracat veya taahhüdün gerçekleşmemesi durumunda bankalar ve özel finans kurumlarınca yapılacak **“Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Bildirimi”** formuna eklenmesi gereken Cetvel NO:1-B aşağıda yer almaktadır:

88/12944 SAYILI KARARA İLİŞKİN 6 NO.LUTEBLİĞ UYARINCA İHRACATIN GERÇEKLEŞMEMESİ NEDENİYLE KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU'NA YATIRILACAK TUTARLAR (CETVEL NO:1-B)

DÖVİZ KREDİSİNİN

<u>FİRMA/ KİŞİ ADI</u>	KULLANDIRILMA		(+) CARI HESAP ŞEKLİNDE KULLANDIRILAN KREDİ HESABIN BORÇ BAKİYESİNDEKİ			<u>İHRACATIN GERÇEK- LEŞMEME ORANI(%)</u>	YATIRILAN FON KESİNTİSİ <i>TUTARI</i>	CEZAI FAİZ TUTARI
	<u>TUTARI</u>	<u>TARİHİ</u>	<u>TUTARI</u>	<u>ARTIS TUTARI</u>	<u>TARİHİ</u>			

.....BANKASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

(Yetkili İmzalar)

veya

ÖZEL FİNANS KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

(Yetkili İmzalar)

(+) Bu satır kredinin cari hesap şeklinde kullanılması halinde doldurulacaktır

2.3.3. İhracatı Teşvik Belgesi ve Dahilde İşleme İzin Belgesi Kapsamında Yapılan Kredili İthalatta Taahhüdün Gerçekleşmemesi Durumunda KKDF Kesintisinin Tahsili

2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinin (3.3.5.) numaralı bölümünde yapılan açıklamalara göre, ihracatı teşvik belgesi ile dahilde işleme izin belgesi kapsamında kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekline göre yapılan ithalatta, belgede öngörülen taahhüdün, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması paralelinde gerçekleşme durumu gümrük idarelerince tespit edilecek; taahhüdün gerçekleşmediğinin veya eksik gerçekleştirildiğinin tespiti durumunda müeyyide uygulaması sonucu doğan KKDF kesintileri gümrük idarelerince ilgili firmalardan cezai faiziyle birlikte tahsil edilecektir.

2.3.4. Yatırım Teşvik Belgesi Kapsamında Fazla Kredi Kullanılması Durumunda KKDF Kesintisinin Tahsili

2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinin (4) numaralı bölümündeki açıklamalara göre, hatalı yorum sonucu bankalarca yatırım teşvik belgesi kapsamında fazla kredi kullanılması durumunda, fazla kullanılan kısma tekabül eden KKDF kesintilerinin cezai faizi ile birlikte yatırılmasından krediyi kullandıran bankalar sorumludur.

Ancak, Hazine Müsteşarlığı tarafından yatırımı tamamlama vizesinin yapılması sırasında yatırımın eksik gerçekleşmesi veya yatırım teşvik belgesinin değişik nedenlerle adı geçen Müsteşarlık tarafından iptal edilmesi durumunda, belge kapsamı dışında kalan kredilere ilişkin KKDF kesintisi ve cezai faizin tahsilinden bankalar sorumlulu olmayıp söz konusu tutarların ödenmesinden firmalar sorumlulu olacağından bu tutarlar ilgili gerçek ve tüzel kişilerden bağlı ol-

dukları vergi dairelerince 2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesine göre takip ve tahsil edilecektir.

VII. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONUNDA CEZAI FAİZ UYGULAMASI

12.05.1988 tarihli ve 88/12944 Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 5 inci maddesine göre, KKDF kesintilerinin yatırılmasından krediyi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden vadeli ithalatta ise tahsilatı yapan bankalar özel finans kurumları ve tüketici finansman şirketleri ile gümrük idareleri sorumludurlar.

Buna göre, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintilerinin zamanında ve tam olarak yatırılmaması durumunda, zamanında ve tam olarak yatırılmayan KKDF kesintileri; bankalar, özel finans kurumları, tüketici finansman şirketleri ve ilgililerden cezai faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

1. BAKANLAR KURULU KARARI İLE YAPILAN DÜZENLEMELER

1.1. 12.05.1988 tarihli 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Karar

07.06.1988 tarihli ve 19835 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın “Cezai Faiz Uygulaması” başlığını taşıyan 8 inci maddesinde; “Fon kesintilerinin zamanında ve tam olarak yatırılmaması ile müeyyide uygulanması nedeniyle yapılması gereken fon kesintilerinin yapılmaması halinde bankalardan, bu Karar ve Karara ilişkin tebliğlere aykırılığın tespiti sonucu geri alınan destekleme primleri için ilgililerden Fon lehine, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasın-

ca yayımlanacak tebliğlerle belirlenecek oranlarda cezai faiz alınır” hükmü yer almaktadır.

Buna göre, zamanında ve tam olarak ödenmeyen KKDF kesintileri ile müeyyide uygulanması nedeniyle alınması gereken KKDF kesintileri, bankalardan; geri alınması gereken destekleme primleri¹²¹ ise ilgililerden cezai faizi ile birlikte tahsil edilecektir.

1.2. 09.08.1989 tarihli ve 89/14410 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

26.08.1989 tarihli ve 20264 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 89/14410 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 3 üncü maddesi ile, 88/12944 sayılı Kararın cezai faiz uygulamasını düzenleyen 8 inci maddesi tamamen değiştirilmiştir.

Buna göre, zamanında ve tam olarak yatırılmayan KKDF kesintileri ile KKDF kesintisi istisnası uygulanan kredi ve işlemlerde yatırımın, ihracatın veya taahhüdün gerçekleşmemesi veya ihracat ve taahhüdün kısmen gerçekleşmesi durumunda yapılacak müeyyide uygulaması nedeniyle tahsili gereken KKDF kesintileri bankalardan cezai faizi ile birlikte tahsil edilecektir. Cezai faiz oranlarının belirlenmesi yetkisi T.C. Merkez Bankasına ait bulunmaktadır.

Yapılan düzenleme ile KKDF kesintisi istisnası uygulanan işlemlerde istisna şartlarına uyulmaması veya istisna şartlarının yerine gelmemesi durumunda da başlangıçta alınmayan KKDF kesintilerinin cezai faizi ile birlikte tahsil edilmesi kararlaştırılmıştır.

¹²¹ 11/5/1989 tarihli ve 89/13992 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 2. maddesi ile bu maddede destekleme primleri ile ilgili olarak değişiklik yapılarak ve “...ilgili idarelerin maddi hata veya hatalı yorumu sonucu ödenen destekleme primlerinin geri alınmasında cezai faiz alınmaması” kararlaştırılmıştır.

Zamanında ve tam olarak ödenmeyen ya da müeyyide uygulaması nedeniyle tahsili gereken KKDF kesintilerinin ödenmesinden bankalar sorumlu bulunmaktadır.

1.3. 19.08.1990 tarihli ve 90/454 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

28.08.1990 tarihli ve 20619 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 90/454 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 5 inci maddesi ile 88/12944 sayılı Kararın 8 inci maddesi yeniden düzenlenmiştir.

Yapılan düzenleme ile zamanında ve tam olarak ödenmeyen ya da müeyyide uygulaması nedeniyle tahsili gereken KKDF kesintilerinin ödenmesinden özel finans kurumlarının da sorumlu olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre bankalar ve özel finans kurumları(Katılım Bankaları); zamanında ve tam olarak ödenmeyen ya da müeyyide uygulaması nedeniyle tahsili gereken KKDF kesintilerinin ödenmesinden sorumlu bulunmaktadır.

1.4. 12.02.1993 tarihli ve 93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın “Cezai Faiz Uygulaması” başlığını taşıyan 8 inci maddesi, 93/4159 sayılı Kararın¹²² 1 inci maddesi ile yeniden düzenlenerek madde başlığı “Müeyyide Uygulaması” olarak değiştirilmiştir.

Yapılan bu değişiklikle 88/12944 sayılı Kararın 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

122 6/4/1993 tarihli ve 21544 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

“Müeyyide Uygulaması

Madde 8- Müeyyide uygulaması ile ilgili olarak,

- a) Zamanında ve tam olarak yatırılmayan fon kesintileri ile fon kesintisi istisnası uygulanan kredi ve ithalat işlemlerinde yatırımın, ihracatın veya taahhüdün gerçekleşmemesi veya ihracat veya taahhüdün kısmen gerçekleşmesi durumunda müeyyide uygulaması nedeniyle tahsili gereken fon kesintileri bankalardan veya özel finans kurumlarından,
- b) İlgili kararlar ve bu kararlara ilişkin tebliğlere aykırılığın tespiti sonucu geri alınması gereken destekleme primleri, görevli bankalarca ilgililerden,
- c) Fon’dan T. Kalkınma Bankası ve T.C. Ziraat Bankası’na kullanılan kredilere ait ana para, taksit ve faizlerin süresinde Fon’a yatırılmayan kısmı bu bankalardan,

Fon’a yatırılması gereken, fon kesintisi istisnasının uygulandığı, destekleme priminin ödendiği tarihler ile Fon’a yatırıldığı tarih arasında geçen süre için ve bu sürede yürürlükte olan cezai faiz oranları üzerinden hesaplanacak cezai faizi ile birlikte geri alınır

Cezai faiz oranı, kanuni faiz oranının iki katıdır Ancak KKDF kesintisi istisnası uygulanan döviz kredilerinde, ihracat veya taahhüdün gerçekleşmemesi veya kısmen gerçekleşmesi durumunda alınacak cezai faiz, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınmak suretiyle kredinin %1’inin, KKDF kesintisinin Fon’a yatırıldığı tarihte bulunacak Türk Lirası karşılığı ve kredinin kullandırıldığı tarih ile kesintinin Fon’a yatırıldığı tarih arasında geçen sürede oluşan KKDF kesintisine ait kur farkı toplamıdır

İlgili idarelerin maddi hata veya hatalı yorumu sonucu ödenen destekleme primlerinin geri alınmasında cezai faiz tahsil edilmez. Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nca yapılacak incelemeler sonucunda ihracat ve taahhüdü mücbir sebep halleri nedeniyle gerçekleşmediğine karar verilen kredilere ait fon kesintileri alınmaz.

Bu madde esaslarına göre Fon'a yatırılacak tutarların ve bunlara taahhük ettirilecek cezai faizlerin tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır”

93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile cezai faiz oranı Kanuni faiz oranının iki katı olarak belirlenmiş ve T.C. Merkez Bankası'nın cezai faiz oranını belirleme yetkisi kaldırılmıştır

Ayrıca, KKDF kesintisi istisnası uygulanan döviz kredileri ile ihracat taahhütlü kredilerde uygulanacak cezai faiz; T.C. Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınmak suretiyle kredinin %1'inin KKDF kesintisinin Fon'a yatırıldığı tarihte bulunacak Türk Lirası karşılığı ve kredinin kullanıldığı tarih ile kesintinin Fon'a yatırıldığı tarih arasında geçen sürede oluşan KKDF kesintisine ait kur farkı toplamı olarak belirlenmiştir.

1.5. 11.09.1995 tarihli ve 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

15.09.1995 tarihli ve 22405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 4 üncü maddesi ile, 88/12944 sayılı KKDF Hakkında Kararın 8 inci maddesinin (a) bendi, “Zamanında ve tam olarak yatırılmayan fon kesintileri ile fon kesintisi indirimi uygulanan kredi ve ithalat işlemlerinde, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması paralelinde ihracatın veya taahhüdün gerçekleşmemesi veya eksik gerçekleşmesi durumunda indirimli uygulanan fon kesintileri tama iblağ edilir ve tahsili gereken fon ke-

sintileri bankalardan veya özel finans kurumlarından” şeklinde de-
ğiştirilmiştir.

Ayrıca, 95/7267 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 5 inci maddesi ile 88/12944 sayılı KKDF Hakkında Kararın 8 inci maddesinde yer alan “... Ancak fon kesintisi istisnası uygulanan döviz kredilerinde, ihracat veya taahhüdün gerçekleşmemesi veya kısmen gerçekleşmesi durumunda alınacak cezai faiz, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kurları esas alınmak suretiyle kredinin %1’inin fon kesintisinin Fon’a yatırıldığı tarihte bulunacak Türk Lirası karşılığı ve kredinin kullandırıldığı tarih ile kesintinin Fon’a yatırıldığı tarih arasında geçen sürede oluşan fon kesintisine ait kur farkı toplamıdır” hükmü, 15.09.1995 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır

Bu durumda, döviz kredileri ile ihracat taahhütlü kredilere de 15.09.1995 tarihinden itibaren genel esaslara göre cezai faiz uygulanacaktır.

1.6. 16.10.1996 tarihli ve 96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

12.05.1988 tarihli ve 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 8 inci maddesi, 96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının¹²³ 5 inci maddesi ile yeniden düzenlenmiştir.

Bu düzenleme sonucunda, 88/12944 sayılı KKDF Hakkında Kararın “Müeyyide Uygulaması” başlığını taşıyan 8 inci maddesi aşağıdaki şekildedir.

¹²³ 12/1/1997 tarihli ve 22875 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

“ **Madde 8-** Müeyyide uygulaması ile ilgili olarak,

a) Zamanında ve tam olarak yatırılmayan fon kesintileri ile fon kesintisi indirimi uygulanan kredilerde, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması paralelinde, ihracatın veya taahhüdün gerçekleşmemesi veya ihracat veya taahhüdün kısmen gerçekleşmesi durumunda indirimli uygulanan fon kesintileri tama iblağ edilir ve tahsili gereken fon kesintileri bankalar, özel finans kurumları veya finansman şirketlerinden,

b) İlgili Kararlar ve bu kararlara ilişkin tebliğlere aykırılığın tespiti sonucu geri alınması gereken destekleme primleri, görevli bankalarca ilgililerden,

c) Fon’dan T.Kalkınma Bankası ve T.C.Ziraat Bankası’na kullanılan kredilere ait ana para, taksit ve faizlerin süresinde Fon’a yatırılmayan kısmı bu bankalardan,

Fon’a yatırılması gereken, fon kesintisi istisnasının uygulandığı, destekleme priminin ödendiği tarihler ile Fon’a yatırıldığı tarih arasında geçen süre için ve bu sürede yürürlükte bulunan cezai faiz oranları üzerinden hesaplanacak cezai faizi ile birlikte geri alınır

d) Fon kesintisi indirimi uygulanan ithalat işlemlerinde, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması paralelinde ihracatın veya taahhüdün gerçekleşmemesi veya ihracat ve taahhüdün kısmen gerçekleşmesi durumunda indirimli uygulanan fon kesintileri tama iblağ edilir ve tahsili gereken fon kesintileri, fon kesintisi istisnasının uygulandığı tarih ile tahsil edildiği tarih arasında geçen süre için ve bu sürede yürürlükte bulunan cezai faiz oranları üzerinden hesaplanacak cezai faizi ile birlikte gümrük idarelerince firmalardan tahsil edilir.

Cezai faiz oranı, kanuni faiz oranının üç katıdır

İlgili idarelerin maddi hata veya hatalı yorumu sonucu ödenen destekleme primlerinin geri alınmasında cezai faiz tahsil edilmez. Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nca yapılacak incelemeler sonucunda ihracat ve taahhüdü mücbir sebep halleri nedeniyle gerçekleşmediğine karar verilen kredilere ait fon kesintileri alınmaz.

Bu madde esaslarına göre Fon'a yatırılacak tutarların ve bunlara taahhük ettirilecek cezai faizlerin tahsilinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır”

Bu düzenleme ile zamanında ve tam olarak ödenmeyen KKDF kesintileri ile indirimli KKDF kesintisi uygulanan ihracat taahhütlü kredilere ve bu kapsamda kredili ithalat ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta ihracatın veya taahhüdün gerçekleşmemesi ya da kısmen gerçekleşmesi durumunda müeyyide uygulaması ayrı ayrı açıklanmıştır.

Zamanında ve tam olarak yatırılmayan KKDF kesintilerinin ödenmesi konusunda, bankalar ve finansman şirketlerinin yükümlülüğü devam ettirilirken, kredili ithalat ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta alınması gereken KKDF kesintileri konusunda Gümrük İdareleri sorumlu tutulmuşlardır.

93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kanuni faiz oranının iki katı olarak belirlenen cezai faiz oranı, kanuni faiz oranının üç katı olarak belirlenmiştir.

Buna göre 12.01.1997 tarihinden itibaren cezai faiz oranı, kanuni faiz oranının üç katı olarak uygulanacaktır

1.7. 28.09.2000 tarihli ve 2000/1387 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı

96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında kanuni faiz oranının üç katı olarak belirlenmesi kararlaştırılmış olan cezai faiz oranı, 28.09.2000 tarihli ve 2000/1387 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı¹²⁴ ile yeniden kanuni faiz oranının iki katı olarak belirlenmiştir

Buna göre, 2000/1387 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yayımlandığı 04.11.2000 tarihinden sonra, cezai faiz oranı olarak kanuni faiz oranının iki katı esas alınacaktır

2. T.C. MERKEZ BANKASI TEBLİĞLERİ İLE YAPILAN DÜZENLEMELER

2.1. KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğ

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunun işleyişine ilişkin esas ve usullerin belirlendiği 26.08.1989 tarih ve 20264 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 9 uncu maddesinde; KKDF kesintilerinin süresinde yatırılmasından krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden bankaların sorumlu olduğu; KKDF kesintilerinin zamanında yatırılmaması halinde, yatırılmayan kısmın Fon lehine tahakkuk ettirilecek cezai faizi ile birlikte tahsil edileceği belirtilmiştir. Söz konusu tebliğin 10 uncu maddesinde, Fon’dan ödenen destekleme primleri ile KKDF kesintisi istisnası uygulanan krediler ve ithalat işlemleri ile ihracatı teşvik belgesi kapsamında kredili ithalat ödeme şekillerine göre yapılan ithalat işlemlerinden müeyyide uygulaması nedeniyle kaynaklanan KKDF kesintilerinin cezai faizi ile birlikte ödenmesi gerektiği bildirilmiştir.

¹²⁴ 4/11/2000 tarihli ve 24220 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin “Cezai Faiz” başlığını taşıyan 11 inci maddesinde “Süresinde yatırılmayan fon kesintileri, müeyyide uygulanmasından doğan fon kesintileri ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve T. Kalkınma Bankası A.Ş. tarafından geri alınacak destekleme primleri için Fon lehine Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kısa vadeli kredilere genel olarak uygulanan reeskont faiz oranının 2.0 katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oranda cezai faiz uygulanır” hükmü yer almaktadır.

2.2. KKDF Hakkında 8 Sıra No.lu Tebliğ

28.10.1990 tarihli ve 20619 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 8 Sıra No.lu Tebliğin 7 nci maddesi ile cezai faiz oranının belirlendiği KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 11 inci maddesinde değişiklik yapılmıştır. Cezai faiz oranının belirlenmesi ile ilgili “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kısa vadeli kredilere genel olarak uygulanan reeskont faiz oranının 2.0 katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oran” şeklindeki düzenleme, 01.01.1990 tarihinden itibaren, “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca uygulanan avans faiz oranının 2.0 katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oran” olarak belirlenmiştir.

2.3. KKDF Hakkında 9 Sıra No.lu Tebliğ

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 9 Sıra No.lu Tebliğ ile KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 11 inci maddesi yeniden düzenlenerek “... Fon’dan T. Kalkınma Bankası ve T.C. Ziraat Bankası’na kullandırılan kredilere ait ana para, taksit ve faizlerin süresinde Fon’a yatırılmayan kısmı”nın da cezai faizi ile birlikte tahsil edileceği belirtilmiştir.

2.4. KKDF Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ

93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile cezai faiz oranı Kanuni faiz oranının iki katı olarak belirlenerek, T.C. Merkez Bankası'nın cezai faiz oranını belirleme yetkisi 06.04.1993 tarihi itibarıyla kaldırılmıştır

06.04.1993 tarihli ve 21544 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile bu düzenleme çerçevesinde KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin "Cezai Faiz" başlığını taşıyan 11 inci maddesi 06.04.1993 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır

3.CEZAİ FAİZ ORANI BELİRLEME YETKİSİ

07.06.1988 tarihli ve 19835 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 88/12944 sayılı Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında Kararın 8 inci maddesi ile cezai faiz oranlarının belirlenmesi konusunda T.C. Merkez Bankası yetkili kılınmıştır

Buna göre KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin 11 inci maddesi ile cezai faiz oranı "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca kısa vadeli kredilere genel olarak uygulanan reeskont faiz oranının 2.0 katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oran" olarak belirlenmiştir.

28.10.1990 tarihinde yayınlanan Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 8 Sıra No.lu Tebliği ile cezai faizin hesaplanmasında esas alınacak oranda değişiklik yapılmış; zamanında ve tam olarak yatırılmayan KKDF kesintilerine "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca uygulanan avans faiz oranının 2.0 katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oran"ın uygulanması sonucu bulunacak cezai faiz oranının uygulanması hüküm altına alınmıştır

93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile cezai faiz oranı Kanuni faiz oranının iki katı olarak belirlenerek, T.C. Merkez Bankası'nın cezai faiz oranını belirleme yetkisi 06.04.1993 tarihi itibarıyla kaldırılmıştır. Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 10 Sıra No.lu Tebliğ ile bu düzenleme çerçevesinde KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğin "Cezai Faiz" başlığını taşıyan 11 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yayımlandığı 06.04.1993 tarihinden itibaren zamanında ve tam olarak yatırılmayan KKDF kesintilerine uygulanacak cezai faiz oranı kanuni faiz oranına göre belirlenecektir.

Kanuni faiz oranı ise, 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunun¹²⁵ 1 inci maddesinde, "Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanununa göre faiz ödemesi gerektiren hallerde, miktarı sözleşme ile tespit edilmemişse faiz oranı senelik yüzde otuz" olarak belirlenmiştir. Söz konusu maddenin ikinci fıkrasında ise Bakanlar Kurulu'nun ekonomik şartları dikkate alarak bu oranı yüzde seksenine kadar artırma veya eksiltmeye yetkili olduğu, Bakanlar Kurulu'nun bu konudaki kararının izleyen takvim yılı başından itibaren uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, 93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yayımlandığı 06.04.1993 tarihinden 96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yayımlandığı 12.01.1997 tarihine kadar cezai faiz oranı, kanuni faiz oranının iki katı olarak belirlenmiştir.

96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile cezai faiz oranı kanuni fa

¹²⁵ 19/12/1984 tarihli ve 18610 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

iz oranının üç katıdır Ancak, 2000/1387 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile cezai faiz oranı 28.09.2000 tarihinden itibaren yeniden kanuni faiz oranının iki katı olarak uygulanmaya başlanılmıştır

4684 sayılı Kanun ile Kaynak Kullanımını Destekleme Fonunun 01.01.2002 tarihinde tasfiye edilmesinden sonra KKDF kesintilerinin Maliye Bakanlığı tarafından vergi kanunlarındaki takip ve tahsilat hükümlerine göre takip edildiği dönemde cezai faiz oranının belirlenmesinde kanuni faiz oranı esas alınmıştır

4. CEZAI FAİZ ORANLARI

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'nun kurulduğu tarihten günümüze kadar uygulanan cezai faiz oranları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TARİH	CEZAI FAİZ ORANI (%) (Yıllık)
01.01.1985-06.06.1988	66
07.06.1988-31.12.1989	108
01.01.1990-31.03.1990	90
01.04.1990-19.09.1990	90
20.09.1990-22.11.1990	96,5
23.11.1990-14.02.1991	101,5
15.02.1991-05.04.1993	109
06.04.1993-11.01.1997	60

12.01.1997-31.12.1997	90
01.01.1998-29.12.1999	150
30.12.1999-03.11.2000	180
04.11.2000-29.06.2000	120
30.06.2002-31.03.2003	110
01.04.2003-31.12.2003	60
01.01.2004-31.12.2004	30
01.01.2005-31.12.2005	24
01.01.2006-31.12.2006	18

Cezai faiz oranı, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 88/12944 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yayımlandığı 07.06.1988 tarihinden 93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının yayımlandığı 06.04.1993 tarihine kadar T.C. Merkez Bankası tarafından belirlenmiştir.

06.04.1993 tarihli ve 21544 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan 93/4159 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 88/12944 sayılı Kararın 8 inci maddesinde değişiklik yapılarak cezai faiz oranının kanuni faiz oranına göre belirlenmesi kararlaştırılarak T.C. Merkez Bankası’nın cezai faiz oranlarını belirleme yetkisi kaldırılmıştır

- i. 06.04.1993-11.01.1997 tarihleri arasında uygulanan cezai faiz oranı, 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Ka-

nunun 1 inci maddesinde %30 olarak belirlenen kanuni faiz oranının 2 katı (%60) olarak tespit edilmiştir

- ii. 12.01.1997-31.12.1998 tarihleri arasında uygulanan cezai faiz oranı ise, 96/9006 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca kanuni faiz oranının (%30), üç katı alınarak (%90) olarak belirlenmiştir.

3095 sayılı Kanununun 1/1 inci maddesi ile verilen yetkiye göre; 97/9807 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı¹²⁶ ile kanuni faiz oranı 01.01.1998 tarihinden itibaren %50 olarak belirlenmiştir.

01.01.1998 - 29.12.1999 tarihleri arasında uygulanan cezai faiz oranı, 97/9807 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile %50 olarak belirlenen kanuni faiz oranının üç katı olan %150'dir

4489 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun¹²⁷ 1 inci maddesi ile 3095 sayılı Kanununun 1 inci maddesi, "Borçlar Kanunu ve Türk Ticaret Kanununa göre faiz ödenmesi gereken hallerde, miktarı sözleşme ile tespit edilmemişse bu ödeme, yıllık, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının önceki yılın 31Aralık günü kısa vadeli kredi işlemlerinde uyguladığı reeskont oranı üzerinden yapılır. Söz konusu reeskont oranı, 30 Haziran günü önceki yılın 31Aralık günü uygulanan reeskont oranından beş puan veya daha çok farklı ise, yılın ikinci yarısında bu oran geçerli olur." şeklinde değiştirilmiştir.

126 20/8/1997 tarihli ve 23086 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

127 18/12/1999 tarihli ve 23910 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

Buna göre kanuni faiz oranı, T.C. Merkez Bankası'nın önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli kredi işlemlerine uyguladığı reeskont oranının üç katıdır

01.01.2000 - 03.11.2000 tarihleri arasında cezai faiz olarak, T.C. Merkez Bankası'nın bir önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli kredi işlemlerine uyguladığı reeskont oranının (%50) üç katı olan %150 oranı uygulanmıştır

04.11.2000 tarihinde yayımlanan 2000/1387 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile cezai faizin belirlenmesinde yeniden kanuni faiz oranının iki katının alınması kararlaştırılmıştır. Bu hükme göre 04.11.2000 - 30.06.2000 tarihleri arasında cezai faiz oranı olarak, T.C. Merkez Bankası'nın bir önceki yılın 31 Aralık günü kısa vadeli kredi işlemlerine uyguladığı reeskont oranının (%60) iki katı olan %120 oranı belirlenmiştir.

3095 sayılı Kanununun 4489 sayılı Kanununun 1 inci maddesi ile değişik 1 inci maddesinde, "Söz konusu reeskont oranı, 30 Haziran günü önceki yılın 31 Aralık günü uygulanan reeskont oranından beş puan veya daha çok farklı ise, yılın ikinci yarısında bu oran geçerli olur." hükmüne göre kanuni faiz oranı, T.C. Merkez Bankası tarafından %55 olarak belirlenmiş¹²⁸ ve bu oranının iki katı olarak hesaplanan cezai faiz oranı, 30.06.2002 - 01.04.2003 tarihleri arasında %110 olarak uygulanmıştır.

31.03.2003 tarihli ve 25065 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayın

¹²⁸ Daha önceki kanuni faiz oranı %60 idi. Ancak 30 Haziran günü T.C. Merkez Bankasının kısa vadeli kredi işlemlerindeki reeskont oranını %55 olarak belirlemesi ve bu oranın daha önceki orandan beş puan düşük olması nedeniyle 30 Haziran 2002 tarihinden itibaren cezai faiz oranı da düşürülmüştür.

lanan 4833 sayılı 2003 Mali Yılı Bütçe Kanununun 51/t maddesinde; “İlgili kanununda düzenleme yapıncaya kadar, 4.12.1984 tarihli ve 3095 sayılı Kanunun 1 inci maddesindeki kanuni faiz oranı, 1.4.2003 tarihinden itibaren aylık % 2.5 olarak uygulanır. Ay kesirleri tama iblağ edilir.” hükmü uyarınca, 01.01.2003 tarihinden 31.12.2003 tarihine kadar yıllık %30 olarak belirlenen kanuni faiz oranının iki katı alınarak, cezai faiz oranı yıllık %60 olarak uygulanmıştır.

01.01.2004 - 31.12.2004 tarihleri arasında ise 5027 sayılı 2004 Mali Yılı Bütçe Kanununun¹²⁹ 49 uncu maddesinin (o) bendi ile kanuni faiz oranı aylık %1,25 olarak tespit edilmiş olduğundan (yıllık %15), cezai faiz oranı da yıllık %30 olarak belirlenmiştir.

5277 sayılı 2005 Mali Yılı Bütçe Kanununun¹³⁰ 37 nci maddesinin (e) bendi ile 3095 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde yer alan kanuni faiz oranı; 01.01.2005 tarihinden itibaren aylık %1 (yıllık %12) olarak belirlenmiştir. Buna göre, 01.01.2005 tarihinden itibaren uygulanacak cezai faiz oranı aylık %2; yıllık %24’tür.

2005/9831 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı¹³¹ ile 2005 yılı için yıllık %12 olarak belirlenmiş olan kanuni faiz oranı, %9’a indirildiğinden, zamanında ve tam olarak tahsil edilemeyen kaynak kullanımını destekleme fonu kesintisi tutarlarına 01.01.2006 tarihinden itibaren aylık (%1,5), yıllık (%18) oranında cezai faiz uygulanacaktır.

129 28/12/2003 tarihli ve 25330 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

130 31/12/2004 tarihli ve 25687 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

131 30.12.2005 tarihli ve 26039 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

**VIII. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU
MEVZUATI**

**1. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONUNA İLİŞ-
KİN BAKANLAR KURULU KARARLARI**

Bakanlar Kurulu Kararı	Resmi Gazete Tarih	Resmi Gazete Sayı
84/8860	15.12.1984	18606
85/9818	12.09.1985	18866
86/10520	02.04.1986	19066
86/10716	07.06.1986	19130
86/11085	09.10.1986	19246 mükerrer
87/11631	07.07.1987	19424
88/12944	07.06.1988	19835
88/13355	15/10/1988	19990
89/13992	11/05/1989	20162
89/14133	15/06/1989	20196
89/14410	26/08/1989	20264
90/454	28/08/1990	20619
91/1466	23/02/1991	20795

93/4159	06/04/1993	21544
95/7267	15/09/1995	22405
96/9006	12/01/1997	22875
97/10043	17/10/1997	23143
98/11498	26/08/1998	23445
2000/1387	04/11/2000	24220
2003/6660	31/12/2003	25333
2004/7633	29/07/2004	25537
2004/7668	10/08/2004	25549
2004/7735	15/08/2004	25554

2. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU TEBLİĞLERİ

Tebliğ	Resmi Gazete Tarih	Resmi Gazete Sayı
6 Sıra No.lu	26/08/1989	20264
7 Sıra No.lu	28/09/1989	20326
8 Sıra No.lu	28/10/1990	20619
9 Sıra No.lu	26/02/1991	20798
10 Sıra No.lu	06/04/1993	21544 mükerrer
11 Sıra No.lu	12/09/1995	22402
12 Sıra No.lu	22/09/1995	22412
13 Sıra No.lu	08/12/1995	22487
14 Sıra No.lu	20/12/1995	22499
15 Sıra No.lu	28/12/1995	22507
16 Sıra No.lu	23/01/1996	22532
17 Sıra No.lu	22/07/1996	22704 mükerrer
18 Sıra No.lu	06/09/1996	22746
19 Sıra No.lu	11/03/1997	22930
20 Sıra No.lu	05/12/1997	23191

21 Sıra No.lu	05/06/1998	23363
22 Sıra No.lu	17/12/1998	23556
23 Sıra No.lu	04/08/1999	23776
24 Sıra No.lu	04/11/1999	23866
25 Sıra No.lu	18/02/2000	23968
26 Sıra No.lu	11/05/2000	24046
27 Sıra No.lu	09/09/2000	24165
28 Sıra No.lu	10/11/2000	24226
29 Sıra No.lu	25/10/2000	24241
30 Sıra No.lu	30/05/2001	24407
31 Sıra No.lu	08/08/2001	24487
32 Sıra No.lu	27/09/2001	24566

3. KAYNAK KULLANIMINI DESTEKLEME FONU UYGULAMASINA İLİŞKİN İÇ GENELGE

İç Genelge	Tarih	Sayı
2002/4 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesi	14/02/2002	7503

BÖLÜM II

DİĞER FONLAR

- TÛTÛN FONU
- KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU
- MADENCİLİK FONU
- TRAFİK HİZMETLERİNİ GELİŞTİRME FONU
- ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU

I. TÜTÜN FONU

1. GENEL BİLGİ

03.06.1986 tarihli ve 19126 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3291 sayılı “1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, 3182 Sayılı Bankalar Kanunu, 2983 Sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun, 2985 Sayılı Toplu Konut Kanunu, 07.11.1985 tarihli ve 3238 Sayılı Kanun, 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve 1177 Sayılı Tütün Tekeli Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Özelleştirilmesi Hakkında Kanun”un 17 nci maddesinde, “...üretilen tütün mamullerinde kullanılan tütün cinslerine göre fon alınması ve bu fonun kullanma usul ve esasları Bakanlar Kurulunca tespit edilir.” hükmüne yer verilme suretiyle tütün fonu kurulması hükme bağlanmıştır

4629 sayılı “Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun”⁽¹³²⁾ ile Tütün Fonu tasfiye edilmiş, ancak aynı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca kaldırılan hükümlere göre yabancı tütün ve sigaralardan ithal sırasında mülga Tütün Fonu adına alınan paraların yürürlükten kaldırılan hükümlere göre tahsiline devam olunması ve doğrudan genel bütçeye gelir kaydedilmesi esası getirilmiştir.

2. TÜTÜN FONU KURULMASI VE YÖNETİMİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

2.1. Tütün Fonunun Kurulmasına İlişkin Düzenleme

03.06.1986 tarihli 19126 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3291

¹³² 03.03.2001 tarihli ve 24335 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

sayılı Kanununun 17 nci maddesinde, “...üretilen tütün mamullerinde kullanılan tütün cinslerine göre fon alınması ve bu fonun kullanma usul ve esasları Bakanlar Kurulunca tespit edilir.” hükmüne yer verilmek suretiyle tütün fonu kurulması hükme bağlanmıştır

2.2.Tütün Fonu İle İlgili Diğer Düzenlemeler

i- 86/10911 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı¹³³ ile fonun işleyişine ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir.

ii- Tütün Fonu Yönetmeliği¹³⁴ ile fonun işleyişi konusunda Maliye ve Gümrük Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir

iii- Tütün Fonu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik¹³⁵ uyarınca fonun işleyişi konusunda fonun yönetimi, Tekel Genel Müdürlüğü'nün ilgilendirildiği Devlet Bakanlığına verilmiştir.

3. 4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME

03.03.2001 tarihli ve 24335 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 01.01.2002 tarihinde yürürlüğe giren 4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin (I) bendi ile; 28.05.1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “ve üretilen tütün mamullerinde kullanılan tütün cinslerine göre fon alınması ve bu fonun kullanma usul ve esasları” ve “bu fonun denetimi Başbakanlık Yüksek Denetleme

133 20.08.1986 tarihli ve 19197 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

134 27.07.1991 tarihli ve 20942 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

135 25.10.1993 tarihli ve 21739 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

Kurulu tarafından yapılır” ibareleri yürürlükten kaldırılmak suretiyle Tütün Fonu, 31.12.2001 tarihi itibariyle tasfiye edilmiştir.

4. TÜTÜN FONU TAHSİLATININ YAPILMASI

4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin (L) bendi ile 31.12.2001 tarihi itibariyle tasfiye edilmiş olan Tütün Fonu; 4629 sayılı Kanununun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (a/I) bendi uyarınca, yeni bir düzenleme yapıncaya kadar, 28.05.1986 tarihli ve 3291 sayılı Kanununun 17 nci maddesi uyarınca yabancı tütün ve sigaralardan ithalat sırasında mülga Tütün Fonu adına alınan paraların, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümler çerçevesinde tahsil edilmeye devam edilmekte ve doğrudan bütçeye gelir yazılmaktadır

Ayrıca, 4629 sayılı Kanununun geçici 1 inci maddesinin (D) fıkrasında, “Bu Kanunla ve diğer şekillerde kaldırılan fonların tasfiyesine ilişkin olarak gerekli her türlü düzenlemeyi yapmaya ilgisine göre Maliye Bakanı, DPT Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlar yetkilidir.” hükmüne yer verilerek yetki belirlenmiştir

5. TÜTÜN FONU KESİNTİ TUTARLARI

5.1. Tütün Fonu Kesintisi İle İlgili Düzenlemeler

a- 20.09.1988 tarihli ve 19935 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 88/13208 sayılı Kararnamenin eki Karar ile Tütün Fonu kesintisi tutarları belirlenmiştir.

b- 03.05.1991 tarihli ve 20860 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 91/1755 sayılı Kararnamenin eki Kararın 4 üncü maddesi ile 88/13208 sayılı Kararın 1 inci maddesi değiştirilmiş; söz konusu

maddenin (a) bendinde, “Yabancı tütün ile yurtiçinde harmanlanmış ve imal edilmiş (blended) sigaraların bünyesine giren yabancı tütünün ithali sırasında CIF bedel üzerinden 5000 \$/Ton fon alınır” hükmüne yer verilmiştir. 88/13208 sayılı Kararın 1 inci maddesine eklenen (b) bendinde ise, “Üretilmiş halde ithal edilen sigaraların ithalatında bünyesinde bulunan yabancı tütüne istinaden, 20 sigaralık paket başına CIF bedel üzerinden 0,40 \$ fon alınır” hükmü yer almaktadır.

c- 22.12.1992 tarihli ve 21443 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 92/3775 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 88/13208 sayılı Kararın 2 nci maddesi 01.01.1993 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır

d- Tekel Genel Müdürlüğünün ilgilendirildiği Devlet Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 31.03.1995 tarihli ve 22244 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 95/6676 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 88/13208 sayılı Kararın 1 inci maddesinin (a) bendinde değişiklik yapılarak, 5000 \$/Ton ibaresi 3000 \$/Ton olarak değiştirilmiştir.

6. Tütün Fonu Kesinti Tutarları

20.09.1988 tarihinden itibaren uygulanan ve uygulanmakta olan Tütün Fonu kesinti tutarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır

FON KESİNTİSİNİN KONUSU	20.09.1988-02.05.1991		03.05.1991- 30.03.1995	31.03.1995'ten itibaren
	Blended Sigaradaki Yabancı Tütün Oranı %	Fonun Döviz Olarak Değeri \$		
Yabancı Tütün İle Yurt İçinde Harmanlanmış Ve İmal Edilmiş (Blended) Sigaraların Paket Başı Satış Fiyatı Üzerinden Alınacak Tütün Fonu	% 100	\$ 0.16,0		
	% 95	\$ 0.15,2		
	% 90	\$ 0.14,4		
	% 85	\$ 0.13,6		
	% 80	\$ 0.12,8		
	% 75	\$ 0.12,0		
	% 70	\$ 0.11,2		
	% 65	\$ 0.10,4		
	% 60	\$ 0.09,6		
	% 55	\$ 0.08,8		
	% 50	\$ 0.08,0		
	% 45	\$ 0.07,2		
	% 40	\$ 0.06,4		
	% 35	\$ 0.05,6		
	% 30	\$ 0.04,8		
	% 25	\$ 0.04,0		
	% 20	\$ 0.03,2		
% 15	\$ 0.02,4			
% 10	\$ 0.01,6			
% 5' e kadar	\$ 0.00,8			
Üretilmiş Halde İthal Edilen Sigaraların İthalatında Bünyesinde Bulunan Yabancı Tütüne İstinaden, 20 Sigaralık Paket Başına (CIF Bedel Üzerinden) Alınacak Tütün Fonu			0.40 \$	0.40 \$
Yabancı Tütün İle Yurt İçinde Harmanlanmış Ve İmal Edilmiş (Blended) Sigaraların Bünyesine Giren Yabancı Tütün İthalı Sırasında (CIF Bedel Üzerinden) Alınacak Tütün Fonu			5000 \$/Ton	3000 \$/Ton

II. KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU

1. KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU KURULMASI VE YÖNETİMİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

1.1. Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu Kurulmasına İlişkin Düzenleme

10.05.1969 tarihli ve 13195 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 24.4.1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 94 üncü maddesi ile “Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu” kurulmuştur. Söz konusu Kanunun 94 üncü maddesinde; “Kooperatifçiliğin tanıtılması eğitimi ve organizasyonlarında yol göstermek öğütleriyle yönetim ve faaliyetlerine yardımda bulunmak gibi hizmetler için kooperatiflerin yıllık bilançolarına göre hasıl olan müspet gelir gider farkının % 1 i Ticaret Bakanlığı emrinde bir fona yatırılır” hükmüne yer verilmek suretiyle “Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu” kurulması hükme bağlanmıştır

1.2. Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu İle ilgili Diğer Düzenlemeler

1.2.1. Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu Yönetmeliği¹³⁶

1.2.2. 4629 Sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun¹³⁷

1.2.3. Gelir İdaresi Başkanlığı 2002/1 Seri No.lu Vergi Dışı Gelirler İç Genelgesi¹³⁸

¹³⁶ 22.04.1996 tarihli ve 22619 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

¹³⁷ 03.03.2001 tarihli ve 24335 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

¹³⁸ 26.04.2002 tarihli ve 6808-3/54-18736 sayılıdır

1.2.4. Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun¹³⁹

2. 4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME

4629 sayılı Bazı FonlarınTasfiyesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin (d) bendi ile, 24.4.1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun 83 üncü maddesinin dördüncü fıkrası ve 94 üncü maddesi, yürürlükten kaldırılmıştır

4629 sayılı Bazı FonlarınTasfiyesi Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (a/I) bendi uyarınca, yeni bir düzenleme yapılıncaya kadar, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümler çerçevesinde tahsil edilmeye devam olunması ve doğrudan bütçeye gelir yazılması gerekmektedir

3. KOOPERATİFÇİLİKTANITMA VE EĞİTİM FONUTAHSİLATININ YAPILMASI

5217 Sayılı Özel Gelir Ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci maddesinin (n) bendinde, “21.2.2002 tarihli ve 4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (c) bendi ile (C) fıkrasının (b), (c) ve bentlerine dayalı olarak kurum bütçelerine özel ödenek kaydedilen gelirlerden; Mülga Kooperatifleri Tanıtma ve Eğitim Fonu gelirleri, Bütçe geliri olarak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (D) fıkrasının

¹³⁹ 23.07.2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

da, “Bu Kanunla ve diğer Şekillerde kaldırılan fonların tasfiyesine ilişkin olarak gerekli her türlü düzenlemeyi yapmaya ilgisine göre Maliye Bakanı, DPT Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlar yetkilidir.” hükmüne yer verilmiştir.

4. KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EğİTİM FONU ORANI

Tarım ve Köy İŞleri Bakanlığına bağlı tarımsal kooperatifler ve üst kuruluşlarının 1163 sayılı Kooperatifler Kanununun yürürlükten kaldırılan 94 üncü maddesinde açıklanan ortak içi işlemlerden doğan müspet gelir-gider farkının %1’i Tarım ve Köy İŞleri Bakanlığınca bütçe geliri olarak tahsil edilecektir.

5. MÜLGA KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EğİTİM FONU KAPSAMINA GİREN KOOPERATİFLER

Tarım ve Köy İŞleri Bakanlığına bağlı tarımsal kooperatifler ve üst kuruluşları hariç, Sanayi ve Ticaret Bakanlığına bağlı 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanuna tabi kooperatifler ve üst kuruluşlardır.

6. MÜLGA KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EğİTİM FONU TAHSİLİNE YETKİLİ VERęİ DAİRESİ

Mülga Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu ile ilgili her türlü işlemleri yapmaya 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa bağlı kooperatifler ve üst kuruluşların kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesi, Kurumlar Vergisi mükellefiyeti bulunmayan kooperatifler veya üst kuruluşların ise merkezlerinin bulunduğu yerdeki vergi dairesi yetkilidir.

7. MÜKELLEFLERCE YAPILACAK İŞLEMLER

7.1.Beyan Şekli

Mülga Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu yönetmeliğinin 5 inci maddesi gereğince; kooperatifler ve üst kuruluşlar yıllık bilançolarına göre saptanan müspet gelir-gider farkının yüzde birini kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine kurumlar vergisi beyannamesi verme dönemi içinde “Mülga Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu Bildirimi” ile beyan edecek ve kurumlar vergisinin ilk taksit süresi içinde ödeyeceklerdir. Ancak Kurumlar Vergisi mükellefiyeti bulunmayan kooperatifler veya üst kuruluşlar ise merkezlerinin bulunduğu yerde ki tarha yetkili vergi dairesine “Mülga Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu Bildirim”i ile Nisan ayı sonuna kadar bildirimde bulunacak ve kurumlar vergisinin 1 inci taksit süresinin sonuna kadar ödeyeceklerdir

Mülga Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu’na ilişkin olarak mükellefler tarafından süresinde bildirimde bulunulmaması halinde 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 352-11/7 inci maddesi uyarınca ikinci derece usulsüzlük cezası kesilmek suretiyle işlem yapılacaktır.

Gelir İdaresi Başkanlığının 26.4.2002 tarihli ve 6808-3/54-18736 Sayılı ve 2002/1 Seri No.lu Vergi Dışı Gelirler İç Genelgesinin ekinde yer alan “Mülga Kooperatifçilik Tanıtma Ve Eğitim Fonu Bildirimi” aşağıda yer almaktadır:

MÜLGA KOOPERATİFÇİLİK TANITMA VE EĞİTİM FONU BİLDİRİMİ*

İLİ :
VERGİ DAİRESİ :
DÖNEMİ (ay/yıl) :

VERGİ KİMLİK NO :
UNVANI :
ADRES :
.....

Mülga Kooperatifçilik Tanıtım ve Eğitim Fonu Yönetmeliğinin 5 inci maddesi gereğince kooperatifin/üst kuruluşun yılı bilançosuna göre saptanan;

Müspet Gelir-Gider Farkı : TL.-
Oran : %1
Mülga Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu Tutarı : TL.-

Yukarıda bulunan bilgilerin doğruluğunu onaylarım.

Mükellef/Sorumlu

.....

...../...../200....

SORUMLU İMZALAR

KAŞE

EKLER :

Ek-1 : Bilanço Örneği

Ek-2 : Gelir-Gider Örneği

- Fotokopi veya bilgisayar ortamında çoğaltılarak kullanılabilir

7.2.Ödeme İşlemi

Mükelleflerce Mülga Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu'na ait tahakkuklar vergi dairesi veznelerine ödenebileceği gibi vergi tahsilatlarına yetkili banka şubelerine de ödenebilecektir.

7.3. Vadesinde Ödenmeyen Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu İle İlgili İşlemler

Vadesinde ödenmeyen Mülga Kooperatifçilik Tanıtma ve Eğitim Fonu'nun tahsilatı için 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanacaktır.

III. MADENCİLİK FONU

1. MADENCİLİK FONU KURULMASI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

1.1. Madencilik Fonu Kurulmasına İlişkin Düzenleme

15/06/1985 tarihli ve 18785 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 04.06.1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 34 üncü maddesi ile kurulmuştur.

1.2. Madencilik Fonu İle İlgili Diğer Düzenlemeler

1.2.1. Maden Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik¹⁴⁰

1.2.2. 4629 Sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun¹⁴¹

¹⁴⁰ 22.08.1985 tarihli ve 18850 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

¹⁴¹ 03.03.2001 tarihli ve 24335 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

1.2.3. Maden Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 51 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik¹⁴²

1.2.4. 5217 Sayılı Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması

Hakkında Kanun¹⁴³

2. 4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME

4629 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yer alan “04.06.1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen “% 5’i Devlet hakkı” ibaresi “% 10’u Devlet hakkı” şeklinde, 12 nci maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında, 15 inci maddesinin son fıkrasında, 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında, 20 nci maddesinin birinci fıkrasında, 29 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında, 36 ncı maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında, 37 nci maddesinin üçüncü fıkrasında ve geçici 3 üncü maddesinde geçen “Madencilik Fonuna” ibareleri “bütçeye” şeklinde, 22 nci maddesindeki “madencilik fonuna en fazla parayı bağışlayana ruhsat verilir.” ibaresi “en yüksek bedeli ödemeyi taahhüt edene ruhsat verilir. Bu bedeller bütçeye özel gelir yazılır.” şeklinde, 35 inci maddesinde geçen “Madencilik Fonundan” ibaresi “Bakanlık bütçesinden” şeklinde, geçici 1 inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki “Madencilik Fonuna en fazla bağışta bulunan ruhsatı almaya hak kazanacaktır.” ibaresi “en yüksek bedeli ödemeyi taahhüt eden ruhsat al-

¹⁴² 27.04.2002 tarihli ve 24738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

¹⁴³ 23.07.2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

maya hak kazanacaktır. Bu bedeller bütçeye özel gelir yazılır” şeklinde değiştirilmiştir.” hükmü uyarınca genel bütçe içerisine alınmıştır.

3. MADENCİLİK FONU TAHSİLATININ YAPILMASI

4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (a/I) bendi uyarınca, yeni bir düzenleme yapıncaya kadar bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümler çerçevesinde tahsil edilmeye devam olunması ve doğrudan bütçeye gelir yazılması gerekmektedir.

Aynı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A-a/5) maddesi uyarınca da, 4.6.1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 34 üncü maddesi uyarınca maden ithalat ve ihracatı üzerinden Madencilik Fonu adına tahsil edilmekte olan fon kesintilerinin yeni bir düzenleme yapıncaya kadar mevcut hükümler çerçevesinde tahsiline devam edilecektir.

5217 Sayılı Özel Gelir Ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci maddesinin (h) bendinde, “21.2.2002 tarihli ve 4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (c) bendi ile (C) fıkrasının (b), (c) ve bentlerine dayalı olarak kurum bütçelerine özel ödenek kaydedilen gelirlerden; Madencilik Fonu gelirleri, Bütçe geliri olarak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (D) fıkrasında da, “Bu Kanunla ve diğer şekillerde kaldırılan fonların tasfiyesine ilişkin olarak gerekli her türlü düzenlemeyi yapmaya ilgisine göre Maliye Bakanı, DPT Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlar yetkilidir.” hükmüne yer verilmiştir.

4. MADENCİLİK FONU ORANI

Maden Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 51 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile söz konusu Yönetmeliğin 51 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Avrupa Birliği Ülkelerinin dışındaki ülkelerden yapılacak, demir cevheri, krom cevheri, petrokok ve ısınma amaçlı kömürden alınacak kesinti, ithal edilen demir cevheri, krom cevheri, petrokok ve kömürün gümrük resmine esas bedelinin % 1'i (yüzde bir) oranında olup ithalat sırasında; ithalata aracılık yapan banka tarafından kesilerek genel bütçeye aktarılır

Buna göre demir cevheri, krom cevheri, petrokok ve ısınma amaçlı kömür ithalinde fon kesintisi oranı % 1 olarak uygulanmaktadır

5. GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞININ 2002/2 SERİ NO.LU UYGULAMA İÇ GENELGESİNDE YER ALAN DÜZENLEME

Gelir İdaresi Başkanlığının 01.02.2002 tarihli ve 7100-77/5294 sayılı 2002/2 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinde Madencilik Fonu ile ilgili açıklamalar yapılmıştır

5.1. Madencilik Fonu İşlemlerini Yapmaya Yetkili Vergi Dairesi

Madencilik Fonu ile ilgili her türlü işlemi yapmaya vergi dairesi olarak Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı Cumhuriyet Vergi Dairesi Müdürlüğü yetkili kılınmıştır Diğer vergi dairelerince Madencilik Fonu tahsilatı yapılmayacaktır

5.2. Mükellefler Tarafından Yapılacak İşlemler

Madencilik Fonu 4 ncü maddesi gereğince maden ithalatı üzerinden ödenmesi gereken fon tutarlarının vergi tahsilatı yapmaya yetkili bankalara ödenmesi gerekmektedir. Mükelleflerce fonun ödenmesi sırasında vergi kimlik numarası ile Cumhuriyet Vergi Dairesi Müdürlüğü bildirilecek ve ödeme karşılığında “Vergi Tahsil Alındısı” alınacaktır

IV. TRAFİK HİZMETLERİ GELİŞTİRME FONU

1. TRAFİK HİZMETLERİ GELİŞTİRME FONU KURULMASI İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

1.1. Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu Kurulmasına İlişkin Düzenleme

18/10/1983 tarih ve 18195 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı KarayollarıTrafik Kanununun 129 uncu maddesinde fonun kurulması hüküm altına almıştır Karayolları Trafik Kanununun 129/a maddesinde; ‘‘Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde; Bilgi İşlem Merkezinin geliştirilip yaygınlaştırılması ve kapalı devre televizyon üniteleri kurulup işletilmesi ve çağdaş teknolojinin yerine getirilmesine, Trafik hizmetlerini geliştirmek, etkinlik kazandırmak amacı ile her çeşit araç ve gerecin yaptırılması, satın alınması, kiralanması, bakım ve onarımının sağlanmasına, Trafikle ilgili görevler verilen mahalli idarelerin, bu konudaki projelerinin finanse edilmesine, Okullar ve kurslar açmak dahil trafik personelinin ve halkın eğitim faaliyetlerinin geliştirilmesine, Sürücülerin ödüllendirilmesine, katkıda bulunmak amacı ile ‘‘Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu’’ kurulur.’’ hükmü yer almıştır.

1.2. Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu İle İlgili Diğer Düzenlemeler

- i. Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu Yönetmeliği¹⁴⁴
- ii. 4629 Sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun¹⁴⁵
- iii. Gelir İdaresi Başkanlığı 2002/2 Seri No.lu Vergi Dışı Gelirler İç Genelgesi¹⁴⁶

2. 4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME

4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinin (g) bendi ile, 13.10.1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrası ile 35 inci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümleleri ve 129 uncu maddesi yürürlükten kaldırılmış, 131 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Basılı kağıtlar ve plakaların tespit edilen bedel üzerinden satışının federasyona sağladığı net gelirin % 60'ı, her yıl Şubat ayı sonuna kadar İçişleri Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına yatırılır. Yatırılan bu miktarlar, Emniyet Genel Müdürlüğü hizmetlerinde kullanılmak üzere, Maliye Bakanlığınca bir yandan bütçeye özel gelir, diğer yandan Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinde mevcut tertiplere ödenek ya da açılacak özel tertiplere özel ödenek kaydedilir. Gelirin kalanı Türkiye Şoförler ve Otomobilciler Federasyonuna aittir.

¹⁴⁴ 16.06.1985 tarihli ve 18786 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır

¹⁴⁵ 03.03.2001 tarihli ve 24335 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

¹⁴⁶ 26.04.2002 tarihli ve 6821-1/55-18737 sayılıdır

Özel ödenek kaydedilen tutarlardan harcanmayan miktarlar ertesi yıl bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir. Ad ve/veya soyad veya tescil edilmiş ticari unvan ihtiva eden plaka satışlarından elde edilen gelirler ile emniyet hizmetleri karşılığında tahsil edilmeleri Maliye Bakanlığınca uygun görülen diğer hizmet gelirleri hakkında da bu fıkra hükümleri uygulanır.

3. TRAFİK HİZMETLERİ GELİŞTİRME FONUNUNTAHSİLATININ YAPILMASI

4629 Sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanununun Geçici maddede 1- (A) fıkrasının (c) bendinde “Bu kanunla düzenleme yapılanlar dışındaki diğer her türlü Fon gelirleri de bu kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlere göre tahsil edilmeye devam edilir” hükmü yer almaktadır. Ayrıca 2002 Mali Yılı Bütçe Kanununun 30 uncu maddesinin (c) fıkrası ile Bütçe Uygulama Talimatının 1 inci maddesinde “Tasfiye edilen fonların her türlü gelirleri, tasfiye edilmelerine ilişkin mevzuatta özel bir düzenleme bulunmaması halinde bu konuda yeni bir düzenleme yapıncaya kadar yürürlükten kaldırılan hükümlere göre tahsiline devam edilecek ve genel bütçeye gelir kaydedilecektir.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen madde hükümleri gereğince mülga fon gelirlerinin Bütçe Geliri olarak tahsili gerekmektedir.

4. MÜKELLEFLER TARAFINDAN YAPILACAK İŞLEMLER

Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu ile ilgili olarak mükellefler tarafından yapılacak işlemler Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 24.06.2002 tarihli ve 6821-1/55-18737 sayılı 2002/2 Seri No.lu Vergi Dışı Gelirler İç Genelgesinde yer almaktadır. Söz konusu İç Genelgede yer alan açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

4.1. Ticari Araçlarda Reklam Bulundurulmasına İzin Verilen Reklam Bedellerine Ait İşlemler

Ticari Araçlarda Reklam Bulundurulması Hakkındaki Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen yetki belgeli reklam şirketi, ajansı veya teşebbüs sahipleri, araç sahipleri veya işletenleri arasında yaptıkları Noter tasdikli sözleşmede yer alan araç başına düşen reklam bedelinin %25'ine tekabül eden miktarı, izin belgesi alabilmek için trafik kuruluşlarına yapacakları başvurudan önce gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine İç Genelge ekinde yer alan bildirimle birlikte başvurarak yatıracaklardır.

4.2. Ticari Plaka Almaya Hak Kazananlar Tarafından Ödenen Paralara Ait İşlemler

Ticari plaka almaya hak kazananlar tarafından ödenen paraların %90'ı trafik komisyonlarınca aylık dönemler halinde ertesi ayın ilk üç iş günü içinde;

- i. Tek vergi dairesi bulunan illerde mevcut vergi dairelerine,
- ii. Birden fazla vergi dairesi bulunan il veya ilçelerde süreksiz yükümlülüklerle ilgili iş ve işlemleri yürüten vergi dairelerine,

İç Genelge ekinde yer alan bildirimle birlikte beyan edilerek yatırılacaktır.

4.3. Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu ile İlgili Bildirim

Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu ile ilgili Bildirim aşağıda yer almaktadır.

**2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNUN 36 İNCİ MADDESİ 3
ÜNCÜ FIKRASI GEREĞİNCE ALINAN REKLAM BEDELLERİNİN %25'İ
İLE YİNE AYNI KANUNUN 129 UNCU MADDESİNİN (B) FIKRASININ 8 İNCİ
BENDİNDE BELİRTİLEN 86/10553 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI
GEREĞİNCE ALINAN TİCARİ PLAKA SATIŞLARININ %90'NİNİ
GÖSTERİR BİLDİRİM**

İLİ :
VERGİ DAİRESİ :
DÖNEMİ (ay/yıl) :
VERGİ KİMLİK NO :
ADI SOYADI / UNVANI :
ADRES :
.....

1) 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 36 ncı maddesi 3 üncü fıkrası gereğince alınan reklam bedellerini gösteren tablo, ekte yer almaktadır

Toplam Reklam Geliri : TL.-
Oran : %25
Mülga Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu Tutarı : TL.-

2) 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 129 uncu maddesinin (b) fıkrasının 8 in ci bendinde belirtilen 86/10553 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince alınan ticari plaka satışlarını gösteren tablo ekte yer almaktadır

Toplam Ticari Plaka Bedeli : TL.-
Oran : %90
Mülga Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu Tutarı: TL.-

Yukarıda bulunan bilgilerin doğruluğunu onaylıyorum.

Mükellef/Sorumlu

.....

...../...../200

Sorumlu İmzalar

Kaşe

Ek : Adet Liste

* Fotokopi veya bilgisayar ortamında çoğaltılarak kullanılabilir

2918 SAYILI KARAYOLLARI TRAFİK KANUNUNUN 36. MADDESİ 3 ÜNCÜ FIKRASI GEREĞİNCE ALINAN REKLAM BEDELLERİNİ VEYA YİNE AYNI KANUNUN 129 UNCU MADDESİNİN (b) FIKRASININ 8 İNCİ BENDİNDE BELİRTİLEN 86/10553 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI GEREĞİNCE ALINMASI GEREKEN TİCARİ PLAKA SATIŞLARI GÖSTEREN LİSTE

S.NO	TİCARİ PLAKA/PLAKA	ADI SOYADI	VERGİ DAİRESİ ADI	VERGİ KİMLİK NO	TİCARİ PLAKA BEDELİ	SÖZLEŞMENİN TARİHİ/NOSU*	SÖZLEŞME BEDELİ

TOPLAM		TOPLAM	
TOPLAM *90/100		TOPLAM *25/100	

**Adı/Soyadı
İmza/Kaşe**

Reklam şirketleri, ajanslar veya teşebbüsler tarafından doldurulacaktır.
NOT:Bu tablo fotokopi ile çoğaltılabilir.

5. Süresinde Bildirimde Bulunmayan Mükellefler Hakkında Yapılacak İşlemler

Mülga Trafik Hizmetlerini Geliştirme Fonu Ticari Plaka Gelirlerine ait bildirim süresinde Vergi Dairesine vermeyen İl Trafik Komisyonları adına 213 sayılı V.U.K.'nin 352-II/7 nci maddesi uyarınca ikinci derece usulsüzlük cezası kesilmek suretiyle işlem yapılacaktır.

6. Tahsilat İşlemleri

Mükelleflerce Mülga Trafik Hizmetlerini Geliştirme Fonu, vergi dairesi veznelerine ödenecektir.

7. Vadesinde Ödenmeyen Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu ile İlgili İşlemler

Vadesinde ödenmeyen Trafik Hizmetleri Geliştirme Fonu'nun tahsilatı için 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanacaktır.

V. ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU

1. ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU KURULMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

1.1. Çevre Kirliliğini Önleme Fonu Kurulmasına İlişkin Düzenleme

11/8/1983 tarih ve 18132 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 17 nci maddesi ile "Çevre Kirliliğini Önleme Fonu" kurulmuştur. Söz konusu Kanunun 17 nci maddesinde; "Çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için "Çevre Kirliliğini Önleme Fonu" kurulmuştur.

Çevre kirliliğinin önlenmesi ve çevrenin iyileştirilmesi için gerekli harcamaların % 45'ine kadarı, en çok yirmi yıl vadeli kredilerle Çevre Kirliliğini Önleme Fonundan desteklenir.” hükmü yer almaktadır.

1.2. Çevre Kirliliğini Önleme Fonu İle İlgili Diğer Düzenlemeler

i. Çevre Kirliliğini Önleme Fonu Yönetmeliği¹⁴⁷

ii. 4629 Sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanun¹⁴⁸

iii. 5217 Sayılı Özel Gelir ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun¹⁴⁹

2. 4629 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DÜZENLEME

4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanununun 6 ncı maddesinin (b) bendi ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa 3914 sayılı Kanunla eklenen mükerrer 44 üncü maddenin (13) numaralı fıkrasındaki “Çevre Kirliliğini Önleme Fonuna” ve “Fona” ibareleri, “Çevre Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına” şeklinde değiştirilmek suretiyle Çevre Kirliliğini Önleme Fonu, 01.01.2002 tarihi itibarıyla tasfiye edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun mükerrer 44 üncü maddesinin (13) numaralı fıkrasında yer alan “Bu madde uyarınca tahsil edilen vergilerin % 10’u tahsilatı takip eden ayın 15’inci günü akşamı

¹⁴⁷ 17.05.1985 tarihli ve 18757 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

¹⁴⁸ 03.03.2001 tarihli ve 24335 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

¹⁴⁹ 23.07.2004 tarihli ve 25531 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır

na kadar (4629 Sayılı Kanunun 6/b maddesiyle değişen ibare. Yürürlük:03.03.2001) Çevre Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına aktarılır” hükmü, 5035 sayılı Kanunun 41 inci maddesiyle 01.01.2004 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmıştır.

3. ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONUTAHSİLATININ YAPILMASI

4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (a/2) ve (a/3) numaralı bentlerine göre, 9.8.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca motorlu taşıma araçlarının fenni muayene ücretlerinin beşte biri oranında ayrıca tahsil edilen paralar ile aynı maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca motorlu taşıt alım vergisi tutarının dörtte biri oranında mülga Çevre Kirliliğini Önleme Fonu adına ayrıca tahsil edilen paraların, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümlere göre tahsiline devam olunması ve doğrudan bütçeye gelir yazılması hükmüne bağlanmıştır.

23/7/2004 tarih ve 25531 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 14/7/2004 tarih ve 5217 Sayılı Özel Gelir Ve Özel Ödeneklerin Düzenlenmesi İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 1 inci maddesinin (k) bendinde, “21.2.2002 tarihli ve 4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (c) bendi ile (C) fıkrasının (b) ve (c) bentlerine dayanılarak kurum bütçelerine özel ödenek kaydedilen gelirlerden; Mülga Çevre Kirliliğinin Önlenmesi ve Temizlenmesi Fonu gelirleri, Bütçe geliri olarak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (D) fıkrasında

ise, “Bu Kanunla ve diğer şekillerde kaldırılan fonların tasfiyesine ilişkin olarak gerekli her türlü düzenlemeyi yapmaya ilgisine göre Maliye Bakanı, DPT Müsteşarlığı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlar yetkilidir.” hükmüne yer verilmiştir.

4. ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONUTUTARI

2872 sayılı Çevre Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca,

i. Motorlu taşıma araçlarının fenni muayene ücretlerinin beşte biri oranında ayrıca tahsil edilen paralar

ii. Motorlu taşıt alım vergisi tutarının dörtte biri oranında mülga Çevre Kirliliğini Önleme Fonu adına ayrıca tahsil edilen paralar (12.06.2002 tarihli ve 24783 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 18 inci maddesinin (11) numaralı bendi ile, 4629 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (A) fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendi 01.08.2002 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmış olup, mülga Çevre Kirliliğini Önleme Fonu adına, motorlu taşıt alım vergisi tutarının dörtte biri oranında alınan paraların tahsiline, bu tarih itibarıyla son verilmiştir.)

Buna göre, mülga Çevre Kirliliğini Önleme Fonunun kaynakları; motorlu taşıma araçlarının fenni muayene ücretlerinin beşte biri oranında ayrıca tahsil edilen paralardan oluşmaktadır

5. GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞININ ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ ÖNLEME FONU İLE İLGİLİ GENEL YAZISI

Gelir İdaresi Başkanlığının 15.11.2002 tarihli ve 49220 sayılı Genel Yazısında Çevre Kirliliğini Önleme Fonu ile ilgili olarak aşağıdaki açıklamalara yer verilmiştir.

03.03.2001 tarih ve 24335 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 4629 sayılı Bazı Fonların Tasfiyesi Hakkında Kanunun Geçici 1 inci maddesinin A/a bendinde “Bu konuda yeni bir düzenleme yapıncaya kadar, 09.08.1983 tarih ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 18. maddesi birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca, motorlu taşıma araçlarının fenni muayene ücretinin beşte biri, Motorlu Taşıtların Alım Vergisi tutarının dörtte biri oranında Mülga Çevre Kirliliğini Önleme Fonu adına tahsil edilen paraların bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümler çerçevesinde tahsil edilmeye devam edileceği ve bütçeye gelir yazılacağı” hükmüne bağlanmış bulunmaktadır. Ayrıca, 06.06.2002 tarih ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun yürürlükten kaldırılan hükümler başlıklı 18. maddesinin 11. bendi ile 21.02.2001 tarihli ve 4629 Sayılı Kanunun A fıkrasının (a) bendinin 3 numaralı alt bendi 01.08.2002 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

4629 Sayılı Kanunla kaldırılan fonlardan tahsiline devam edilen ve bütçeye doğrudan gelir kaydedilmesine ilişkin hükümlere istinaden tahsil edilen Çevre Kirliliğini Önleme Fonu gelirlerinden fazla veya yersiz yapılan tahsilatların iadesi Genel Müdürlüğümüze mükellefler tarafından verilen dilekçeler ile talep edilmektedir.

Bilindiği gibi, “Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin “Geri Verilecek Paralar” başlıklı 52 inci maddesinde; nakden veya mahsuben tahsil edilerek bütçeye gelir kaydedilen paraların, fazla veya

yersiz tahsil edilmesinden dolayı ilgililerine geri verilmesinde Vergi Dairelerinde düzeltme fişi, diğer saymanlıklarda düzeltme ve iade belgesi (Örnek:29) ile birlikte tahsilinde alındı verilen paraların tamamı geri verildiği takdirde alındının aslı, bulunmadığı takdirde usulüne uygun onaylanmış örneğinin ödeme belgesine bağlanacağı” hüküm altına alınmıştır 4629 ve 4684 Sayılı Kanunlar ile kaldırılan fonlardan yapılan fazla veya yersiz tahsilatın geri verilmesinde Vergi Dairelerince Düzeltme Fişi, diğer saymanlıklarca Düzeltme ve İade Belgesi (Örnek:29) ile birlikte alındının bir örneğinin ödeme belgesine bağlanarak Bakanlığımız bütçesinin 013.950.08.3.570.900 (4629 ve 4684 Sayılı Kanunlar Gereğince Tasfiye Edilen Fonların Gelirlerinden Yapılan Red ve İadeler) tertibinden tahsilatı yapan saymanlıkça ilgililerine ödenmesi gerekmektedir.